

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

AARHUS KATEDRALSKOLE.

AARHUS KATEDRALSKOLE.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

AARHUS KATEDRALSKOLE

1897.

INDHOLD:

- I. Fra »Regenburgs Samling« (II) ved Overlærer J. Hoffmeyer
- II. Skoleefterretninger ved Rektor C. Dahlenborg.

AARHUS.

LAURITZ BECHS BOGTRYKKERI.

MDCCCXCVII.

- Heidelberger Adresse an die Schlesw.-Holsteiner (forfattet af *G. Gervinus*). Heidelberg 1846.
- Adresse der freien Stadt Bremen an die Schlesw.-Holsteiner U. S. o. A.
- Adressen an die Schleswig-Holsteiner. I.—II. Heft. Uebersicht aller bis zum 21. Aug. durch den offenen Brief des Königs von Dänemark hervorgerufenen Aktenstücke. Hamburg 1846.
- Der offene Brief des Königs von Dänemark u. des deutschen Volkes Antwort. Authentische Actenstücke. (Ineholder bl. a. 3 Digte af *W. T. Chemnitz*, hvoribl. »Schlesw.-Holst. meerumschlungen«.) Lpz. 1846.
- Freimuth, Wilibald*. Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Der »offene Brief« des Königs von Dänemark. Protestation der Hrz. dagegen u. die vorzüglst. Adressen deutscher Städte usw. Lpz. 1846.
- Christern, (J. W.)*. Politisches Album für Schlesw.-Holst. Vollständige Sammlung der Actenstücke, Petitionen u. Adressen in der Schlesw.-Holsteinischen Sache. Hamburg 1846.
- Rauch, A.* Schlesw.-Holsteinisches Portfolio. I Bd. 1.—2. Hft. Ingolstadt 1846.
- Holsteinische Volksstimmen gesammelt von *G. C. Hellmund*. Nr. 1. U. S. o. A.
- Baurmeister, C.* Die Dänen in Flensburg od. das Wesen u. Treiben der dänischen Propaganda. (Fort. dat. Aug. 1846.) Paris 1846.
- Schleiden, Rud.* Offener Brief u. nächste Folgen. I »Erinnerungen eines Schlesw.-Holst.«. Wiesbaden 1890. S. 147 o. fig.
- Zur Würdigung des vom Könige zu Dänemark erlassenen offenen Briefes die Erbfolge in den Hrz. Schlesw.-Holst. u. Lauenburg betreffend. Lpz. 1846.
- Arvefølgens Betydning for Slesvig-Holsten og det aabne Brevs Følger. En kort og fattelig Fremstilling f. Landmanden i Nordslesvig. Hamburg (1846).
- Allerhöchste Bekanntmachung (wie das offene Brief zu verstehen). Gegeben auf Plöen, 18. Sptbr. 1846. (Paa Tysk og Dansk. Plakatform.)
- Der offene Brief vom 8. Juli 1846 u. die allerh. Bekanntm. vom

18. Sptbr. 1846 in ihrem Verhältnisz zu einander dargestellt. U. S. o. A.
- (Tysk Circulaire fra den Kgl. Slesv.-Holst. Regering t. Øvrighederne i Slesvig og Holsten ang. Uordnerne d. 30. Sptbr. paa Exercerpladsen v. Rendsburg.)
- Wendt.* Adresse des aufgelösten bürgerlichen Artillerie-Corps in Rendsburgs an S. Maj. den König von Dänemarek. Rendsburg 1846.
- (Udtog af den Betænkning, der er afgiven af den i det »Aabne Brev« af 8. Juli 1846 omtalte Commission til Undersøgelse af Slesvig, Holsteen og Lauenborgs Successionsforhold. I »Ny Collegialtidende«, 1846, 22. Juli, Nr. 31.)
- (Resultate aus dem Bedenken der Behufs Untersuchung der Successions-Verhältnisse der Hr. Schleswig, Holstein u. Lauenburg ernannt gewesenen im offenen Briefe vom 8. Juli d. J. ernannten Commission. U. S. u. A. 4°.)
- Michelsen, A. L. J.* Zweite polemische Erörterung über die schleswig-holsteinische Staatssuccession. Lpz. 1846.
- Ostwald, C. F. A.* Zur Würdigung der Schrift »Zweite polemische Erörterung von Dr. Michelsen. Kph. 1847*^o). — II. Urkundliche Beilagen. Kph. 1848.
- (*Radowitz*). Wer erbt in Schleswig. Eine Rechtsfrage. Karlsruhe 1846.
- Hülschner, Hugo.* Die Staats-Erbfolge der Hr. Schlesw., Holst. u. Lauenb. zugleich als Antwort auf die dem kgl. dänischen offenen Briefe vom 8. Juli d. J. zu Grunde liegende Staatsschrift. Bonn 1846.
- Staats- u. Erbrecht des Hr. Schleswig. Kritik des Commissionsbedenkens über die Successionsverhältnisse des Hr. Schleswig von 9 Professoren an der Universität zu Kiel. Hamburg 1846.
- Sanver, K.* Die Vorgänge des Jahres 1721 im Hr. Schleswig m. Rücks. auf den veröffentlichten Auszug des Commissionsbedenkens. Hamburg 1846.
- (*Cartheuser, C. W.*) Dänemark u. die Hr. Schlesw. u. Holst. Widerlegung des veröffentlichten Commissions Gutachten über die Erbfolge in Schleswig. Hamburg 1846.

*) Dette Skrift siges aldrig at være kommen i Boghandelen. Jvfr. N. Falck: Gutachten über die Staatserbfolge. Kiel 1863. S. XXIV og Dirckinck-Holmfeld: Wer hat Recht. Kph. 1863.

- Hedde, Fr.* Eine kurze Betrachtung über das Dänische Königsgesetz. Kiel 1846.
- Helwing, Ernst.* Erbensprüche des Kgl. Preussischen Hauses an die Hrz. Schlesw.-Holst. Ein histor.-staatsrechtlicher Versuch. (Fort. dat. 18. Octbr.) Beigefügt eine Samml. belegender Urkunden u. eine genealogische Tabelle nebst Erläuterungen. Lemgo u. Detmold, 1846.
- Molbeck, C.* Hertugdømmet Slesvig i dets Forhold til Kongeriget Danmark og Holsteen. (I »Nyt historisk Tidsskrift«, I Bd. 1846)
- (Andragende til Kongen fra det Slesv.-Holsten. Ridderskab, dat. Kiel d. 19. Jan. 1847. Svar p. Kgl. Resol. af 13. Juli 1846 i Anl. af Forestilling af 12. Febr. 1845. Msr. Copi. Fol.)
- Zwanglose Hefte über die Schlesw.-Holstein. u. Lauenburgische Erbfolgefrage. I. Von *einem deutschen Publizisten*. Göttingen 1847.
- Das Commissionsbedenken über die Successionsverhältnisse des Hrz. Schleswig, die Kieler Kritik desselben u. K. Samvers staatsrechtliche Untersuchung: die Vorgänge des Jahres 1721. Altona 1847.
- Cartheuser, C. W.* Kritik der Antikritik betitelt »Das Commissionsbedenken usw.« Hamburg 1847.
- Samver, K.* Das Commissionsbedenken über die Erbfolge des Hrz. Schleswig im officiellen Auszuge. M. Anm. u. ein. Nachwort begleitet. Hamburg 1847.
- (*Gruner, Justus.*) De la succession dans la monarchie Danoise considerée principalement sous le point de vue du droit public. Paris 1847. — (Findes aftrykt p. Engelsk i Bunsen: Memoir on the constitutional rights of the Duchies of Schleswig and Holstein. London 1848. p. 79—118.)
- Bunsen, Chr. K. J.* Denkschrift über die verfassungsmässigen Rechte der Hrz. Schleswig. u. Holstein dem Englischen Minister d. auswärt. Angelegenheiten übergeben am 15. dess. Mon. Aus dem Engl. Berlin 1848 (Anhang: Denkschrift der provisor. Regierung an Lord Palmerston vom 6. Apr.).
- (*Scheele, L. N.*) Noten zur Beleuchtung der angeblichen »That-sachen« in dem »Memoir on the constitutional rights of the Duchies of Schleswig and Holstein, presented

- to Viscount Palmerston by Chevalier Bunsen on the 8 of April 1848. Kph. Ende Juli 1848.
- Dirckinck-Holmfeld, Const.* Der dänische Staat u. die Separatisten als Berichtigung irrthümlicher Partei Ansichten in Geschichte u. Recht. I Th. Altona 1847.
- v. Kamptz, C. A.* Staatsrechtliche Bemerkungen über den Kgl. Dänischen Offenen Brief, die Erbfolge in den Herz. betreffend. Berlin 1847.
- Vollgraf, Karl.* Die irrige u. die wahre Stellung der Könige von Dänemark zu den Herz. Schlesw. u. Holst. seit der Erb-gerechtigkeits Acte von 1661 u. dem Königsgesetze von 1665. Marburg 1847.
- Die historischen Landes-Rechte in Schlesw. u. Holstein urkundlich. Bevorwortet von *N. N. Falck.* Nebst einer Zugabe von Prof. *Dahlmann.* 2. Aufl. Hamburg 1847. (1. Oplag er af 1842).
- de Bouillé, René.* Les droits de la couronne de Danemarck sur le duché de Slesvig. Paris 1847.
- Molbeck, C.* Le duché de Slesvig dans ses rapports historiques avec le Danemarck et le Holstein. Traduction du Danois. Cph. et Paris 1847. (Jvnfr. S. 57).
- — Das Herz. Schleswig in seinen geschichtlichen Verhältnissen zum Königreiche Dänemark u. zu Holstein. Eine histor. Skizze. Aus d. Dän. übers. m. Zusätzen u. Verbesserungen des Verfassers von *Theod. Schorn* (Fort. dat. Dcbr. 1846) Kph. 1846.
- Travers Twiss.* Ou the relations of the duchies of Schleswig and Holstein to the crown of Denmark and the Germanic confederation and on the treaty-engagements of the great European powers in reference thereto. London 1848.
- — Ueber die Verhältnisse der Herz. Schleswig u. Holstein zu Dänemark u. zum deutschen Bunde, und über die darauf bezügl. Garantieverpflichtungen der europäischen Mächte. (O. m. T. Skandinavisches Portfolio Nr. 3. Lpz. 1848.)

Ständerforsamlingerne og Ridderskabet. 1846—1847.

- Die Verhandlungen der holsteinischen Ständeversamml. im Jahre 1846 in Betreff der Erbfolge u. der damit zusammenhängenden Fragen. (I »Unsere Gegenwart u. Zukunft«, herausgeg. von Karl Biedermann. 6. Bd. Lpz. 1847. Skal være et fuldstændigere Referat end Ständer-tidendens.)
- Petition der Holsteinischen Ständeversamml. an den König von Dänemark. Hamburg 1846.
- Ausschuszbericht über den Vorschlag des Abgeordneten Bürgermeister Balemann. Hamburg 1846.
- (Schreiben der Versammlung der Provinzialstände des Hrz. Holstein an die hohe Bundesversamml. dat. Itzehoe 3. Aug. 1846. Msr.)
- Nielsen, N. Predigt am Tage der Eröffnung der 6. Versamml. der Stände des Hrz. Schleswig am 21. Octbr. 1846. Schleswig 1846.
- Adresse der Schleswigschen Ständeversamml. an den Thron vom 2. Nvbr. 1846. Hamburg 1846.
- Michelsen, A. L. J. Die vier wichtigsten Actenstücke der Schleswigschen Ständeversammlung von 1846. Jena 1847.
- Die Wirksamkeit des Abgeordn. Koegbesitzers Tiedemann in der Schleswigschen Ständeversamml. des Jahres 1844 u. die Aufgabe der Holsteinischen so wie der Schleswigschen Ständeversammlung des Jahres 1846. Hamburg 1846.
- Den danske Statsregjerings Erklæring t. d. tyske Forbund i Anl. af den holsteenske Ständerforsamlings Besværinger. (D. 7. Sptbr. 1846.) (I »Dansk Tidsskrift«, 1. Bd. 1847.)
- De Slesv.-Holstenske Prælater og Ridderskabs allerunderd. Forestilling t. Kongen. Dat. Kiel, 19. Jan. 1847. Hamburg.
- Zachariü, H. A.* Zur Schlesw.-Holsteinischen Frage. Zwei Vorstellungen der Prälaten u. Ritterschaft in Schlesw. u. Holst. vom 15. Febr. 1845 u. 19. Jan. 1847 an S. Maj. den König. Göttingen 1847.
- Denkschrift an die hohe preussische Ständeversammlung in Betreff der Schlesw.-Holsteinischen Angelegenheit. Berlin 1847.

Den Slesvigholstenske Agitation i 1846—47.

- Hammerstein, Eugen.* Auch einer offener Brief. U. S. o. A. (*Hertug Christian af Augustenborg*). Dänemark u. die Hrzs. Schlesw. u. Holstein. (I »Ausserordentl. Beil. zu Nr. 201, 210, 216 des Altonaer Mercuris 1846«). — Separatdruck. Schlesw. 1846.
- Ziethe, W.* Gegen Dänemark! Für Schlesw.-Holstein! (Fort. dat. 17. Sptbr.) Grimma 1846.
- Fischer, Ferd.* Drei Tage in Holstein. Lpz. 1846.
(*Rosen.*) Schleswig-Holstein. Ein Wort zur Verständigung. Lpz. 1846.
- Mügge, Theod.* Streifzüge in Schlesw.-Holst. u. im Norden der Elbe. 1.—2. Th. Frankf. a. M. 1846.
- Braklow, Theod.* Politischer Katechismus für das Schlesw.-Holsteinische Volk. Hamburg 1846.
- Häuser, Ludw.* Schlesw.-Holst., Dänemark u. Deutschland. Kurze Darstellung ihres gegenseitigen Verhältnisses. Heidelberg 1846.
- du Maurier, Charl. Auberg.* Memoiren über Schlesw.-Holstein. (I »Schl.-Holst.-Lauenb. Landesber. 1846«.)
- Heiberg, C.* Das souveraine Hrzs. Schleswig in seiner staatsrechtlichen Verbindung m. Holstein. M. Urkunden u. einer Skizze: Ueber die Bezeichnung der Hrzs. Schl.-Holst. vor u. nach dem Jahre 1721. Lübeck 1846.
- Sechs Lieder an Schlesw.-Holstein. Von einem Schl.-Holsteiner. Hamburg 1846.
- Schleswig-Holsteinische Volkslieder. 1. Hft. Hamburg 1846.
- Wangenheim, F. Th.* Schleswig-Holstein. (Digt.) Schleiz 1846.
- Esmarch, H. C.* Gründe für die Trennung der schlesw.-holsteinischen Staatsverwaltung von der dänischen. Hamburg 1846.
- Faber, P. D.* Politisk Nytaarsgave for dansksindet Menigmand fra en gammel Ven og Bekjendt. Kbh. 1847.
- Bedenken eines Deutschen an den hohen deutschen Bund in Betreff der Schl.-Holsteinischen Frage. Kiel 1847.
- Bülow, Friedr.* Bemerkungen über die Zeltbewegungen. (Bes. Abdr.) Lpz. 1847.
- Magnusson.* Vortrag geh. im Altonaer Bürgerverein, 12. Maj 1847. U. S. o. A.

- Taler holdne v. Nationalfesten p. Høiskamling af D'Hrr. Pastor *F. Helweg* og Pastor *C. E. Møller*: Udgivne af *P. C. Koch*. Kbh. 1847.
- Forfordelings-Spørgsmaalet af *F. D. N.* (I »Dansk Tidsskrift« 1. Bd. 1847.)
- Hecker, Fr.* u. *Lommel, G.* Deutschland u. Dänemark. Für das deutsche Volk. Schaffhausen 1847.
- Mule, N. C.* Histor. Fremstilling af Slesvigs og Holstens Forhold til Danmark. Odense 1847.
- Schlesw.-Holsteinische Nebelbilder von *Professor Nante*. Lpz. 1847. (*Goldschmidt, M.*) Das illustrierte Schlesw.-Holst. u. Dänemark. Humoristisches Taschenbuch. Lpz. 1847.
- Wienbarg, Ludolph.* Das dänische Königsgesetz od. das in Dänemark geltende Grundgesetz. Hamburg 1847.
- Hinrichsen, C.* (o: *Cl. Manicus*.) Kort Udsigt over de separatistiske saakaldte slesv.-holstenske Partibevægelser i den danske Stat. Udgivet af *Laurids Skau*. Kbh. 1847.
- (*Manicus, Cl.*) Histor. Uebersicht der Schlesw.-Holsteinischen Bewegungen, aus dem Dän. bearbeitet von E. C. (Christiani?). Kph. 1847.
- Brevvexling fra 1846—47 mellem Grev *F. Reventlou* (Preetz) og Grev *C. Moltke*. Særtr. Kbh. 1866.
- Blum, Georg.* Schlesw.-Holsteinische Marseillaise. 2. Aufl. Hamburg 1847.
- Lied zur Einweihung des Bürgersaales im Schlesw.-Holsteinischen Hause. Apenrade 1847.
- Schmidt, J. L.* Zwei Vorträge über die europäischen socialen Zustände m. Bez. auf die gegenwärt. Verhältnisse zu Dänemark, gehalten im Altonaer Bürgerverein (in Decbr. 1846 u. Febr. 1848). Altona 1848.
- Til Vaaben, i Gevær! Af *J. H.* (o: *Joh. Harbou*). Altona, Febr. 1848.
- Udtog af Breve t. en Ven i Sjælland om det slesvigholstenske Røre ved *L. S. Navne* (o: *Peder Hjorth*). 1.—3. Saml. Kbh. 1847—48.
- Lohr, Ernst Emil.* Die schlesw.-holstein. Frage, ihre Vorgeschichte u. Entwicklung bis zur Erhebung der Hrz. gegen Dänemark (am 23. März 1848). Gieszener Studien auf dem Gebiete der Geschichte II. Gieszen 1895.
-

Forfatnings-Reskriptet af 28. Jan. 1848.

- Das dänische Verfassungs-Rescript vom 28. Jan. 1848. Bremen 1848. — 2. Aufl. Sst. s. A.
- Droysen, Joh. Gust.* Die gemeinsame Verfassung für Dänemark u. Schlesw.-Holstein. Bremen, 5. Febr. 1848.
- Hedde, Fr.* Die Gefahren der dänischen Gesamtconstitution. Eine Kritik des Verfassungsreskriptes vom 28. Jan. 1848. Kiel 1848.
- Dahlmann, F. C.* Annehmen oder Ablehnen? Das Reskript über eine dänische Gesamtverfassung. Bremen 1848.
- Beseler, W. H.* Was die Schlesw.-Holsteiner ohne Verzug zu thun haben. Bremen (Febr.) 1848.
- Monrad, D. G.* Rescriptet af 28. Jan. 1848. Særtr. Kbh. 1848. Et Par Stemmer i de tyske Blade om Forfatningsreskriptet. (I »Dansk Tidsskrift«, 2. Bd. 1848).
- Krieger, A. F.* Om Regjeringens Forfatningsplan. (I »Dansk Tidsskrift«, 2. Bd. 1848.)
- v. Madai, O. C.* Wahl oder Nichtwahl. Hamburg 1848. Unpartheiische Bemerkungen über die beabsichtigte gemeinschaftliche Verfassung für Dänemark u. Schlesw.-Holstein. Bremen 1848.
- Forhandlinger om Danmarks og Slesvigs constitutionelle Forening, udg. af Comiteens Formand *L. N. Heidt*. Nr. 1—3. Kbh. 1848.
- Molbeck, C.* Om Danmarks Stilling og tilkommende Statsforfatning, en (afbrudt) histor.-polit. Betragtning. Febr. 1848. (Særtr.) Kbh.
- Hage, Hother.* Ministeransvarlighed, Tokammersystemet og Valgloven. 2 Foredrag holdte 18. Febr. og 3. Marts 1848. Kbh. 1848.
- Clement, K. J.* Die geeignetsten Mittel zur Besserung der schlesw.-holsteinischen Landeszustände u. zur Abwehr einer einseitigen und volksfeindlichen Staatsverfassung. Altona 1848.
- Dirckinck-Holmfeld, C.* Advarsel til det danske Folk. 21. Marts 1848. Kbh.
- Schowc, J. F.* Slesvigs fremtidige Stilling. (I »Dansk Tidsskrift«, 2. Bd. 1848). (Slutningen af Aaret.)

- Bergsøe, A. F.* Om Rigets Udelelighed. (I »Den danske Stats-Statistik«. 3. Bd. Kbh. 1848.)
- Et Bidrag t. Knudens Løsning. En historisk Betragtning af en Slesviger. Kbh. 1848.
- Et andet Bidrag t. Knudernes Løsning af en Dansk (o: *H. P. Selmer*). Kbh. 1848.
- Et Alvorsord t. den danske Nation. Kbh. 1848.
- (Opfordring dat. Kbh. 11. Marts 1848 til Tilvejebringelse af Penge- midler for at virke for Slesvigs og Danmarks constitutio- nelle Forening. 4. 1. Bl.)

Kong Christian VIII's Død.

- Castrum doloris.* Kbh. (1878).
- Oehlenschläger, Ad.* Mindeskrikt over Kong Christian den Ottende. (Digt.) Festprogr. fra Univers. i Kbh. Kbh. 1848. 4.
- Ørsted, H. C.* Mindeskrikt over Kong Christian VIII. udg. af det kgl. dske. Videnskabernes Selskab. Kbh. 1848. 4.
- Wegener, C. F.* Mindeblad om Kong Christian d. Ottende. Festprgr. fra Sorøe Academie d. 12. Marts 1848. 4.
- Ingemann, B. S.* Taler og Sange v. Sørgefesten p. Sorøe Academie- d. 12. Marts 1848 til Kong Christian VIII's Minde. Kbh. 1848.
- Nitzsch, G. W.* Gedächtniszrede bei der Todtenfeier Königs Christian VIII am 26. Febr. 1849 im academischen Hörsaale zu Kiel. Kiel 1848.
- Harms, Claus.* Trauerpredigt am 26. Febr. 1848 am Tage der Bestattung König Christians des Achten in Kiel. Kiel 1848.
- Mynster, J. P.* Sørgetaler over Kong Christian den Ottende. Holdte 25. og 26. Febr. 1848. Kbh.
- Clausen, H. N. og Schouw, J. F.* Ved Thrønskiftet 1848. Kbh. Der Thron-Wechsel 1848. Kph.
- Molbeck, C.* Kong Christian VIII domfældt af H. N. Clausen.. Nogle Ord om Skriftet: »Ved Thrønskiftet 1848«. Kbh. Febr. 1848. — 2. Opl. Sst. s. A.
- Hækkerup, L. A.* Tanker og Betragtninger i Anl. af Thrønskiftet 1848. Kbh.

Augustenborgerne indtil 1852.

- v. Krogh, F.* Beiträge zur älteren Geschichte des Hauses Holstein-Sonderburg. Berlin 1877.
- — Der Ploensche Successions-Vertrag. Ein Beitrag zur Gesch. des Holstein-Sonderburgschen Hauses. Berlin 1874.
- Ipsen, A.* Christian August, Prinz zu Schleswig-Holstein, nachmals Kronprinz von Schweden. Eine Episode aus der Geschichte der Nordischen Reiche. Kiel 1852.
- Clausen, Jul.* Frederik Christian, Hertug af Augustenborg. (1765—1814.) En monographisk Skildring. Med 2 Portræter. Kbh. 1895.
- Dem durchl. Fürstenhause zu Schlesw.-Holst.-Sonderb.-Augustenborg bei dessen erfreulicher Heimkehr von einer Reise bis Wien. 7. Aug. 1847. U. S.
- Barfod, Fr.* Prinsen af Augustenborgs 254 Aner for saa vidt de kjendes. Samlede og udgivne. Kbh. 1846. 1 Bl.
- (Tryde, E.)* Danmark og Augustenborgerne. Kbh. 1849.
- (de Saint-Aubain, A. N.)* Danmark og Augustenborgeren. Kjøbenhavn 1849.
- Bollmann, Carl.* Eine Verschwörung. Flensburg 1862.
- En griinagtig Vise om Forræderen Friedrich af Augustenborg. M. Forræderens Portr. Kbh. (1848),
- Hertugen af Augustenborgs Morgenbøn (da han var kommen i Læ bag de tyske Kanoner efterat have svømmet over Eideren). Kbh. (1848). 1 Bl.
- Djeveln og Hertugen af Augustenborg. En ganske ny Vise. Udgivet af *L. C. Christensen*. Kbh. (1848). 2 Bl.
- Als.* Et forgjæves Varsel. Af *Axel Hvide*. Kbh. 1848.
- Wegener, C. F.* Om Hertugen af Augustenborgs Forhold t. det holstenske Oprør. En actmæssig Fremstilling m. Bilag af de Augustenborgske Papirer. Kbh. 1849. — 2. Opl. Sst. s. A.
- — Ueber das wahre Verhältnisz des Herzogs von Augustenburg zum holsteinischen Aufruhre. Eine actenmässige Darstellung nebst Beilagen aus den Augustenburgschen Papieren. Cph. 1849, — 2. Aufl. Sst. s. A.
- Wegener, C. F.* Le duc d'Augustenburg et la révolte du Holstein. Exposé authentique extrait des papiers Augustenbourgeois. Cph. 1849.

- De augustenborgske Papirer i dansk Oversættelse. Et Tillæg til C. F. Wegeners Skrift om Hertugen af Augustenborgs Forhold til det holstenske Oprør. Kbh. 1849.
- (*Fich, A. H. E.*) Hertugen af Augustenborgs litterære Virksomhed i den slesvigholstenske Sag. Et fuldstændiggørende Tillæg t. C. F. Wegeners Skrift om det holstenske Oprør. Odense 1850.
- Fogh, C.* Landsforræderne Corfitz Ulfeldt og Hertugen af Augustenborg. Kjøge 1851.
- En ny og lystig Vise om en stor Kjeltring, som blev stegt i sit eget Fedt ærbødigt forfattes af In^o Dark. Trykt i dette Aar (o: 29. Decbr. 1849). Kbh.
- Der Herzog von Augustenburg u. seine Abfindung durch die Kgl. dänische Regierung. (Kph. Decbr. 1863). Kph. 1863.
- Heiberg, Joh. Ludv.* Det danske Flag t. Prindsen af Noer. (Optrykt i »Dagbladet«, 24. Maj 1860.)
- Aufzeichnungen des *Prinzen Friedrich von Schlesw.-Holstein-Noer* aus den Jahren 1848 bis 1850. Zürich 1861.
- Optegnelser af *Prinds Friedrich af Schlesw.-Holstein-Noer* fra 1848 til 1850. Paa Dansk ved *C. E. Hall*. M. 6 Portraiter af den provisoriske Regjering. Kph. 1861.
- (Om Hertug Chr. Carl Fred. Aug. af Augustenborg. I »Dagbladet« 19. Marts 1869).

Martsdagene i Kjøbenhavn. 1848.

- Levin, J. Krigs-Fortællinger for menig Mand. Nr. 1.—9. (Indehold. Beskriv. af Martsdagene). Kbh. 1848.
- Die Märztage in Kopenhagen. Stimmungen u. Erlebnisse eines Augenzeugen. Herausgeg. von *einem Schleswiger* (o: *E. Lobedanz*). Cph. 1851.
- Zeuthen, L. Martsbevægelsen 1848. (Studentsamf. Smaaskriftr. Nr. 5—6.) Kbh. 1885.
- (Resolution fra Martsdagene. Kbh. 1 Bl.)
- (En Pakke Aviser m. Beretninger om Martsdagene 1848 i Kjøbenhavn.)

- Kongens Hilsen t. Kjøbenhavns Indvaanere. Christiansborg Slot
d. 24. Marts 1848. Kbh. (Plakat).
Kongens Svar til den slesvig holsteenske Deputation. Christians-
borg d. 24. Marts 1848. Kbh. 4. 1 Bl.

Oprørets Udbrud.

- Dirckinck-Holmfeld, C.* Kongens Svar og dets Følger. Kbh. 25.
Marts 1848.
Bünger, R. Die Erhebung Schleswig-Holsteins am 24. März
1848. Eine histor.-politische Denkschrift. Altona 1873.
Gerber, W. Der 24. März u. seine Folgen Festrede gehalten in
Elmshorn am 24. März 1864. U. S.
Die Märzrevolution in Kopenhagen u. die Schleswig-Holsteinische
Armee. Kiel 1850.
Die vormärzlichen Schleswig-Holsteinischen Officiere am 24. März
1848. Schleswig 1885.
Decker, A. Die Revolution in Schleswig-Holstein. Eine Zuschrift
an alle ernste Christen unter Deutschen u. Dänen, die
Gottes Wort lieben u. hören. Hamburg 1850.
de Lasiave, Eugène. Etudes sur le Schleswig-Holstein avant et
après le 24 Mars 1848. Paris 1849.
(*Klenze, K. F. H.*) Anklage des Aufruhrs, welche die Unter-
thanen Sr. Maj. des Königs in Dänemark u. in den
Hrz. Schlesw. u. Holstein gegen einander erhoben haben,
rechtlich u. politisch geprüft. 2. verm. Aufl. Ham-
burg 1859.
(Om Overrumplingen af Rendsborg) Aftryk af »Fædrelandet«,
27. Marts 1848. Kbh. 1 Bl.
(Proklamation fra Kongen til Soldaterne). Christiansborg Slot
27. Marts 1848. 1 Bl.
(Proklamation fra »Die provisorische Regierung«). Kiel, 24. März.
1848. Fol. 1 Bl.
(Proklamation fra Kongen til »Trofaste danske Mænd!« m. Opfordr.
t. at danne Frivillig-Korpscr). Christiansb. Slot, 28. Marts
1848. 1 Bl.

Oprørsregeringerne i 1848—1850.

- (Proclamation fra »Die provisorische Regierung«, dat. Kiel, d. 24. März 1848. I »Rendsburger Tageblatt« 1848. Nr. 1. 25. Marts.)
- (Forskellige Msr. fremstillende den slesvigske Gejstligheds Adfærd 1848 ved Aflæggelsen af Homagialedeu).
- Die Trennung der Schlesw.-Holsteinischen Staatsverwaltung von der Dänischen. Schlesw. 1848.
- Die Hauptartikel der Schlesw.-Holstein. Landesverfassung. 1. Tysk Udgave (gedr. bei Wendell). 1. Bl. — 2. Dansk Udg. U. S. 1 Bl. — 3. Tysk og dansk Udgave. Apenrade (gedr. bei Rathje). 2 Bl.
- Aufruf (von der provisorischen Regierung) an die bisher nicht zum Kriegsdienst pflichtige junge Mannschaft in den Hrz. Schlesw.-Holstein. Rendsburg d. 4. Juni 1848.
- Verfügung (der provisor. Reg.) betr. eine vermehrte Aushebung zum stehende Heere. Rendsburg 5. Juni 1848.
- Wahlgesetz für die zur Feststellung der schlesw.-Holstein. Staatsverfassung zu berufende Versamml. Dat. Rendsburg 13. Juli 1848. 4. 8 Bl.
- (Manifest fra »Die Statthalterschaft der Hrz. Schlesw.-Holstein«, dat. Kiel, 22. Juli 1850. 4.)
- (Bekendtgørelser fra »Die provisorische Regierung« dat. Rendsburg 5. Aug. og 26. Aug. 1848. 4).
- Uebersicht der für die constituirende schlesw.-holstein. Versamml. abgehaltenen Wahlen. »Schlesw.-Holstein. Zeit. 13. Aug. 1848«, Rendsburg.
- Harms, Cl.* Predigt bei der Eröffnung der Landesversamml. am 15. Aug. 1848. Kiel 1848.
- (Forslag og Andragender til »Die constituirende Landesversamml. in Kiel«, indkomne $\frac{11}{9}$, $\frac{18}{9}$, $\frac{18}{9}$, $\frac{20}{9}$, $\frac{28}{9}$, $\frac{3}{10}$, $\frac{5}{10}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{9}{10}$, $\frac{12}{10}$.)
- (Proklamation fra »Die Schlesw.-Holstein. Landesversamml.« til den tyske Hær i Slesv.-Holst. Undertegnet: Bargum og L. Lorentzen. Dat. Kiel, 8. Sptbr. 1848).
- Den Slesv.-Holst. constituerende Landsforsamlings Beslutninger (8.—12. September 1848). Tillæg til »Nordslesvigs Tidende« Nr. 29.

- Ausschusz-Bericht über den Antrag des Abgeordneten Th. Ols-
hausen betr. die dem Prinzen Friedrich zu Augusten-
burg in Bez. auf seinen Austritt aus der provisorischen
Regierung zu ertheilende Antwort. Kiel, d. 13. Sep-
tember 1848.
- Entwurf eines Staatsgrundgesetzes der Hrz. Schlesw.-Holstein.
Kiel 1848.
- Staatsgrundgesetz für die Hrz. Schlesw.-Holst. 15. Sptbr. 1848.
Rendsburg. — 5. Aufl. Itzehoe 1848. — 6. Aufl. Sst. s. A.
- Lüders, W.* Zur Kritik des schlesw.-holstein. Staatsgrundgesetzes
vom 15. Sptbr. 1848. Kiel 1866.
- (Entwurf). Die Landesversammlung an das Volk Schlesw.-Hol-
steins. Kiel, d. 21. Sptbr. 1848.
- (Proklamation til »Mittbürger« om Modstand mod »Die Kgl.
Immediatcommission« fra »den provisoriske Regering«.
Dat. Rendsburg, d. 22. Sptbr. 1848.)
- (Skrivelse fra »Der Reichs-Commissarius« *Carl Stedmann* til den
provisor. Reger. Dat. Schlesw., d. 16. Oktbr. 1848.)
Fol. 2 Bl.
- Aufbruchgesetz für die Hrz. Schlesw.-Holstein. Schleswig, d. 17.
Octr. 1848. Schleswig. 4. 2 Bl.
- (Proklamation t. Beboerne af Hrtgd. Schlesw.-Holst. om Indsæt-
telsen af en ny Regering. Undertegn. *Stedmann*, Reichs-
Commissarius. Dat. Schlesw. d. 22. Octr. 1848.)
- (Proklamation fra den tidligere (provisoriske) Regering om dens
Tilbagetreden. Dat. Schlesw. 22. Octr. 1848.)
- (Proklamation »An die Schlesw.-Holsteiner!« i Anl. af Regerings-
tiltrædelse. Undertegn. »Die zur gemeinsamen Regie-
rung Schlesw.-Holsteins Verordneten«. Dat. Schlesw.
d. 22. Octr. 1848. — Et Ekspl. m. tysk og dansk Tekst.
Sst. Fol. 2 Bl.)
- (Skrivelse fra Commissarierne *Stedmann* og *Reedtz* t. den fælles
Regering for Hertugdømmerne. 28. Octr. 1848. 4.)
- (Andragende til de slesvigholst. Stænderdeputerede fra Redaktio-
nen af »Itzeh. Wochenblatt«, dat. Itzehoe d. 15. März
1848. Itzehoe. Fol. 2 Bl.)
- (Aabent Brev fra Kongen ang. »Fællesregeringens« Ulovlighed. Dat.
Frederiksborg, 15. Decbr. 1848. P Dansk og Tysk.) Kbh.
- Gesetz betr. die Grundrechte des deutschen Volkes. (P. Tysk og
Dansk). Abgedr. aus dem Reichs-Gesetz-Blatt, 28. Decbr.
1848: Schleswig. 4.

- Die Grundrechte des deutschen Volkes (Gesetz vom 21. Decbr. 1848). Altona. 4. 2 Bl.
- (To Skrivelser »An den Erzherzog-Reichsverweser« fra Landsforsamlingen. Den sidste dat. 4. Febr. 1849.)
- (Antrag des Hrn. Falck an die Landesversammlung, dat. Schleswig 20. März 1849.)
- Bekanntm. betr. die Einsetzung einer Statthalterschaft für die Hrz. Schlesw.-Holstein. Gottorff 26. März 1849. (P. Tysk og Dansk). Fol. 2 Bl.
- Grundgesetz für das Hrz. Lauenburg. Ratzeburg 1849.
- (Bekendtg. fra »Jessen, Bürgermeister« om Valg af et Medlem til den tyske Nationalforsamling for 4. Slesvigske Distrikt i Stedet for »Ritter Bunsen«. Dat. Schleswig d. 2. Apr. 1846.)
- (Adresser fra Altona til Statholderskabet. Maj og Juni 1849. Msr.)
- (Schreiben der »Statthalterschaft d. Hrz. Schlesw.-Holst.« an das Kgl. preussische Ministerium der auswärt. Angelegenheiten in Berlin. Dat. Gottorf $\frac{28}{5}$, $\frac{10}{6}$, $\frac{28}{6}$, $\frac{3}{7}$, $\frac{6}{7}$, $\frac{7}{1}$ 1849.)
- (Schreiben der »Statthalterschaft« an die Landesversamml. Dat. Gottorf 7. Juni 1849.)
- (Schreiben der »Statthalterschaft der Hrz. Schlesw.-Holstein« an den kgl. preussischen Minister-Präsidenten, Hrn. Grafen v. Brandenburg in Berlin. Dat. Gottorf, den 15. Juli 1849.)
- (Bekendtgjørelser fra »Die Landesverwaltung«, dat. Flensburg 5., 17., 26. Sptbr. 1849. Alle p. Tysk og Dansk.)
- Baumgarten, M.* Die Ueberreichung der schlesw.-holst. Adresse an die Landesversammlung 5. Nvbr. Kiel 1849. — 2. Aufl. Sst. s. A.
- Esmarck, K.* Das Hrz. Schleswig u. die Landesverwaltung zu Flensburg im Jahre 1849. Berlin 1850.
- Brevvexling mellem den fungerende Chef for Hs. Maj. Kongens Kabinettssecretariat og D'Hrr. Beseler og Reventlow samt D'Hrr. Mommsen, Prehn og Steindorff. Kbh. u. A. (1850).
- (Proklamation fra »Die Statthalterschaft« til »Schleswig-Holsteiner!« og »Schleswiger!« om alene at lyde Statholderskabet. Kiel 15. Juli 1850. Fol. 1 Bl.)
- (Bekendtgjørelser fra »Die Landesverwaltung«, dat. Flensburg, 21. Juni, 17. Juli 1850. P. Tysk og Dansk.)

- Bekanntmachung betr. die fortdauernde Gültigkeit der von der Landesverwaltung für das Hrz. Schleswig erlassenen Verfügungen u. Anordnungen. Unterz. *Tillisch*, dat. Flensburg d. 21. Juli 1850. (P. Tysk og Dansk).
- Bekendtgørelser udstedte af »*Tillisch*«, dat. Flensburg 21., 22. og 25. Juli 1850. (P. Tysk og Dansk.)
- Die Kirche u. Schule Schleswigs im Kampfe m. der sogenannten Landesverwaltung. Actenmäßige Darstellung. Kiel 1850.
- Esmarch, K. Das Hrz. Schleswig u. die Landesverwaltung zu Flensburg im Jahre 1850. Berlin 1850.
- (Proklamation fra »Die Statthalterschaft« om, at det nedlægger sin Myndighed. Kiel, 11. Jan. 1851. Fol. 1 Bl.)
- (Proklamation fra »Die Statthalterschaft« til »Die Armee«. Kiel 11 Jan. 1851. Fol. 1 Bl.)
- Bekanntmachung, Kiel, 2. Febr. 1851 (hvorfved »Staatsgrundgesetz vom 15. Septbr. 1848« sættes ud af Kraft). Plakat.
- (Chronologisk Samling af de i Gottorfer Archiv forefundne for Hertugdømmerne Slesvig, Holsten og Lauenborg udstedte Forordninger, Circulairer etc. af de illegitime Regjeringer i Hertugdømmerne og Rigsforstanderen i Frankfurt i Aarene 1848, 1849 og 1860. Med en alphabetisk Designation.)

Fremstillinger af Krigen 1848—50 (eller af 2 af Krigsaarene).

- Baudissin, Adalb.* Geschichte des Schlesw.-Holstein. Krieges. Hannover 1862.
- Delmas, E.* De la guerre du Danemark et de l'Allemagne en 1848. (Extrait du »Spectateur militaire«.) Paris 1848.
- — Guerre du Danemark et de l'Allemagne en 1849 et 1850. Extr. d. »Spect. milit.«. Paris 1851.
- Den dansk-tydske Krig i 1848—50. Udarb. og udg. af *Generalstaben*. 1.—3. Del (i 12 Bind). Kbh. 1867—87.
- Schlesw.-Holstein. Geschichts-Kalender 1848—51. Zusammengest. aus d. Tagebuche eines Schlesw.-Holst. Officiers a. D. Braunschweig 1857.

- Hammerich, Fr.* Den slesvigske Treaarskrig. Udgivet af »Folkeskriftselskabet«. Haderslev 1852.
- (*Knudsen, J. F. C.*) Danmarks Kamp for Slesvig i 1848 og 1849. Efter nogle Frivilliges Papirer beskrevet af *F. K. Kortene* af *Lumholtz*, Illustrationerne af *Dalgas*. 1 — (III) Del. Kbh. 1851.
- Krigen derovre 1848 og 1849. Kbh. 1849.
- (*Lüders, Th.*) Denkwürdigkeiten z. neuesten Schlesw.-Holst. Geschichte. Von dem Verfasser der Schrift »Generallieutenant Willesen u. seine Zeit«. 1.—4. Buch. (4. Buch har eget Titelblad og Paginering). Stuttgart 1851—53.
- — Kampen i Hertugdømmerne 1848, 1849, 1850. Et Udtog af »Denkwürdigkeiten zur neuesten Schlesw.-Holst. Geschichte«. I. Heft. Kbh. 1852.
- (*Rasmussen, Mads.*) Den slesvigske Krig i Aarene 1848 og 1849. Til Læsn. f. Menigmand. (Portr. af Rye). Odense 1849.
- Schleiden, Rud.* Schlesw.-Holsteins erste Erhebung 1848—49. Wiesbaden 1891. — Schlesw.-Holst. im 2. Kriegsjahre 1849—50. Wiesbaden 1894. (O. m. T. »Erinnerungen eines Schlesw.-Holsteiners«.) 2. Folge og 4. Bd.
- Vaupell, O.* Kampen for Sønderjylland 1848—50. Udg. af den histor. Forening. 1.—3. Del. Kbh. 1865—67. — Krigen i 1848. O. m. T. »Kamp. f. Sønderj. 1848—50 1. Del«. M. 9 Kort. Kbh. 1863. — 2. Opl. Kbh. 1865.
- Wenck, Wold.* Der Kampf um Schleswig-Holstein in 1848—50. Abdr. Lpz. 1864.
- Der Weg zur Wahrheit u. zum Frieden in den schlesw.-holst. Differenzen m. Dänemark u. Geschichte des deutsch-dänischen Kriegs. Altona 1851. — Vollst. Geschichte der schlesw.-holstein. Erhebung u. des. d.-d. Kr. 2. Bd. Altona 1855.

Erindringer og Skildringer fra Krigen 1848—50

(kronologisk ordnede).

- (*Liunge, A. P.*) Fuldstændig Dagbog over Begivenhederne i Danm. fra den 21. Marts 1848, nærmest m. Hens. t. Oprøret i Hertugdømmerne. 1.—2. Bd. (Hvert Bd. be-

- staar af 8 Hefter m. særsk. Titelbl. og Pagin.). Kbh. 1848.
- Fortællinger og Anecdoter fra Krigen. Udg. af *H. P. Møller*. Nr. 2. Kbh. 1848. 2 Bl.
- Hammerich, Fr.* Skildringer fra d. slesv. Krig. Uddrag af en Dagbog. 2. forøg. Opl. Kbh. 1849.
- Hamm, Wilh.* Freischaar Novellen. Schilderungen u. Episoden aus einem Kriegszuge in Schlesw.-Holst. Lpz. 1850.
- Den Frivillige. Billeder af Livet i Felten. Af *P. H.* 1.—2. Del. Kbh. 1850.
- (*Sylow, N.*) En ung Soldats Erindringer fra Krigstogene 1848—49. Kbh. 1850.
- Wollesen, Chr.* Die Physiognomie Sundewitts in den Kriegsjahren 1848 u. 1849. Schleswig 1850.
- Wienberg, Lud.* Darstellungen aus den schlesw.-holstein. Feldzügen. 1.—2. Bändchen. Kiel 1850—51.
- Gosz, Rich.* Genre-Bilder aus den schlesw.-holst. Feldzügen von 1849 u. 1850 aufgez. Lpz. 1851.
- Holst, Wilh.* Krigsbilleder tegnede for Ungdommen. Kbh. 1851.
- Erinnerungen aus Kriegs- u. Friedenszeiten geschrieben auf einer Reise von Hamburg nach Helgoland im August 1851. Von *einem abgesetzten Schlesw. Geistlichen*. Altona 1852.
- Lienau, J. F.* Meine Erlebnisse in der Schlesw.-Holstein. Armee. Altona 1852.
- (*Lobedanz, Edm.*) Schilderungen u. Charakterzüge aus den Feldzügen in Schleswig 1848—50. Dänischen Berichterstattern nacherzählt von *einem deutschen Schleswiger*. Herausgeg. von *P. Hjort*. Kph. 1852.
- Poulsen, Jørgen.* Dagbog for Undercorporal J. Poulsen ved 4. Bataillons 4. Comp. Nr. 15. En kort Forklaring over min Vandring og Stilling i de sidste 2 Aars Felttog. Udg. af *G. D. Hindenburg*. Kjøge 1852.
- (*Stockfleth, F. H. E. H.*) Lyriske Digte og Skizzer fra Feltlivet. Af *H* S**. Kbh. 1854.
- Flamand, L. J.* Slagene ved Fredericia og Istedt d. 6. Juli 1849 og 25. Juli 1850 m. Portraiter og Biographier. Kbh. 1853.
- Hillebert, Hugo.* Erindringer fra Kong Frederik den Syvendes første Felttog 1848—49—50. Kbh. 1855.
- Endrulat, Bernh.* Aus einem Kriegerleben. (I *H. Gutzkow's* Unterhalt. am häusl. Herd. Nr. 11—14. 1855).

- Vorberg, Karl.* Auf Vorposten. Lebens u. Campagnebilder aus Schlesw.-Holstein. Kreuznach 1859. (Fort. dat. Juni 1858.)
- Virgin, A. G.* Blad i Danmarks lager. Några minnen från Slesvigska kriget. 1. Afdeln. (Digte). Lund 1860.
- Aufzeichnungen des *Prinzen Friedrich von Schlesw.-Holst.-Noer* aus den Jahren 1848 bis 1850. Zürich 1861.
- Optegnelser af Prinds Friedrich af Schlesw.-Holst.-Noer fra 1848 til 1850. Paa Dansk v. *C. E. Hall.* M. 6. Portr. af den provisoriske Regjering. Kbh. 1861.
- Erindringer fra Krigsaarene 1849 og 1850. (Danske Folkeskrifter XXXV). Haderslev 1861.
- Kloppenborg, J. H.* En gammel Soldats Erindringer. M. Forf. Portr. Kbh. 1861.
- Baudissin, Adalb.* Schlesw.-Holstein. Soldatergeschichten. Hannover 1863.
- Fock, Otto.* Schlesw.-Holstein. Erinnerungen bes. aus den Jahren 1848—51. Lpz. 1863.
- Hansen, A.* Erinnerungen aus den Jahren 1848—50. Kiel 1870.
- Breve fra danske Krigsmænd, skrevne til Hjemmet under Feltogene 1848—50. Samlede af *C. F. Allen.* Udgivne af *Chr. Bruun.* Kbh. 1873.
- Hansen, Rasmus.* Minder og Dagbogsblade fra 1848, 1849 og 1850. Odense 1875.
- Brodersen-Pinneberg.* Auf der cimbrischen Halbinsel. Erinnerung an 1848, 1849, 1850. Altona 1878.
- Möller, F.* Erinnerungsblätter an die schlesw.-holst. Feldzüge von 1848—51 gesammelt u. herausgeg. Altona 1888.
- Holst, Frits og Axel Larsen.* Feltogene i vore første Frihedsaar. Illustreret af Samtiden. Kbh. 1888. 4.
- Wilde, Alex.* Fra Krigen i 1848—49. Kbh. 1892.
- Erindringer fra Garnisonslivet for 50 Aar siden og fra Krigen 1848—49—50. Set og fremst. fra Menigmands Standpunkt af *en gammel Vaabenbroder.* Mariebo 1896. 4.

Bedømmelse af og Bemærkninger om Krigen 1848—50.

- Denkschrift über die Errichtung einer Deutschen Flotte. Dem Marine-Congresse zu Hamburg vorgelegt vom Kieler Ausschusse. Kiel, im Mai 1848.
- Beiträge z. Beurtheilung des Deutsch-Dänischen Krieges. Hamburg 1851.
- Burou, A.* Das Kriegstheater d. dänischen Halbinsel u. die Festung Rendsburg. M. einer militärischen Karte. Altona 1854.
- Erismann, Adolf.* Armee u. Militärsanitätswesen d. Hrzgth. Schlesw.-Holst. Nebst ein. Anhange über Sanitätscompagnien m. specieller Rücks. auf die eidgenössische Armee. Bern 1851.
- Die Kehrseite des Schlesw.-Holstein. Krieges. Kiel 1852.

Personalialia vedk. Krigen 1848—50.

- Die vormärzlichen Schlesw.-Holsteinischen Officiere am 24. März 1848. Schleswig 1884. — 2. Heft. Sst. 1889.
- Das Offizier-Corps der Schlesw.-Holsteinischen Armee u. Marine in den Jahren 1848 u. 1849, 1850 u. 1851. Nebst Anciennitäts-Listen der Generale, Stabs- u. Subaltern-Offiziere. 1.—2. Buch. Lübeck 1858—65.
- Cohen, A. D.* Krigen i 1848 og de Faldnes Minde. Odense 1851.
— Krigen 1849 og de Faldnes Minde. Odense 1850.
— Krigen i 1850 og de Faldnes Minde. Odense 1851.
(Hermed et Supplement). — Krigen i Aarene 1848, 1849, 1850 og de Faldnes Minde. 2. paany gjennemts. Opl. Odense 1853.
- Dirckinck-Holmfeld, Constant.* Nachbildung dänischer Poesien. Zum Gedächtniss der Schweden u. Norwegen, welche im Kampfe für Dännemark gefallen sind. Cph. Decbr. 1848.
- Mindeblad over de Faldne 1848—49—50. Kbh. u. A. 2 Bl.

- Nekrologer over de i Felttoget 1850 faldne danske Officerer.
Særtr. af Generalstabens Værk om Krigen 1848—50.
3. Dl. 2. Afd. Kbh. 1887.
- Verlust-Liste der Schlesw.-Holst. Armee bei der am 3. Mai 1849
gegen Fredericia u. Veile unternommenen Recogno-
scirung. U. S.
- Verlust-Liste der Schlesw.-Holst. Truppen am 22. Mai, 3., 4., 5.
u. 8. Juni 1849. U. S.
- Verlust-Liste der Schlesw.-Holst. Armee in dem Kampfe vor
Friedericia am 6. Juli 1849. U. S. Fol.
- Niese, Heinr. Chrstph.* Namentliches Verzeichniss der Todten u.
Invaliden der Schlesw.-Holstein. Armee aus den Jahren
1848, 1849 u. 18^{50/51} nebst mehreren numerischen
Uebersichten. Kiel 1852.
-
- Fortegnelse over de Fangne af den danske Armee. Udg. af *W.*
O. W. Lehmann. D. 28. Juni 1848. U. S.
- Fortegnelse paa de i Kbh. i Fangenskab værende Insurgenter.
Kbh. u. A. Fol.
-
- Ueber die angebliche Vertreibung dänisch-gesinnter Einwohner
der Hrz. Schlesw. Holst. Schleswig 1849. 4.
- Darstellung derjenigen Charactere, welche in der Stadt Flens-
burg an unserer Revolution Antheil genommen haben.
Von einem stillen Beobachter. Flensburg 1850.
- Characteristik af de Mænd, der i Byen Flensborg have viist sig
som Revolutionens Haandlangere. Af en stille Jagt-
tager. Flensburg 1850.
- (*Hjort, Peder*). Ein Wort über einige der hervorragendsten
Charaktere u. Beamten in Holstein. Vom Verfasser des
»Holstenspiegel«. Kbh. 1850.
- Drohbrief. Flensburg 2. Jan. 1850. Fol. 1 Bl.
- Drohbrief nebst Namensverzeichniss. Flensburg 2. Jan. 1850.
- Namen derjenigen Prediger, Cantoren u. Schullehrer in Stapel-
holm, welche sich an dem Aufruhr betheiligt haben. Msr.
- Fortegnelse over de Personer, som have deltaget i Oprøret, og
som if. Pat. 10. Mai 1851 ere aldeles udelukkede fra
Amnestien. Nogle histor. Oplysninger ang. flere af
Hovedoprørerne og sammes Familier m. m. Aar-
huus u. A.
-

(En Pakke Aviser fra 1867 m. Oplysninger om de Augustenborgske
Hjælpere: Wraa og Künzberg.)

Schjørring, Johanne. Slesvigske Kvinder i 1848—64. Kbh. 1895.

Bernhard, Fr. Für die schlesw.-holst. Sache im Sommer 1850.
Der deutsche Soldat. 1. Bändchen. *Theodor Preusser*,
Oberfeuerwerker als Sieger bei Eckernförde. Stuttgart
1849.

Bernhard, Fr. Der deutsche Soldat. 6. Bändchen. Seydlitz u.
Schill, *Wrangel, William* u. *von der Tann*. Stuttgart
1850. — 7. Bändchen. Lebens u. Todesbilder aus
Schlesw.-Holst., Baden u. Ungarn nebst Hessischen
Geschichten. Stuttgart 1850.

Vaupell, O. Generalerne Rye's og Bülow's Levnetsløb. V. Udv.
f. Folkeopl. Fr. Kbh. 1877.

(Nogle Documenter vedr. Grev *Adalbert Baudissin*.)

Gittermann, J. Chr. H. Der General *Bonin* u. die preuszischen
Offiziere in ihrem Verhältnisz zur Schlesw.-Holstein.
Armee dargestellt. Hamburg 1850.

Das Commissions-Urtheil in Untersuchungssachen wegen des 1848
auf Fehmarn wider Capitainlieutenant *v. Dirchhinc-*
Holmfeld verübten Attentates. Flensburg 1853.

»Francke i 1848« (Berl. Tid. 18. Decbr. 1863).

Helms, H. St. Ungdomserindringer fra Sønderjylland samt mit
tyske Fangenskab. Aarhus 1891.

Schrader, L. Hengstenberg u. die Schlesw.-Holst. Sache. Ein
Beitrag zur Würdigung Hengstenbergischer Ethik.
Kiel 1851.

Tagebuch *eines Kriegsgefangenen* auf »Dronning Marie« April bis
Sptbr. 1848. Herausgeg. zur Erinnerung an den 24.
März 1848. Garding 1873.

v. Krogh, Albr. Meine Erlebnisse vor u. während dänischer Ge-
fangenschaft. Altona 1851.

Marcus, J. A. Meine Erlebnisse in dänischer Gefangenschaft.
Schleswig 1848.

Plantagenet-Harrison, G. H. de S. N. Til det danske Folk! Kbh.
d. 21. Mai 1848. (P. Engelsk og Dansk). Fol. 1 Bl.

Det er atter Dag i Danmark! Mindekrands for Olaf Rye og de
øvrige Tappre i Slaget ved Fredericia. M. lith. Portr.
af Olaf Rye. Kbh. 1849. 4.

Schleiden, Rud. Jugenderinnerungen eines Schlesw.-Holsteiners.

Wiesbaden 1886. — Erinnerungen eines Schlesw.-Holst. Neue Folge. 1841—48. Wiesbaden 1890. — 2. Folge 1848—49. Wiesbaden 1891. — 4. Bd. 1849—50. Wiesbaden 1894.

Schmit, Reimer. Spiegel eines gefangenen Feldbarbiers. Kph. 1849.

Strodtmann, Adolph. Lieder eines Kriegsgefangenen auf der »Dronning Maria«. (Fort. dat. 5. Sptbr. 1848). Hamburg 1848.

Die bayerische Heerführung u. Generallieutenant *v. der Tann* vor den Geschworenen in der Verhandlung des oberbayerischen Schwurgerichts vom 19. Oktbr. 1866 gegen den Redakteur Ernst Zander. München.

v. Willisen, W. Akten u. Bemerkungen über meine Sendung nach dem Groszherzogth. Posen im Frühjahr 1848. Kiel 1850.

General Wilhelm v. Willisen. Nach Auszügen aus Tagebüchern desselben. 2. u. 3. (I »Die Grenzboten« 1862. Nr. 44—45. Lpz.)

Generallieutenant v. Willisen u. seine Zeit. Acht Kriegsmonate in Schlesw.-Holst. Von *einem Schlesw.-Holst. Offizier a. D. M.* Karten. Stuttgart 1851. — 3. unveränd. Auflage. Stuttgart 1853. (*Th. Lüders* angivet som Forfatter).

Sange og Samlinger af Sange i Anledning af Krigen 1848—50. Festerne i Rosenborg Have.

Krigssang af *Fr. Barfod*. Kbh. 1848.

Rendsborg er svær, men den kan ta'es. Sang af *Carolius*. Kbh. (1848). — 25. Opl. Sst.

En lystig Vise om den slesvigholst. General Willisen (ogsaa kaldet Jacob von Thybo) af *Casper*. Kbh. 1850.

Den tappre Landsoldat. Texten af *P. F.* (o: *P. Faber*). Mel. af *E. H.* (o: *Em. Hornemann*). U. S. o. A. (Kbh. 1848).

- Velkomstsang t. den danske Landsoldat i Anl. af Troppernes Hjemkomst d. 9.—13. Sptbr. 1849. Af *A. F.* Kbh.
- Garbrecht, J.* Als. Sang for Danmarks Krigere 1849. Kbh.
- Grundtvig, N. F. S.* Den Tydske Flaade. Et episk Læredigt i utallige Sange, efter det Tydske. 1. Hefte. Kbh. 1848.
- — Dansk Seier-Sang. April 1848. Kbh. 1848.
- — En lystig Vise om Hr. Wrangel, som løb sin Vei fra de fire Millioner. Kbh. 1848.
- En ny Vise om Rye og Schleppegrell m. M. forf. af *Peer H.*—Kbh. 1849.
- Tvende Krigssange til 1849 m. Tanken tilbage p. 1848 af *L. Haastrup* i Aagaard. Kbh. (Jan.) 1850.
- En ny Vise om Kanonbaadskokken af *Hansen.* Kbh. (1850).
- Holst, H. P.* Hæren til Kongen. Sang v. Revuen i Jylland d. 18. Sptbr. 1848. Kbh.
- — »Det skal ej skeep«. De danske Troppers Velkomstsang t. Hs. M. Kongen ved Revuen i Jylland d. 18. Sptbr. 1848. — Sang for Livjægerne af Michael de Bülowida. — Kbh. 1848.
- Anna* (o: *Anna Chr. Jessen*) Velkommen til vore Danske Krigere ved deres Indmarsch i Flensborg d. 17. Juli 1850. Flensborg.
- En ny og lystig Vise om den utrættelige Kmhr. Steen Bille — saa og Noget om Underofficeer Mac Dougall. Ærbød. af *Sør. Kanius.* 2. Opl. Kbh.
- En splinterny Vise om det tydske Parlament osv. ved Skandinavernes Julefest i Hamburg d. 29. Decbr. 1848. Af *S. Kunsort.* Hamb. u. A.
- Ved Krigens Ende af *C. L.* — Hilsen t. Danmarks Krigere af —*h—e* (o: *A. Recke*). Kbh.
- Kampen ved Frederiksstadt. Seierssang af *en tapper Landsoldat.* Kbh. 1850.
- Den tappre danske Livgarde til Fods i Slaget ved Idstedt d. 25. Juli 1850. Af *L. C. Larsen.* Kbh. 1850.
- Frygt ikke Ørnen! Af *en gammel Livjæger.* Kbh. 1848.
- Sang i Anl. af vore russiske Venners forventede Ankomst af *H. P. M.* Kbh. 1848.
- Forløber t. den forønskede Fred, tillm. Slaget ved Idsted d. 23. Juli 1850. Forf. i Jan. 1851 af *G. Chr. Meldal.* 3. forbedr. Udg. Rudkjøbing u. A.
- Sang i Anl. af Fredens Afslutning. Forf. i Mai 1851 af *G. Chr. Meldal.* 4. forbedr. Udg. Rudkjøbing.

- En lystig Fastelavnsvise om Dansken, som skal over og give Tydskerne Fastelavnsvise. Af *Ludvig Frederiksen* (o: *C. V. Nielsen*). Kbh. (1849).
- Vise om Gadekampen i Slaget v. Kolding. Skreven i Mai af *P. C. Olsen*. — Vise om Steen Bille. Kolding 1849.
- En fornøielig Vise om de tydske og danske Pølser, forfattet i Pølsetiden 1848 af *Jens Pind*.
- Aandens Sværd. Helliget Kongen og de modige Danske Stridsmænd af *en dansk Kvinde*. U. S. o. A.
- Sang for Flaaden af *h—e* (o: *A. F. Recke*). Musiken af *E. Hornemann*. Kbh. 1848.
- Soldaten paa Valpladsen d. 6. Juli. Af *h—e* (o: *A. F. Recke*). Kbh. u. A.
- En ny Vise, forfattet af *P. Chr. Skovlænge*, som blev saaret d. 8. Aug. 1850. Kbh. 1850.
- Jægersang for andet Jægercorps, forfattet af *P. Hansen Sigersted*. 3. Opl. Kbh. 1848.
- Krigen 1849. Forf. af *en sjællandsk Soldat* Natten efter Slaget v. Fredericia. — Den lille Tambour af *J. Garbrecht*. Kolding 1849.
- Seierssang eller: Kampen ved Idsted var svær, men den kunde ta'es. Af *en Soldat*. Kbh.
- Slaget ved Flensborg eller hvorlunde 10,000 Slesvig-Holsteinere smurte Haser og skar Gesichter. Forfattet af *Søren Sørensen*, Skytte. Kbh. 1848.
- Den jydsk Soldats Afskedssang, forf. af *Sønderkarstoft*. Kbh. 1849.
- Hilsen fra Hjemmet til de danske Krigere. Forf. af *Ane Marie Jensdatter Øster-Syv*. Kbh. 1850.
- Farvel og Haab, tilegnet vore til Fædrelandets Forsvar bortdragende Landsmænd. Kbh. 1848.
- Farvel til Krigsreserven. Kbh. 1848.
- De danske Krigeres Sang og Sang t. Danm. modige Sønner. Kbh. 1848.
- General Wrangel og de 4 Millioner, han udskrev i Jylland, men som han ikke fik. Dansk Folkesang. 2. Opl. Kbh 1848.
- Nye Krigssang. Kolding (1848).
- Op Danmark! For Piano-Forte. Kbh. (1848).
- Stormmarsch. U. S. o. A.

- Vise om, hvorledes en Slesvigholstener fik p. Pukkelen af en Dansk Bonde. Kbh. 1849.
- Sang fra to danske Piger i Anl. af Skjolds Afrejse. Kbh. 1849.
- Dansk Trøstedigt t. Indtægt for vore faldne Krigeres trængeude Efterladte. Kbh. u. A.
- De danske Krigeres Hædersslag d. 6. Juli 1849. 2. Opl. Kbh. Fredericia-Slaget. Texten af Forf. t. »Det var ved Paasketide«. Musikken af *E. Hornemann*. Kbh. 1851.
- En Velkomst-Sang for vore tapre Krigere ved deres Hjemkomst 6. Juli 1849. Kbh.
- Et Velkommen t. Danmarks Nutids-Helte ved deres Hjemkomst. Kbh. 1849.
- Velkomsthilsen: »Gutter iland!« Til vore hjemvendte Sømænd. Kbh. 1849.
- Soldatens Sang i Felten til sin Pige. Kbh.
- Velkommen til vore danske Krigere ved deres Indmarsch i Flensborg d. 17. Juli 1850. Flensborg.
- Sang om Damperen »Hekla«, der sønderlemmede det slesvigholstenske Skruedampskib »v. der Tann« Natten mellem 21. og 22. Juli tæt ved Travemünde. Kbh. 1850.
- General Willisens Rulle-Sang. Og: Slesvigholstenernes Løbepas. Kbh. 1850.
- Sang i Anl. af Slaget v. Idsted af Forf. t. »Det var ved Paasketide«. Kbh. 1851.
- Insurgenten p. Lazaretet i Kbh. (I »Nyeste Efterretninger« udg. af H. C. Carlsen. 18. Aug. 1850).
- De danske Kanoner (Melodi af C. J. Hansen). Kbh. 1851.
-
- Den 25. Juli 1857. (Danske og tyske Sange fra en Fest i Flensborg). Flensborg. Fol.
- Sange v. »Danske Vaabenbrødes« Fest i Anl. af Frederiksstads Forsvar. Kbh. 1869.
- Mindeblade. En Samling af Digte og Inskriptioner af Æreporten, Knippelsbro osv. ved Troppernes Hjemkomst i Febr. 1851. 2. forøg. Udg. Kbh. u. A.
- Sange i Anl. af Festen for de hjempermitterede Krigere p. Kjøge Raadhus d. 2. Marts 1851. Kjøge.
- Hammerich, Fr.* Slesvigske Digte. Kbh. 1848.
- Sangbog for Danmarks Krigere, udg. af *J. Nielsen*. Portr. af Frederik VII. Kbh. 1848.
- Nygaard, H. H.* Fire politiske Smaadigte. Kbh. 1848.

- Atten Nationalsange, samlede af *P* Kbh. 1848.
 (*Lobedanz, E. A. J.*) Lieder aus dem Tagebuche eines dänischen
 Soldaten, geboren in Schleswig. Kph. 1849.
 Taschen-Liederbuch für Schleswig. 1. Bd. 1.—2. Hft. Flens-
 burg 1850.
-

- Gené, Rud.* Bruder Gruss an Schlesw.-Holstein. Deutscher
 Volksgesang. Musik von *J. Duban*. 3. Aufl. Danzig. 4.
Lomnitz, Alexis Jetzt Schleswig-Holstein oder nie. Dichtung
 in Musik gesetzt von *Hermann Mendel*. Berlin (1848). 4.
Ruperti, Fr. Deutscher Zuruf an Schleswig-Holstein oder nie!
 Dichtung in Musik gesetzt von *Herm. Mendel*. Bremen
 u. A. 4.
Horst, Werner. Deutschland an Schlesw.-Holst. 12. Gedichte.
 Berlin 1850.
 Gesänge für das Schlesw.-Holstein. Heer. Itzehoe 1850.
 Für Schlesw.-Holstein. 14. geharnischte Sonnette. Hamburg 1850.
 Lieder, Schlesw.-Holstein geweiht. Von *V. P.* Bremen 1850.
Sievers, Theod. Krieg u. Frieden. Gedichte I. (Erstes Heft).
 Altona (1849).
Utgenannt (o: *J. C. L. Traugott*). Gesangbuch m. angehängtem
 Gebetbuche dem Schlesw.-Holstein. Militair gewidmet.
 Schleswig 1848.
 Schleswig-Holsteinische Bitte (Et lithogr. Bl.). U. S. 1848?
 Lieder, gesungen beim Einzuge der schlesw.-holstein. Krieger in
 Altona. Altona, Sptbr. 1849.

- Markeds-Tidende. Nr. 2—3. Kbh.
 Splinterny Vise om Rosenborg Marked. Af —*h—c* (o: *A. F.*
Recke). Trykt i dette Aar. Kbh.
 En lystig og ny Vise om Markedet i Rosenborg Have. U. S. o. A.
 Auction ved Hercules Pavillon, Kl. 1 præcise. U. S. o. A.
-

- Album til Erindring om Festen i Rosenborghave d. 30. Aug.—
 1. Sptbr. 1850.
 Blade fundne i Rosenborg Have efter Høstfesten. Kbh. (1850).
 Fest-Tidende Nr. 1—3. Kbh.

- Landsoldatens Hjemkomst. Ord af *Forf. t. Sang for Flaaden*, t.
 Melodie af *E. Hornemaun*. Kbh. 1851. 2 Bl.

- Kjøbenhavnernes Hilsen til Heltene fra Idstedt, Midsunde og Frederiksstad. Af *H. G. K. Sommer*, Student. Kbh. 1851.
- Kjøbenhavnernes Hilsen til vore hjemkomne Krigere. Sang af *H. G. K. Sommer*. Kbh. 1851. 2 Bl.
- Sange i Anl. af Dyppelslaget d. 5. Juni 1848 og de brave Soldaters Hjemkomst i 1851. Faaborg. 4 Bl.
- Velkomstsang ved Armeens Tilbagekomst. Af *L. Haastруп*. Kolding 1851.
- Velkommen t. den danske Landsoldat. Kbh. 1851. 2 Bl.
- En Samtale i Flaadens Leie. Vise af —*h—e* (o: *A. v. d. Recke*). Kbh. u. A.

»Skillingsblade« fra Krigstiden 1848—50.

- Brev. Red., udg. o. forl. af *H. E. Bakke*. Nr. 14, 15. Kbh u. A.
- Dampskibet. Nyeste Efterretninger. Red., udg. o. forl. af *H. C. Bakke*. (Spredte Numre fra $\frac{11}{5}$ — $\frac{29}{7}$ 1848). Kbh.
- Nordisk Alliance. Red., udg. og forl. af *H. C. Bakke*. $\frac{19}{6}$ 1848. Kbh.
- Danmark. Red. af *H. C. Bakke*. Numre fra April—Maj 1848. Kbh.
- Rapport. Red., udg. o. forl. af *H. C. Bakke*. $\frac{13}{6}$ 1848. Kbh.
- Hvad Nyt! Red., udg. o. forl. af *H. C. Bakke*. Numre fra Juni—Aug. 1848. Kbh.
- Nyt. Red., udg. o. forl. af *H. C. Bakke*. $\frac{3}{7}$ 1848. Kbh.
- Nyheds-Post. Red., udg. o. forl. af *H. C. Bakke*, Nr. 5 ($\frac{4}{7}$) 1848.
— Brev om Krigen Nr. 11. (Udg. af samme). — Skandinavien Nr. 4. (Red. af samme.) 1848. Kbh.
- Privatbrev fra Christiania. Red. af *C. Both*. $\frac{8}{5}$ 1848. Kbh.
- Nyeste Efterretninger. Udg. af *H. C. Carlsen*. Sptbr.—Oktbr. 1850. Kbh.
- Brev fra en Frivillig. Red. af *F. A. Crone*. Nr. 2 (Fortsat). Kbh.
- Efterretninger. Red. af *F. A. Crone*. $\frac{9}{5}$ 1848. Kbh.
- Nye Postefterretninger. Ved *Fr. A. Krone*. Nr. 4, 6, 7. Kbh. u. A.
- Postefterretninger. Red. og udg. af *F. A. Crone*. $\frac{10}{4}$ 1848 Kbh.
- Efterretninger. Red. og forl. af *F. A. Crone*. $\frac{20}{4}$ 1848. Kbh.

- Posten. Red., udg. og forl. af *F. A. Krone*. 1848. Kbh.
 Fra Krigsskuepladsen. Red., udg. o. forl. af *F. A. Crone*. Nr. 4.
 Kbh. u. A.
- Dannebrog. Red. og forl. af *C. T. Hansen*. $\frac{22}{5}$ 1848. Kbh.
 Vor Tid. Udg., red. og forl. af *Hansen*. Nr. 1. $\frac{27}{4}$ 1848. Kbh.
 Postefterretninger. Red. af *T. C. Hansen*. $\frac{16}{4}$ 1848. Kbh.
 Krigs-Tidende. Udg. og red. af Student *C. T. Hansen*. (Spredte
 Numre fra $\frac{2}{6}$ 1848— $\frac{9}{4}$ 1849). Kbh.
- Krigs-Nyt. Red. og forl. af *C. T. Hansen*. $\frac{18}{5}$ 1848. Kbh.
 Nye Efterretninger. Red. af *W. M. Herdahl*. Nr. 1 ($\frac{29}{4}$) 1848.
 Kbh.
- Nye Krigs-Efterretninger. Red. af *W. A. Keill*. 1848. Kbh.
 Meiers Nyeste Postefterretninger. Red. af *X. Meier*. (Spredte
 Numre fra 1850, De første og sidste hedde kun »Nyeste
 Postefterretninger»). Kbh.
- Post-Nyheder. Udg. og forl. af *C. W. Petersen*. Juli—Aug.
 1848. Kbh.
- Krigen. Red. af *Th. G. Repp*. Nr. 3 ($\frac{1}{6}$) 1848. Kbh. (Om
 General Plantagenet-Harrison).
- Nyeste Postefterretninger udgivne af *Sally B. Salomon*. Nr. 1—
 1050. (Fra $\frac{9}{4}$ 1848 til $\frac{22}{3}$ 1851. Enkelte Numre
 mangle.) Kbh.
- Nyeste Efterretninger. Red., udg. og forl. af *P. Schauenborg*.
 $\frac{3}{5}$ 1848. Kbh.
- De nyeste Post-Efterretninger. Red. af *P. Schauenborg*. Nr. 9
 ($\frac{17}{4}$) 1848. Kbh.
- Nyhedsblad. Udg. og forl. af *C. B. Schmidt*. 16 Numre fra
 April—Juli 1849. Kbh.
- Nye Krigs-Efterretninger. Red. og forl. af *Chr. U. Thorkild*.
 April—Maj 1848. Kbh.
- Skillings-Bladet. Udgives fra Iversens Boghandel ligeoverfor
 Postgaarden. (Juni—Juli) 1848. Kbh.
- »Særskilte Aftryk« af og »Extra Tillæg« t. den Berlingske Ti-
 dende. $\frac{15}{4}$, $\frac{22}{4}$, $\frac{8}{7}$ 1849, $\frac{28}{7}$ 1850. Kbh.
- Nyeste Efterretninger. (Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri). $\frac{11}{4}$
 1848. Kbh.
- (Aftryk af »Fædrelandet« solgte som Skillingsblade i Kbh. 1848
 og 1849).

Krigsaaret 1848.

- v. Alten, F.* Der Krieg in Schleswig 1848. Nach officiellen Quellen. M. ein. Charte v. Schleswig. Oldenburg 1850.
- Dahlerup, H. B.* Hvorledes er Krigen ført, og hvorledes kunde den have været ført? Tilegnet Danmarks Rigsforsamling. Kbh. 1848.
- (Dinesen, A. V.)* Den slesvigske Krig i 1848, ved en *Officer af Armeen*. I tvende Afsnit. Kbh. 1849.
- Læssøe, F.* Anmærkninger til »Den slesv. Krig i 1848, ved en Officer af Armeen«. Kbh. 1849.
- Erdmann-Bordasch, E.* Die Freischaaren in Schlesw.-Holst. während des Freiheitskampfes der Hrzgth. gegen Dänemark in Sommer 1848 m. bes. Berücksichtigung der Freicorps der Kgl. Baiarischen Offiziere Oberstlieutenants von der Tann u. Hauptmann Aldossar. Dessau 1849.
- Schleswig-Holsteins Erhebung. Eine histor. Skizze I. Das Jahr 1848. Altona 1849.
- Funck, C. O.* Kort Afhandl. öfver Reserv-Brigaden, dess samman-sättning och kantonnements-quarter å Fyen 1848, jemt et besök paa Als. Stockholm 1849.
- Darstellung der Begebenheiten des Deutsch-Dän. Krieges von 1848 unter bes. Berücksicht. des Antheils Preuszischer Truppen. M. Karten u. Plänen. 1.—3. Abtheil. Beiheft z. Militär-Wochenblatt für Juli—Sptbr. 1852. Redigirt von *der histor. Abtheil. des Generalstabes*. Berlin 1852—52.
- Hoffmeyer, A. B.* Den danske Hærstyrke i Aaret 1848. Foredrag i et Møde af Kbh.s Borgerofficerer d. 2. Jan. 1849 Kbh 1849.
- Ipsen, Adolf.* Das Wasmersche Freicorps. Kiel 1848,
- v. Kappe, G.* Preuzsens Antheil an dem deutsch-dän. Streit in 1848. (Fort. dat. Jena, 10. Apr. 1864). Lpz. 1864.
- Laurent, J. P.* Livet i Felten. Uddrag af en Læges Dagbog i Sommeren 1848. (1. Opl.) Kbh. 1849. — 2. Opl. Sst. s. A.
- Lehmann, Orla.* Den svensk-norske Hjælp 1848. Et Blad af Skandinavismens Aarbøger. Aftr. Kbh. 1861.
- v. Levetzow, F.* Aus den Erinnerungen eines Schlesw.-Holst. Offiziers. 1. Bd. Vorgeschichte der Erhebung d. Hrzgth. Schlesw.-Holst. gegen Dänemark u. der Krieg 1848. Schleswig 1891.

- (*Lorck, Jørg.*) Skumlerier og Begivenheder fra Krigens Tid. Af *J. L.* 1. Afsnit 1848. Kbh. 1851.
- Martens, G. L.* Tagebuch eines Freiwilligen des v. d. Tannschen Corps. M. Plänen u. Portr. von v. d. Tann. Hamburg 1848. 4.
- Oprøret i Hrtgd. Slesvig og Holsten og Krigen om Slesvig. Af *en norsk Officer.* (Aftr. af d. norske militære Tidsskr.) 1. Afsnit. Christiania 1851. — 2. Afsn. Krigen i 1848. Christ. 1852.
- Die Oldenburger in Schlesw.-Holst. im Jahre 1848. Geschrieben von *einem Offizier des ersten Bataillons.* Oldenburg u. A. 1848. En histor. kronolog. Oversigt over Aarets mærkeligste Begivenheder. (Efter det Svenske). M. en Fortale af *P. A. Munch.* Christiania 1849.
- Overskou, Th.* Tilbageblik p. Aaret 1848. Kbh. 1849.
- Prinzhausen, Fr.* Der Schein-Krieg m. Dänemark in 1848. Ein Zeitbild. Hamburg 1848.
- Rasmussen, P. C. J.* Avis-Artikler om og fra Ærø i 1848. Odense 1849.
- Ross, Gustav.* Militairärztliches aus d. ersten Schleswigschen Feldzuge im Sommer 1848. Altona 1850.
- v. Sichart, L.* Tagebuch des 10. Deutschen Bundes-Armee-Corps unter dem Befehle des Generals Halkett während des Feldzuges in Schlesw.-Holst. in 1848. M. Plänen u. Karten. Hannover 1851.
- v. Winterfeld, A.* Ein Spazierritt nach Jütland. Campagne-Bilder. Berlin 1858.
-
- Brev fra den danske Leir v. Rendsborg, indehold. nøiagtig Beretn. om Krigsbegivenhederne skrevet til Hjemmet af *en dansk Soldat.* Kbh. 1848.
- (Rapporter om Flensborgs Besættelse 9. Apr. 1848). Kbh. Fol. 1 Bl.
- Sørensen, Søren.* Slaget v. Flensborg eller hvorlunde 10,000 Slesvig-Holstenere smurte Haser og skar Gesichter. Kbh. 1848. 2 Bl.
- Vaupell, O.* Slaget ved Slesvig. V. Udv. f. Folkeopl. Fr. Kbh. 1848.
- Meydell, J. G.* Bemærkn. i Anl. af Generalmajor v. Hedemanns officielle Rapport om Fægtningen v. Slesvig d. 23. Apr. 1848. (Kbh. 1848).

- v. Rothenburg, F. R.* Die Schlacht bei Schleswig am 23. Apr. 1848. M. 1 Plane. 4. Aufl. Berlin 1850.
- Grundtvig, N. F. S.* Det danske Paaske-Offet. En dansk Trøstesang. Kbh. (1848). 2 Bl.
- v. Lepel.* Schleswigs Ostern. 1848. Schleswig.
Beretn. om Arriere-Gardens Fægtning ved Oversee d. 24. Apr. 1848. Kbh. u. A.
(Flyveblad p. Fransk, indeholdende Meddelelser om Blokadens Etablering Maj 1848).
- Episode fra Krigen 1848. Af *en dansk Pige i Møgeltönder.* Kbh. 1848.
- v. Rothenburg, F. R.* Die Schlachten von 1848 u. 1849. 5. Liefer. Treffen bei Nübbel u. Düppel am 5. Juni 1848.
- Ridderstad, C. F.* Døds-Runor helgade de tappre, som stupade i Bataljen vid Düppelberg den 5. Juni 1848. Linkøping u. A.
(Aktstykker ang. Vaabenstilstanden i Malmö, jvnfr S. 9.)
Convention d'armistice conclue à Malmö le 26. Août 1848. (P. Fransk, Dansk og Tysk). Kbh. 4.
- Blauinfeldt, M. F.* Danmarks Tilstand eller Vaabenstilstanden i Malmö. Kbh. 1848.
- (*Dirckinck-Holmfeld, C.*) Der Waffenstillstand zwischen Dänemark u. Preussen. Kph. Ende Juli 1848.
- Armeebefaling 4. Sptbr. 1848. Kbh. Fol. 3 Bl. (Et Ekspl. m. Rettelser og Noter).
- Eingabe der Schlesw.-Holstein. Landesversamml. an die Deutsche Nationalversamml. in Frankfurt (dat. Kiel 5. Sptbr. 1848). Nebst einigen den Waffenstillstand betreff. Aktenstücken. Kiel 1848.
- Stenogr. Bericht über die Verhandl. der deutschen constituirenden National-Versamml. z. Frankfurt. 6. Sptbr. 1848. Nr. 73. (Verhandl. über den m. Dänemark abgeschlossenen Waffenstillstand.) U. S. o. A.
- Heckscher, A.* Rede in der Waffenstillstandsache, gehalten vom Abgeordn. Heckscher. U. S. 1848.
- Die Waffenstillstands-Frage u. der Beschlus z. National-Versamml. vom 5. Sptbr. 1848. U. S. o. A. (ucpl.).
- Bekjendtgj. for Kongeriget Danmark ang. Flaget for slesvigske Skibe under Vaabenstilstanden. Kbh. d. 8. Sptbr. 1848. Kbh. 4.

- An die Schleswiger! (Proklamation ang. Vaabenstilstanden).
Sonderburg. Ausgegeben 16. Sptbr. 1848.
- (Bekendtg. og Cirkulærer fra »Immediatcommissionen«, 18.—19.
Sptbr 1848).
- (Forskellige Tryksager og Dokumenter ang. Udførelsen af Vaaben-
stilstanden, 20. Sptbr.—18. Oktbr. Fol. 2 Bl.)
- (Bekendtg. om Afslutning af Vaabenstilstand. Undertegn. *Sted-*
mann, Reichs-Commissarius. Schlesw. d. 22. Oktbr.
1848).
- (Proklamation til »Beboere af Als og Ærrøe« fra »Die z. gemeins.
Regierung Verordneten«. Dat. Gottorp d. 22. Octbr.
1848. P. Dansk og Tysk.)
- Un mot sur la manière dont les Allemands remplissent les con-
ditions de l'armistice conclu avec le Danemark. Paris
u. A.

Politiske Skrifter i Anledning af Krigen i 1848.

- Unmaassgeblicher Entwurf zu einem Kirchengebete, wie es in
den Kirchen des Hrzs. Schleswig am ersten Sonntage
nach Ausbruch der Feindseligkeiten zu halten sein
möchte. U. S. o. A.
- Boisen, F. E.* Op til Kamp for Fædreland og Modersmaal. Tale
holden i Danske Venners Samfund d. 3. Apr. i Skielskør.
Kbh. 1848.
- Klee, Fr.* Er Danmark i Fare. Skrevet 7. Apr. 1848.
- Boisen, F. E.* For Frihed og Fædreland. Tale holden i Danske
Samfund i Nestved d. 11. Apr. 1848. Kbh. 1848.
- Grev Plessens Protest t. det preussiske Hof og Baron Arnims
Svar; samt Statsminister Grev Knuths Brevvexling m.
den preussiske Delegerede Major Wildenbruch. Kbh.
1848.
- (Erklæring fra den danske Gesandt v. Forbundsforsamlingen, F.
v. Pechlin, dat. Frankf. 28. Apr. 1848). 4. 2 Bl.
- Dirckinck-Holmfeld, C.* Danmarks Kamp mod Tydsklands Over-
greb. Følgeblade til vor »Advarsel t. det dsk. Folk«. 15.
Apr. 1848. Kbh.

- Fire Breve til The Times fra *O. L.* (o: *Orla Lehmann*) i April 1848. (Kbh.) 1848.
- Forhandlingerne i det engelske Underhus, Onsdag d. 19. Apr. om det danske Spørgsmaal. Kbh. 4.
- Krieger, A. F.* Ein Beitrag zur Schlesw.-Holst. Frage. Lpz. (25. Apr.) 1848.
- Considérations sur la question du Slesvig et sur l'esprit envahissant des Allemands. Paris (Avril) 1848.
- Tscherning, A. F.* Om de slesvig-holstenske Forhold. Særsk. Aftr. af »Fædrelandet«. Kbh. 1848.
- Tvende mærkelige Spaadomme. Den ene fra Altona 1842, den anden fra Friserne i Vestslesvig; og en Kjendsgjerning fra 1845. Kbh. 1848.
- Preuszen und der deutsche Bund gegen Dänemark. O. m. T. »Skandinavisches Portfolio« Nr. 2. (Oversættelse). Lpz. 1848.
- (*Hoffmeyer, Andr. Broch*). Der deutsche Nationalitätskampf in seiner Beziehung zu anderen Nationalitäten, erörtert von *einem Nicht-Deutschen*. Kph. 1848.
- Dänemarks Recht an die Hrz Schlesw.-Holstein. Für Bürger- u. Volksvereine so wie für Stadt- u. Landschulen bearbeitet. Oldenburg 1848.
- (*Overskou, Th.*) Das Verfahren Preussens u des deutschen Bundes gegen Dänemark. Kph. 1848.
- — Preussens og det tydske Forbunds Færd imod Danmark. Kbh. 1848.
- Opfordring t. det tydske Folk fra danske Borgere. Kbh. 1848.
- (Flyveblad p. Fransk mod »Allg. Preuszische Zeit.« af 24. Apr. 1848).
- (Flyveblad indehold. en tysk Gengivelse af en officiel Artikel i Departementstid. af 3. Mai imod Artiklen i »Allg. Preusz. Zeit.« af 24. Apr. 1848).
- Wegener, C. F.* Sur l'union politique inseparable du Slesvic et du Danemark. Cph. 1848.
- — Ueber die unzertrennliche Verbindung Schleswigs m. Dänemark in staatsrechtlicher Beziehung. Cph 1848.
- Borring, Laurent-Etienne.* La vérité sur la question du Slesvig. Paris, Avril, 1848,
- Sørensen, Rasm.* Nr. 2. Et Forklarings-Ord over den nærværende Krig mellem Tydskere og Danskere. Kbh. 30. Apr. 1848.

(Proklamation fra *Kongen* til »Mine trofaste Kjøbenhavnere!«
Dat. 30. April 1848. Kbh. Fol. 1 Bl.)

Leverkus, Willh. Eine authentische Interpretation der Garantieakten Englands u. Frankreichs wegen des Hrzs. Schleswig. Aus archivalischen Quellen dargelegt. (Anfang Mai 1848). Oldenburg 1848.

(*Dirckinck-Holmfeld, C.*) Griefs des Danois contre l'agression Allemande. Publié par une réunion de Danois, amis de la paix. Sec. edit. rev. Cph., mai, 1848.

(*Höppfner, J.*) Der Aufstand in den Hrzs. Schlesw. u. Holst. u. Preussens Verfahren gegen Dänemark. Kph. 1848.

— — Opstanden i Hrtgd. Slesvig og Holsten og Preussens Adfærd mod Danmark. Efter det Tydske ved *J. C. Magnus*.

— — L'insurrection dans les duchés de Slesvic et Holstein et les procédés de la Prusse à l'égard du Danemarç. Cph. 1848.

Grundtvig, N. F. S. Norden mod Tydskland. Velkomst. Kbh. 1848.
Svensken vil hjælpe os! Kbh. (4. Maj) 1848.

Vil England komme Danmark til Hjælp? Kbh. 1848.

Om en skandinavisk-engelsk-russisk Alliance. M. Aftryk af den engelsk-russiske Note til General Wrangel og det svensk-norske Hofs Declaration. Kbh. 1848.

»Einen Jux wollen sie sich machen«. (Karikaturblad, Lpz. 1848).

Grundtvig, N. F. S. Om Jyllands Befrielse. Den 11. Mai 1848
(Flyveblad) Kbh. 4. 1 Bl.

Danmarks Frelse. Skrevet d. 6. Maj. Af Forf. t. »En Stemme fra Jylland« (o: *Pauline Worm*). Kbh. 1848.

Brev til Danmark i Mai 1848 fra *Esbern Snare* (o: *O. L. Bang*). Kbh. 1848.

Secher-Davidsen Ueber die schleswigschen Zerwürfnisse, die von Palmerston auf die Rede d'Israelis am 19. Apr. gegebene Antwort usw. Randers 1848.

Til Jyderne! (Fra *Orla Lehmann*). Kbh. 21. Mai 1848.

Forhandlinger i Frankfurter-Forsamlingen (7.—9. Juni) om det slesv.-holstenske Spørgsm. (Overs. Kbh. 1848.)

(*Paulsen, P. C.*) Slesvigske Stænderdeputerede t. det Kgl Danske Statsraad i Juni 1848. (Indeholder: 1. En Adresse fra 1838. 2. En Takadresse t. Kongen af 1841. 3. En Takadresse af 1846. 4. En Folke-Adresse af 1847. 5. Protest imod »Verwahrungsacte« af 20. Dchr. 1844).

- (*Paulsen, P. C.*) Stände-Deputirte Schleswigs an den Dänischen Staatsrath. Uebers. aus dem Dän. Kph. 1848.
- Recht muss doch Recht bleiben! oder das gute Recht der Schlesw.-Holsteiner bei ihrem gegenwärtigen Abfalle. Wagrien 3. Juli 1848. Von *B.* Kiel 1848.
- Giëssing, H. P.* Bør Eideren eller Elben nu ansees for den danske Stats Grændse. Kbh. 1848.
- Første og andet Brev fra den Slesv.-Holstenske Feltpræst, Dr-*Utgenannt*, (o: *J. C. Traugott*) t. Kongen af Danmark med een Skrivelse til Hs. Maj. Kongen af Sverrig og et Tillæg osv. U. S. 1848.
- Theophilus* (o: *H. J. A. Raastøff*). Det slesvigske Spørgsmaal. I. Kbh. 1848.
- Offener Brief an die Schweden u. Norweger gerichtet u. abgesandt von einem Deutschen. Neustadt 1848.
- Stein, L.* La question du Schlesw.-Holstein. Paris (10. Juli) 1848. (*Hjort, Peder*). Oprøret i Holsten. Politiske Betragtninger i Flugt m. Begivenhederne. 2. forög. Udg. ledsaget af en billedlig Fremstilling. Kbh. 1848.
- (*Hoepffner, J.*) De l'insurrection dans les duchés de Slesvig et de Holstein et de la conduite de la Prusse à l'égard du Danemarc. Publiée à Cph. Traduit de l'Allemand par *Louis de Bouillé*. Paris (Juillet) 1848.
- Blaunfeldt, M. F.* Staatsrechtliche Stellung des Hrz. Schleswig. Kph. Juli 1848.
- (*Lütken, J. C.*) An das Volk Deutschlands. Eine Stimme des Friedens aus Dänemark. Kbh. (18. Juli) 1848.
- Wienbarg, Ludolf.* Krieg u. Frieden m. Dänemark. Ein Aufruf an die deutsche Nationalversammlung. Bes. Abdr. aus der Reichstags-Zeitung. Frankfurt a. M. 1848.
- Etienne, L.* (o: *L. E. Borring*). Deux mots encore sur le Slesvig. Paris, Août, 1848.
- Et Par Ord til Ministeriet. (Uden Titelblad. Udkom i Kbh. 15. Sptbr. 1848).
- Nogle Ord om slesvigske Forhold og Tilstande. Kbh. 1848.
- Skau, Laurids.* Hvorvidt ere vi komne? Kbh. 1848
- Desprez, Hippolyte* Le Danemark et la confédération Germanique. Paris 1848.
- (*Lütken, J. C.*) An das Volk Deutschlands. Eine Stimme des Friedens aus Dänemark. Nr. 2. Kbh. 1848 (Jvnfr. ovenf.)
- Paulsen, C.* Til den danske Rigsdag. (20. Oktbr.). Kbh. 1848.

- (*Binzer, C. C.*) Løse Blade samlede og udgivne af *C. B.* Kbh. 1848.
- Discours du Prèsident du conseil à l'ouverture de l'assemblée de la diète à Cph. le 23. Octbr. 1848. Kbh. 4. 2 Bl.
- Nogle velmente Ord t. Slesvigs Beboere fra *en Slesviger* (o: Kapt. *Thrane*). 18. Nybr. 1848. Horsens 1848.
- (*Bang, O. L.*) Brev til Espern Snare i Novbr. 1848 fra Danm. Af *H. N. N.* Kbh. 1848.
- Blaunfeldt, M. F.* Danmarks Haab eller hvad kan og bør Danmark gjöre. Kbh. Medio Nybr. 1848. — 2. Opl. Sst. s. A.
- Bjerregaard, H.* Det mest Mærkelige, mindst bemærkede ved vore Dages Mærkeligheder, tillm. en kort Fremst. af Slesv.-Holstens og Tydsklands Færd mod Danm. osv. Randers 1848.
- Esmarch, H. C.* Schleswigs Aufnahme in den Deutschen Bund. Schlesw. 1848.
- — Ueber den bevorstehenden Friedensschluss mit Dänemark. Frankf. a. M. 1848.
- Jørgensen, P. N.* Engelskmanden og Russen eller de to Kulsviere. En politisk Dispyt om den slesv.-holstenske Krig. 2. Opl. Kbh. 1848.
- Feldmann, Chr.* Was bedingen die Worte: Deutschlands künftiger Friede mit Dänemark wird ein ehrenvoller sein? Kiel 1848.
- Larsen, J. E.* Von dem Institut der Gesamtbelehnung u. dessen Anwendung auf das Hrz. Holstein, eine staatsrechtliche Abhandl. Aus d Dän. übers. von *Ed. Lehmann*. Cph. 1848.
- Danmarks Repræsentation. Dcbr. 1848. Randers. Fol. 2 Bl.
- Krieger, A. F.* Det augustenborgske Oprør i Rendsborg og det preussisk-tydske Overfald. Aftryk af »Dansk Tidsskrift« m. nogen Omarbejd. (I »Antislesvigholstenske Fragmenter« 1848).
- Lange, J. C.* Et Rimbrev til Statsminister A. S. Ørsted og 4 smaa politiske Artikler. 2. forandr. Opl. Kbh. 1848.

Krigsaaret 1849.

- Die schlesw.-holstein. Armee im Jahre 1849. Ein vaterländ. Gedenkbuch. M. Illustrat. Altona 1849.
- (*Lorck, Jørgen*). Skumlerier og Begivenheder fra Krigens Tid. Af *J. L.* 2. Afsn. 1849. Kbh. 1851.
- Schleswig-Holsteins Erhebung. Eine historische Skizze II. Das Jahr 1849. Altona 1850.
- Schmit, Reimer* (o: *J. H. Buchwald*). Meine Feldzüge in Schleswig. Kph. 1849.
-
- v. Osten, H. H.* Der Kampf bei Eckernförde am 5. Apr. 1849. Neustadt 1870.
- Der Kampf bei Eckernförde am 5. Apr. 1849. Hamburg 1849. Authentischer Bericht über das Land- u. Seetreffen bei Eckernförde am 5. Apr. 1849. Berlin 1849.
- v. Wangenheim, Udo*. Die Reserve-Brigade im deutsch-dänischen Kriege 1849 unter dem Commando Sr. Hoheit des Herzogs von S. Coburg-Gotha in bes. Hinbl. auf den 5. Apr. Hildburghausen 1852.
- Lohr, Ernst Emil*. Der Kampf bei Eckernförde u. die koburgische Legende (am 5. Apr. 1849). I »Gieszener Studien auf dem Gebiete der Geschichte«. Gieszzen 1895.
- Generalkrigsrettens Dom i den mod Commandeur H. G. Garde, Comm.-Kapt. F. A. Paludan og Capt. J. A. Meyer efter Marineministeriets Ordre for deres ved Expeditionen t. Eckernfördefjord d. 5. Apr. f. A. udviste Forhold anlagte Sag samt denne Doms Præmisser. (Særtr.) Kbh. 1850.
- Burdorff, Louis*. Die Schlacht bei Eckernförde am 5. Apr. 1849. Ein erzählendes Gedicht. Hamburg (1863).
- Körber, Philipp*. Der Lootse von Gefion oder der 9. Apr. 1849 bei Eckernfördé. Histor. Erzähl. f. Deutschl. Jugend u. d. deutsche Volk. Nürnberg 1864.
- Gullam*. Beschreibung der Bergung des Wracks vom Linienschiffe Christian VIII bei Eckernförde. Ausgeführt 1849. Berlin 1850.
- (Om Seirherren ved Eckernförde, Hertug Ernst af Sachsen-Koburg-Gota. »Berl. Tid.«, 15. Nvbr. 1861«.)
- Slaget ved Kolding, af en *Infanteriofficer*. Kbh. 1852.

- (*Salling, J. L. E.*) En Flygtnings Beretning om Tilstanden i Kolding kort før og under Begyndelsen af Occupationen i Aaret 1849. Kbh. 1849.
- Udførlig Beretn. om, hvad der er foregaaet ved de Danskes Krig m. Tydskerne og Slesvigholstenerne i April 1849. Kbh. u. A.
- Beck, Charles.* Generalmajor Olaf Ryes Tilbagetog gjennem Nørrejylland 1849. M. tre Kort. (1. Opl.) Kbh. 1863. — 2. Opl. Sst. s. A.
- Die Kriegführung der Dänen in Jütland, dargestellt an General Ryes Rückzug im Jahre 1849. Nach den Vorträgen des Majors Carl Beck bearb. von *A. Seubert.* M. ein. Spezialkarte. Darmstadt & Lpz. 1864.
- Helweg, (Hans) Fr.* Jydske Minder fra Forsommeren 1849. Haderslev 1855.
- Hertz, F.* Livet under en Occupation, Aarhus fra den 21. Juni til 24. Juli 1849. Dagbog. Kbh. 1849.
- (*Wilnau, M.*) De tydske Rigstroppe i Aarhus og nærmeste Omegn. Nr. 1.—2. Aarhus 1849.
- Den officielle Hovedrapport om de danske Krigeres Hædersdag d. 6. Juli 1849 eller Slaget v. Fredericia. Kbh. 1849.
- Vaupell, O.* Fredericiaslaget. V. Ud. f. Folkeopl. Fr. Kbh. 1867.
- (*Baggesen, Aug.*) Slaget ved Fredericia d. 6. Juli 1849. Fremst. hovedsageligen efter de gjensidige officielle Rapporter ved *en dansk Officer.* M. 1 Kaart. 2. Opl. Kbh. 1849.
- — Die Schlacht bei Fredericia am 6. Juli 1849. Von *einem dänischen Offizier.* Kph. 1849.
- Tengnagel-Barnewitz.* Danmarks Hæderskrands v. Slaget v. Fredericia d. 6. Juli 1849. Kbh. u. A.
- Slaget ved Fredericia. Et Digt af *P. R.* (∴ *C. Ploug*) sat i Musik af *H. Rung.* Opført i d. skand. Selsk. d. 8. Maj 1850. Kbh. 1850.
- (Proklamation fra *Kongen* til Soldaterne efter Slaget ved Fredericia. Dat. 11. Juli 1849.)
- Switzer, H. P.* Tale v. de faldne Krigeres Baare, der saaredes i Slaget ved Fredericia, men døde i Odense. 10. Juli 1849. Odense.
- (Underretning om Sagen:) Mindesmærket ved Fredericia. Kbh. 1850.

- Mindefest i Anl. af Seiren v. Fredericia afholdt i Antworskovs
Lystskov v. Slagelse d. 6. Juli 1851. Slagelse 1851.
- Mindefesten p. Odense Kirkegaard d. 6. Juli 1852. Odense.
- Seiersmindet i Fredericia. Udgivet af Monument-Comiteen.
Kbh. 1858.
- Indbydelsesskrift t. Festen i Fredericia d. 6. Juli 1874. Frede-
ricia 1874.
- Fredspræliminærer vedtagne 10. Juli (I »Departementstidende«
for 19. Juli 1849, Nr. 47).
- Die Ausführung der Berliner Friedenspræliminarien vom 10. Juli
1849. Hamburg 1849.
- (*Schouw*). Om Danmarks og Slesvigs Stilling overfor Freds-
præliminarierne. Aftr. af »Dansk Tidsskrift«. Kbh.
1849.
- A—h. Om Fredspræliminarierne i Anl. af Hr. Etatsraad Schouws
Artikel. Kbh. 1849.
- (Proklamation fra *Kongen* med Tak til »Trofaste Jyder!« Dat.
29 Juli 1849. Fol. 1 Bl.)
- Armeebefaling 9. Aug. 1849. Kbh. Fol. 2 Bl.
- Harbou, Joh.* Et Par Ord om vore Søudrustninger. 1. Sptbr.
Kbh. 1849.
- Wienburg, Ludolf.* Der diesjährige Dänenkrieg u. sein Ausgang
— bis auf weiter. Schleswig 1849.
- (*Bang, O. L.*) Hjemkomsten fra Krigen. Et Træsnit. Af Forf.
t. »Valghandl. i Alstrup Kro«. Kbh. 1849.

Politiske Skrifter i Anledning af Krigen i 1849.

- Neujahr 1849! »Rendsburger Wochenblatt, 1849, Nr. 1«.
- Beilagen zu dem Protocolle, der am 24. Febr. 1849 zwischen dem
Gesammt-Reichsministerium u. den Hrrn Bevollmäch-
tigten abgehaltenen Conferenz. (Frankfurt) 1849. 4.
- Pro Memoria der Kgl. Preussischen Regierung über die Dänische
Angelegenheit nebst den betr. Aktenstücken (8. Sptbr.
1849). Authent. Abdr. Berlin 1849. Fol.
- Erläuterungen zu dem Promemoria d. Kgl. Preussischen Regierung
über die Dänische Angelegenheit. Kiel 1849.

Schack, H. E. Om Slesvigs Deling. Kbh. 1849.

Den danske Propaganda og Slesvigs Ret og Tarv. Af en *Nord-slesviger*. Altona 1849.

Blawmfeldt, M. F. De farligste Klipper for det danske Statsskib eller om Slesvigs Deling og Unionsforhold. Kbh. Jan. 1849.

Nielsen, J. Eidergrænsen eller Casinomændenes Færd. Dramatiseret Fremstilling. Kbh. 1849.

Slesvigs fremtidige Stilling. Jan. 1849. Særtr. af »Dansk Tidsskr.« Schleswigs künftige Stellung. U. S. o. A.

Moltke, M. Bemærkungen über den Krieg der Hrz. Schlesw.-Holst. m. der Krone Dänemark u. den abzuschliessenden Frieden. Hamburg 1849.

Waitz, G. Ueber den Frieden mit Dänemark. Göttingen 1849. — 2. Beitr. Sst. s. A.

Om Danmarks politiske og diplomatiske Forhold, navnlig den til Freden førende Politik. Kbh. 1849.

Schleiden, Rud. Das staatsrechtliche Verhältniss der Hrz. Schlesw.-Holst. Ein Beitrag zur Beurtheilung des künftigen Friedensbasis. Hamburg 1849. — 2. mit einem Vorwort vermehrte Aufl. Sst. s. A.

Ueber die practische Friedensbasis zwischen Deutschland u. Dänemark. Hamburg 1849.

(*Falck, N. N.*) Wie der Friede mit Dänemark herbeizuführen u. unter welchen Bedingungen er abzuschliessen ist. Hamburg 1849.

Kamphovener, H. A. B. C. Ueber den zwischen Deutschland u. Dänemark abzuschliessenden Frieden. Von *einem Schlesw.-Holsteiner*. Schleswig 1849.

Schrader, L. F. G. Hele Slesvig eller Krig; ingen ny Vaabensstilstand. Overs. af *Pet. Chr. Koch*. Kbh. 1849.

(*Borring, L. E.*) Des garanties données au Danemark à l'égard du Schleswig par la France, l'Angleterre et la Russie et de celles, dont il est question aujourd'hui. Paris 1849.

— — Ueber die Garantien, welche Frankreich, England u. Rusland bezügl. Schleswig's für Dänemark geleistet haben u. jetzt leisten wollen. Als Msr. gedr. Frankf. a. M. 1849.

Schleiden, Rud. Ueber das Verhalten der preussischen Regierung in der Schlesw.-Holsteinischen Angelegenheit.

- Desprez, Hippol.* Affaires du Danemark. (Extrait de la Revue des deux mondes. 15. Mai 1849). Paris 1849.
- Beiträge zur Beurtheilung der Schlesw.-Holst. Frage. Berlin 1849.
- Ueber die Ursachen u. die Bedeutung des Krieges zw. Deutschland u. Dänemark. Den Reichstruppen gewidmet. Schleswig 1849.
- Einige Worte zur Verständigung über den Krieg m. Dänemark von *einem norddeutschen Staatsmanne*, Berlin 1849.
- (*Hertug Christian af Augustenborg*). Hvem er Skyld i Krigen imellem Danmark og Tydskland. Haderslev 1849.
- — Wer ist Schuld am Kriege zw. Dänemark u. Deutschland. 2. Aufl. Hamburg 1849.
- — Who is to blame for the war between Denmark and Germany. London 1849.
- — Hvems är skulden t. Kriget emellan Danmark och Tydskland. *Af en Slesvigare*. Öfversättning. Stockholm 1850.
- Hvem er Skyld i Krigen mellem Danmark og Tydskland, af *en Dansker*. Et Modstykke t. et Skrift af samme Titel af en Slesviger. Kbh. 1849.
- Runer til Oscars Saga 1849. Kbh. 1849.
- Svar på »Runer till Oscars Saga 1849«. Carlskrona 1849.
- Zwölf politische Monats-Rundschaueu vom Juli 1848 bis dahin 1849. Berlin 1849.
- Fedderson, C.* Ein mahnendes Wort an alle Kämpfer für Schlesw.-Holst. 2. Aufl. Flensburg 1849.
- Gottge, H. H.* Predigt über das Evang. Mark. 8. 1—9. Gehalten in Tondern am 7. Sonnt. p. Trin. Tondern 1849.
- Ein Wort des Rechts u. der Verständigung in der Schleswigschen Frage. Mainz 1849.
- Die verfassungsmässige Staatseinheit der Hrzs. Schleswig-Holstein. Frankf. a. M. 1849.
- Wernich, A. T.* Fremstilling af Aarsagerne t. Danmarks nærværende Stilling til Tydskland. Aug. 1849. Kbh.
- Tryde, E.* Prædiken d. 16. Sptbr. 1849. Kbh.
- (*Traugott, J. C.*) Offenes Sendschreiben für Rechnungslegung des Schlesw.-Holstein. Feldpredigers zuerst an Innenbeamte dann an jeden Deutschen. Rendsburg 1849.
- — Offener Brief des Schlesw.-Holstein. Feldpredigers Dr. Utgenannt an das Schlesw.-Holstein. Volk m. einer Anlage u. Zugabe (Dat. Grundhof, 18. Febr. 1849). Rendsburg.

- (Traugott, J. C.) Offener Brief des Schlesw.-Holstein. Feldpredigers Dr. *Utgenannt* an das Schlesw.-Holstein. Volk. Rendsburg 1849.
- — Dritter Brief des Schlesw.-Holstein. Feldpredigers Dr. *Utgenannt* an den König von Dänemark. Gedr. in Cappelen 1849.
- v. *Molthe-Grünholz, Magnus*. Die Schlesw.-Holstein. Frage. Hamburg 1849.
- Alte Geschichten. Getreulich anbewahrt u. nach Kgl. besiegelten Privilegien gehorsamt im Jahre 1848 u. 1849 wortgetreu u. thatsächlich herausgeg. vom Schlesw.-Holstein. Volke. Einzig rechtmässige Ausgabe. Erste Ausgabe. Itzehoe 1849. — 2. Ausg. Sst. s. A.
- Gamle Historier. Troligen bevarede og efter Kgl. beseglede Privilegier ærbødigst i Aarene 1848 og 1849 ordlydende og faktisk udgivne af det Slesvigholstenske Folk. Overs. af Tydsk efter anden retmæssige Udgave. Haderslev 1849.
- Hansen jun., Chr.* An das Volk der Hr. in Betreff der angebl. Uebervortheilung von Seiten Dänemarks. Flensburg 1849.
- Evers, G.* Zur Lösung der schlesw.-holstein. Frage. Lübeck 1849.
- Ministeriets Politik m. Hens. t. den slesvigske Sag. Kbh. 1849.
- Lange, J. C.* Nødvendige Oplysninger ang. Slesvigs Sag. Kbh. 1849.
- Die Deutsch-Dänische Sache eine Augustenburgische, keine Volksache, und: Die Dänen in Schleswig. Itzehoe u. A.
- Droysen, Joh. Gust.* Ein Sendschreiben an Herrn Baron von Pechlin. Kiel 1849.
- Schleswigsche Zustände. Mittheilungen an die Deutschen Fürsten u. das Deutsche Volk. Itzehoe 1849.
- Denkschrift betr. die Successionsverhältnisse der Dänischen Monarchie, Cph. Debr. 1849. 4.
- Beiträge zur Schlesw.-Holstein. Frage in sieben Abhandlungen über die politischen, nationalen u. sprachlichen Verhältnissen der Hr. Schlesw. u. Holstein von *A. F. Krieger, C. F. Allen, C. Paulsen, E. C. Werlauff, C. J. A. Ostwald* u. *Travers Twisz*. (Hver Afhandl. m. eget Titelbl. og Pagin.) Lpz. 1849.
- Der passive Widerstand in dem Jahre 1849. Flensburg 1852.

- Der passive Widerstand. »Flensburger Correspondent 10. og 12. Nvbr. 1849«.
- Dänemarks gegenwärtige Lage (Nvbr. 1849). Plakat.
- Bülau, Fr.* Das Jahr 1849. Eine politische Darlegung u. Betrachtung. Lpz. 1850.
- Baumgarten, M.* Die Gewissensfrage der schleswigschen Beamten. Schleswig 1849.
- — Die verbotene Fürbitte und die schleswigschen Prediger u. Gemeinden. Schleswig 1849.
- Nielsen, N.* Materialien zu einer Appellation für Schleswig-Holstein u. dessen Geistlichkeit unter Mittheilung an Acten an alle, in Dänemark nicht weniger als in Deutschland, die Gott fürchten u. Recht thun. Schleswig, Octbr. 1849. (Jvnfr. S. 111).
- Utgenannt (o: J. C. Traugott).* Die Volkssouverainitet unter Gottes Worte als evangel.-luther. Kirche. In einer Grusz-Erwidernng an die Schlesw.-Holsteinische Dänenkönigs-Landeskirchen geistl. Aufseher offengelegt u. documentirt. Rendsburg 1849.

Krigsaaret 1850 og Holstens Overlevering 1852.

- Bernhard, Fr.* Der Krieg in Schlesw.-Holst. 1850 von Verwundeten beschrieben u. Landwehrgeschichten. Stuttgart 1851. (Der deutsche Soldat, 9. Bändchen).
- Endrulat, Bernh.* Von einem verlorenen Posten. Ein Buch der Erinnerung an Schleswig-Holstein. (Heri: Erinnerungen aus dem Feldzuge von 1850—51). Hamburg 1857.
- v. Gerhardt, L.* Erlebnisse u. Kriegsbilder aus dem Feldzuge 1850 in Schlesw.-Holst. M. 2 Plänen. Glogau 1852.
- (*Hammerich, Fr.*) Det 3. slesvigske Felttog, fortalt af *Fr. H. Kbh.* 1851.
- — Troisième campagne de Slesvig racontée. Traduite p. *A. Caröe.* Paris 1852.
- Ipsen, Ad.* Erinnerungen aus dem Schlesw.-Holstein. Feldzüge von 1850. Kiel 1851.
- Johannsen, Johannes.* Blätter der Erinnerung eines Kriegers aus dem Jahre 1850. Kiel 1872.

- (*Lorck, Jörgen*). Skumlerier og Begivenheder fra Krigens Tid. Af *J. L.* 3. Afsnit 1850. Kbh. 1852.
- Lütgen, A.* Feldzug der Schlesw.-Holstein. Armee u. Marine im Jahre 1850. M. 3 Karten von *Geerz*. Kiel 1852.
- Thornam, Aug.* Skizzer fra Feltlivet i 1850. (1.)—2. Saml. Kbh. 1851.
- Dr. H.* (o: *H. H. V. Tolderlund*). Fortællinger fra Felten. Kbh. 1851. — 2. Opl. Sst. s. A.
- W. L.* (o: *Vaupell, V. L.*) Soldaterliv i Feltaaret 1850. Kbh. 1851.
- v. *Wangenheim, Udo*. Erinnerungen aus Schlesw.-Holst. aus den Jahren 1850 u. 1851 nebst einem Plan der Schlacht von Idstedt. Hildburghausen 1852.
-
- (Proklamation fra General *v. Willisen* til »Die Armee von Schleswig-Holstein«. Dat. Kiel 10. Apr. 1850. Fol. 1 Bl.)
- (Proklamation fra Kong Frederik VII til »Slesvigere!« om Freden. Dat. Frederiksborg Slot 14. Juli 1850. Paa Dansk og Tysk. Fol. 2 Bl.)
- (Manifest fra Kong Frederik VII om Freden. Dat. Frederiksborg Slot, 14. Juli 1850. Fol. 1 Bl.)
- Manifestet af 14. Juli 1850. I »Dannevirke. 16. Mai 1863«.
- (Proklamation fra General *v. Willisen* til »Soldaten!« Dat. Falkenberg 21. Juli 1850. 4. 1 Bl.)
- (Proklamation fra General *v. Willisen* ang. Fæstningsværkerne v. Rendsborg. Dat. Rendsburg 1. Aug. 1850. Fol. 1 Bl.)
- Slaget ved Istedt d. 24. og 25. Juli 1850. 2. Opl. Kbh. 1850. — 3. Opl. Sst. s. A.
- Rapport over Slaget v. Istedt d. 24. og 25. Juli 1850. Udg. af Bestyrelsen for det ved Armeen opsamlede Invalidefond. M. Oversigtskaart. Kbh. 1851.
- Rapport über die Schlacht bei Istedt am 24. u. 25. Juli 1850. Eine Uebersetzung des dänischen officiellen Rapports nebst einer Uebersichtskarte.
- Die Schlacht bei Idstedt am 24. u. 25. Juli 1850 u. die vorangegangenen Operationen vom Einrücken der beiderseitigen Armeen ins Schleswigsche bis zur Schlacht. (M. ein. Anhang). Beiheft z. Militair-Wochenblatte für Juli—Sptbr. 1851. Berlin 1851.
- v. *Gagern, A.* Die erste Schlesw.-Holstein. Infanterie-Brigade in der Schlacht bei Idstedt am 24. u. 25. Juli 1850. M.

- Bezug auf die Darstellung der Schlacht im Beihefte zum »Militair-Wochenblatt« für Juli-Sptbr. 1851. Kiel 1852.
- v. d. Horst, Ubr.* Zur Geschichte des Feldzuges der Schleswig-Holsteiner gegen die Dänen im Jahre 1850. Die Schlacht von Idstedt am 24. u. 25. Juli. Mit ein. Plan. Berlin 1852.
- Die Schlacht von Idstedt faszlich dargestellt von einem Kampfgenossen. M. ein. Anhang: Die Todtenfeier u. die Weihe des Denkmals auf dem Schlachtenfelde am 25. Juli 1869. Schleswig 1869.
- Die Schlacht bei Idstedt. Von einem Soldaten der ehemaligen Schlesw.-Holstein. Armée. Schleswig 1869.
- Hammerich, Fr.* En Gravtale og en Feltprædiken i Anl. af Slaget ved Isted. Slesvig 1850.
- v. Kaltenborn, Karl.* Kriegsschiffe auf neutralem Gebiet. M. Rücks. auf das Benehmen Lübecks gegenüber dem »von der Tann« im gegenwärt. Schlesw.-Holstein. u. Dänischen Kriege. Hamburg 1850.
- Oeffentl. Bekanntm. (om Belejringstilstands Indtrædelse). Undert. *Krogh.* Dat. Schlesw. d. 27. Juli 1850.
- Bekanntm. betr. den von dem Obergeneral der activen Armees für einen Theil des Hrz. Schleswig erklärten Belagerungszustand. Undert. *Tillisch.* Dat. Flensburg d. 27. Juli 1850. (P. Tysk og Dansk). 2 Bl.
- Rapport over Fægtningen ved Midsunde den 12. Sptbr. 1850. Udg. af Bestyrelsen for det ved Armeen opsamlede Invalidefond. M. Kaart. Kbh. 1851.
- Rapport over Frederiksstads Forsvar fra den 29. Sptbr. t. den 4. Octbr. 1850. Udg. af Bestyr. for den v. Armeen opsaml. Invalidefond. M. Kaart. Kbh. 1851.
- Vaupell, O.* Frederiksstads Forsvar samt Helgesens Levnetsløb. M. Portr. og Kaart. V. Udv. f. Folkeopl. Fr. Kbh. 1875.
- Stormen p. Frederiksstad. Kbh. 1850.
- v. Gagern, A.* Operationen der Schlesw.-Holst. Truppen in der Landschaft Stapelholm u. der Sturm auf Friedrichsstadt in den Monaten Sptbr. u. Octbr. Beitrag z. neuesten Kriegsgeschichte. M. Karte u. Plan. Kiel 1852.
- Friedrichsstadt, die Treene u. ihre Schleusen m. Bezug auf den gegenwärt. Krieg. Ein topograph.-historischer Abrisz. M. ein. Plan. Hamburg 1850.

Recke, Ditlew. Insurgenternes Angreb p. den kgl. Armees Fløjstillinger i Sptbr. og Octbr. 1850. M. 3 Kort. Kbh. 1852.

Horn, Uffo Von Idstedt bis zum Ende. Hamburg 1851.

Bekanntmachung (Holsten overgives til Kongens frie Raadighed).
Dat. 18. Febr. 1852. Fol. 2 Bl.

Patent ang. Ophævelsen af Beleiringstilstanden i Hrtgd Slesvig.
(P. Dansk og Tysk). Dat. Christiansborg Slot, d. 17.
Marts 1852. Kbh. 4. 1 Bl.

Politiske Skrifter i Anledning af Krigen i 1850.

Slesvigske Geistliges Opsætsighed bedømt af en berømt tysk Theolog. Overs p. Dansk og forsynet m. Forord og et par oplysende Anm. Kbh. 1850.

Martensen, H. Sendschreiben an den Hrrn Oberconsistorialrath Nielsen in Schleswig. (Ein Wort über den Amtseid u. die schleswigsche Geistlichkeit). Cph am 30. Decbr. 1849. (Jvnfr. S. 108.)

Thygesen, Th. Das Sendschreiben des Dr. H. Martensen an den Oberconsistorialrath Nielsen in Schleswig widerlegt. Altona 1850.

Martens, P. Ein Wotum zur Gewissensfrage der schlesw.-holsteinischen Geistlichkeit. Flensburg 1850.

v. Scheel, L. N. Zeugniß abgefördert von dem Kirchenprobsten Nielsen i Schleswig in dessen »Materialien« usw. Kbh. 1850.

— — Vidnesbyrd affordret af Kirkeprovst Nielsen i hans »Materialien usw.« Overs af *Theodor Schorn*. Kph. 1850.

Hansen, Hans. Offenes Sendschreiben an den Hrrn Generalsuperintendenten Nic. Nielsen in Schleswig. Flensburg 1850.

Hofmann, J. Chr. K. Die Schleswig-holsteinische Geistlichkeit u. die evangelische Kirchenzeitung. Ein Wort zu Schutz u. Trutz. Abdr Erlangen 1850. 2 Ausg. Erlangen 1852.

- Petersen, Fr.* Die Schleswigschen Prediger im Verhältniss zu der in Schleswig eingesetzten Verwaltungscommission. Ein theologisches Gutachten. Kiel 1850.
- Jungck, E.* Die Sache Schlesw.-Holsteins u. seiner Geistlichkeit im Lichte des Christenthums. (I »Monatsschrift für die evang. Kirche der Rheinprovinz. Bonn 1850«.)
- Jansen, K.* Die Haltung der schlesw.-holstein. Geistlichkeit in der schlesw.-holstein. Erhebung, (Særtr.) Kiel 1891.
- Venedey, J.* Die Diplomatie in der schlesw.-holsteinschen Frage. (Dat. Köln d 29. Jan. 1850). Særtr. Stuttgart (1850). Ein fliegendes Blatt. Nr. 1. Die »Vertrauensmänner«. Kph. 16. Apr. 1850. Kph.
- Memorandum pour servir de commentaire au projet Prussien communiqué daas la conférence du 19. février 1850. (Kbh.) 4.
- (*Hocpfner, J.*) Kurze Beleuchtung eines von der faktischen Regierung des Hrz. Holstein unter dem 20. Apr. 1850 erlassenen Memorandums. Kph. 1850.
- Wegener, C. F.* Om den evige Forbindelse mellem Slesvig og Danmark i statsretlig Henseende. Flensburg 1850. (Jvnfr. S. 98.)
- — Ueber die unzertrennliche Verbindung Schleswigs m. Dänemark in staatsrechtlicher Beziehung. Flensburg 1850. (Jvnfr. S. 98.)
- (*Lütken, J. C.*) Om Underhandlingler med Oprørerne. Sendebrev fra X. A. til X. Ø.
- — Slesvigs Selvstændighed og Slesvigs Deling. Eller: Tingenes tilkommende Skikkelse under ethvert af disse Vilkaar. Kbh. 1850.
- — An das Volk Deutschlands. Eine Stimme des Friedens aus Dänemark. Nr. 3. Kph. 1850. (Jvnfr. S. 100.)
- (*Peters.*) Ueber Schleswigs Vergangenheit u. Zukunft. Von einem Friesen.
- (*Schleiden, Rud.*) L'interêt de la France dans la question du Schlesw.-Holstein. Paris 1850.
- Petersen, Fr.* Zur Rechtfertigung Nordschleswigs. Votum eines nordschleswigschens Predigers. Kiel 1850.
- Versmann, E.* Schlesw.-Holstein u. seine Verkläger. (Aus d. Kirchen- u. Schulblatt abgedr.) Kiel 1850.
- — Slesvig-Holstein och dess anklagare. Öfversättning från Tyskan. Stockholm 1850.

- (*Lobedanz, Edm.*). Natürlichkeit u. Unnatürlichkeit der Schlesw.-Holstein. Empörung dargestellt von *einem deutschen Schleswiger*. Herausgeg. von *P. Hjort*. Kph. 1850.
- Antydninger t. en mulig Lösning af de slesv.-holst. Forviklinger v. en fredelig Overenskomst. Kbh. 1850.
- Martens, P.* Offener Protest in Sachen des Landes. 25. Febr. 1850. Flensburg 1850.
- Det slesvig-holst. Oprør. Et Alvorsord t. den danske Regjering i Anl. af de trofaste Slesvigeres Lidelser. Af *en loyal Undersaat*. Kbh. 1850.
- Hvad er Sandhed? eller en Gjendrivelse af de slesvigske og holsteenske Oprøreres Usandheder. Til Oplysn. for Menigmand af *en Slesviger*. Haderslev 1850.
- Was ist Wahrheit? oder eine kurtze Widerlegung der von den schleswigschen u. holstein. Aufrührern vorgebrachten Unwahrheiten u. Scheingründe. Von *einem Schleswiger*. Flensburg 1850.
- Worsaae, J. J. A.* Protest eines Jütländers gegen Jacob Grimms neues deutsches Volksrecht. Uebers. von *Theod. Schorn*. (Dat. März 1850). Cph. 1850.
- v. Eickstedt, F.* Unpartheischer Standpunkt in der Streitfrage Dänemarks u. Schlesw.-Holsteins. Hamburg 1850.
- Feddersen, C.* Ein malmendes, bittendes u. ermunterendes Wort im Namen der Humanität u. des Christenthums an alle Kämpfer für Schlesw.-Holstein. 3. Aufl. Flensburg 1850.
- Esmarch, H. G.* Die Forderungen Dänemarks an Schleswig u. die preussischen Gegenvorschläge. Hamburg 1850.
- Dau, Laur. Kr.* Danmark og Tyskland. Aftryk af en Opsats i Christiania-Posten. Christiania 1850.
- Vogt, C.* Offener Brief an Hrn. Professor Beseler. Deutsche Flugblätter Nr. 1. Jena 1850.
- Stimmen aus Deutschland für Schlesw.-Holstein. Lübeck 1850. (*Lobedanz, Edm.*) Holstenspiegel. Ein Beitrag zur Beleuchtung der dänisch-holstein. Frage. Von *einem deutschen Schleswiger*. Herausgeg. von *P. Hjort*. Kph. 1850.
- Pfitzer, Gust.* Anlass u. Entstehung des Kampfes in Schlesw.-Holstein. Frankf. a. M. 1850.
- Soll das Hrz. Schleswig dänisch bleiben od. preussisch werden. Von *einem Friesen (Peters?)* Flensburg 1850.
- Otzen, P.* Wider die Schlesw.-Holsteiner u. für Dänemark. Flensburg 1850. (Fort. dat. Flensb. 16. Apr. 1850).

- (Om Freden, der skal afsluttes). Kiel, 20. Apr. 1850. 4. 2 Bl.
Rothe, Aug. Frelsdgrundlaget og Slesvig. Kbh. 1850.
- (*Lütken, J. C.*) Ved Overgangen fra Kamp imod Opstand til Orden og Enighed i det danske Rige. Betragtninger af X. A. Kbh. 1850.
- — Beim Uebergange von Bekämpfung des Aufstandes zur Ordnung u. Einigkeit im Dänischen Reiche. Aus dem Dän. des X. A. Kbh. 1850.
- Nogle Ord om Fredstractaten og dens Følger. Af —d. Kbh. 1850.
- Rempp, Michel.* Le Danemark et l'Allemagne. Examen de la question des duchés de Schleswig et de Holstein. Paris 1850.
- Sendschreiben an Lord Palmerston betr. die Schlesw.-Holstein. Frage. Aus dem Engl. Von *Germanicus Vindex*. Hamburg Juni 1850.
- Das gute Recht Schlesw.-Holsteins. Zum Verständniss der dänisch schleswigholstein. Kriegsfrage. Augsburg 1850. — 2. Aufl. Sst. s. A.
- Schleswig-Holstein. Sein Recht, sein Kampf, seine Hoffnung. Braunschweig 1850.
- Biedermann, Karl.* Offener Brief an die Gesellschaft der Friedensfreunde. Lpz. 1850.
- (*Möller, P. L.*) Schlesw.-Holst. vor dem Friedens-Congress od. Biedermanns neue Utopia nebst einigen Allotrien. Berlin 1850.
- (*Lütken, Chr.*) Offene Antwort auf den Offenen Brief des Hrn. Prof. Karl Biedermann an die Gesellschaft der Friedensfreunde. Kph. 1850.
- — Ein Wort zur Vertheidigung meiner Schrift: »Offene Antwort usw.« Als Erwiderung eines Artikels in d. Hamb. Unpartheiſchen Correspond. Nr. 251. Kph. 1850.
- Hansen, Wilh.* Thesen, Bitten, Fragen aus der Gegenwart. Oder: Gegen Diplomaten helfen nur Thaten Gegen Demokraten hilft noch ein Andres als Soldaten. (Sptbr. 1850). Kiel 1850.
- Schleswig-Holsteins Gegenwart. Geschrieben von *einem deutschen Offizier* nach der Schlacht bei Idstedt. Hamburg 1850.
- Clement, K. J.* Die Weissagung der Frisin Hertje vor fünfterhalbhundert Jahren, betr. das Hz. Schleswig u. die neue Zeit. Altona 1850.
- Acta manualia des Teufels in Sachen Schlesw.-Holsteins. Halle 1850.

- Weis, Siegfried.* Preussen, Dänemark u. die Herz. Schlesw.-Holstein nebst Staatsplan zur möglichen Regulirung d. streitigen Verhältnisse. (Staatswissenschaft u. Politik II.) Wien 1850.
- Forchhammer, P. V.* Zustände Schleswig-Holsteins geschildert in einigen Actenstücken. M. ein. Vor- u. Schlusswort. Frankf. a. M. 1850.
- Schleswig-Holstein, seine Regierung u. seine Landes-Versammlung. Hamburg 1850.
- Die äusserste Rechte u. Schlesw.-Holst. Ein Sendschreiben an den ächten Adel deutscher Nation. Lpz. 1850.
- Venedey, J.* Schlesw.-Holstein im Jahre 1850. Ein Tagebuch 1.—2. Th. Lpz., 1851.
- (Ansøgning t. den Kgl. overordn. Regjeringscommissair for Hertgd. Slesvig om, at der maa blive ansat en dansk Præst v. Marielirken i Flensborg. Nvbr. 1850. (P. Dansk og Tysk.))
- v. Scheel, L. N.* Fragmente in zwanglosen Heften. 1. Hefte. Kph. Decbr. 1850.
- — Fragmenter i tvangsfri Hefter. 1. Hefte. Oversat efter det tydske Msr. U. S. Decbr. 1850.

Skrifter om Arvefølgen 1850—1854.

- Frandsen, P. S.* Die Staatserbfolge in dem vormalig Schauenburgischen Antheil von Holstein. Hamburg 1850.
- Rechtsgutachten des preussischen Kronjuristen Dr. Pernice betr. die eventuelle Succession der Sonderburger Linie des Hauses Holstein-Oldenburg in das Herz. Holstein. Abgegeben an die preussische Regierung d. 30. Septbr. 1851. Kph. 1863. 4.
- Berlien, J. H. Fr.* Christian des Ersten Mannsstamm in allen seinen Haupt- u. Neben-Linien als Herzoge von Schleswig u. Holstein. Kph. Nvbr. 1852. (Tavle).
- Krüger, Carl G.* Genealogisk Oplysning om de tre Slægtlinier, der formenes at have Successions-Ret til den Glückstadtke og Kielske Deel af det forrige Lehns-Hertugdømme Holsten, og hvis eventuelle Rettigheder ere forbeholdte i Warschauer-Protokollen af ^{24. Maj} 5. Juni 1851.

- Ostwald, C. F. A.* Ein neuester Jena'er Beitrag »Zur Holsteini-
schen Erbfolge« aus der »Neuen Preussischen Zeit.«
mitgetheilt u. beleuchtet. Kph. 1851.
- Dirckinck-Holmfeld, C.* De Holsten-Gottorpske Fordringers og
Reservationers rettlige Ugyldighed i Hens. til Arvefølgen
i Holsten paaviist. Kbh. Nybr. 1852.
- Schiern, Fred.* Om Londoner-Traktatens Forhold t. det danske
Kongehuses gamle Arverettigheder og det russiske
Keiserhuses fornyede Arveprætensioner (dat. 31. Dcbr.
1852). Kbh. 1853.
- (*Urquhart*). The crown of Denmark, disposed of by a religious
minister through a fraudulent treaty. U. S. 1853. (I
Anhanget findes: Prinsen af Schlesw.-Holst.-Noer's Pro-
test dat. 24 march 1853).
- Zoejfl, Heinr.* Ueber Misheirathen in den deutschen regierenden
Fürstenhäusern überhaupt u. in dem Oldenburgischen
Gesammthause insbesondere. Stuttgart 1853.
- Thronfølgelov for det Danske Monarki (P. Dansk og Tysk).
Eremitagen d. 31. Juli 1853. Kbh. 4.
- Hansen, Hans.* Die recht. u. gesetzmässige Thronfolge des
Königreichs Dänemark nach der Lex regia. Frankf.
a. M. 1854.

Den schleswig-holsteinske Agitation 1851--1863.

- Velschow, H. M.* Uebersicht der Begebenheiten, Verhandlungen
u. Uebereinkünfte, die seit dem Jahre 1459 das staats-
rechtliche Verhältnisz des Hrz. Schleswig zu Dänemark
u. Holstein bestimmt haben. Aus dem Dän. übers. von
A. Cowländer. 1. Abtheil. I »Antischleswigholst. Frag-
mente«, 7. Heft. Kph. 1851.
- (*Wegener, C. F.*) Zeugnisse von Staatsrechtstehrn, Historikern
u. andern Gelehrten seit 1721 über die Verbindung
Schleswigs m. Dänemark. Revidirt. Sep. Abdr. aus
der Schrift »Ueber die unzertrennlige Verbindung«.
Cph. 1851.
- Erklärung von 2016 Bewohner Angelns. Abgedr. nach dem
»ftzehoer Wochenblatt«. Flensburg 1851.

- Das Evangelium vom barmherzigen Samaritanen od. Fordert es unsere Nächstenpflicht Schlesw.-Holst. in seinem Kriege gegen Dänemark zu unterstützen. Von *W. J. Oldenburg* 1851.
- Will Dänemark Frieden? Hamburg 1851.
- Die dänische Regierung u. die feindliche Presse. Kph. 1851.
- Ein Blick auf Schlesw.-Holsteins Zukunft. Hamburg 1851.
- Schlesw.-Holsteins Recht gegen Dänemark. Lpz. 1851.
- Was thut Schlesw.-Holstein Noth? Schlichte Worte an den schlichten Mann in Stadt u. Dorf. Hamburg 1851.
- v. Scheel, L. N.* Fragmente in zwanglosen Heften. 2. Hft. Kph. Aug. 1851. (Jvnfr. S. 115.)
- — Fragmenter i tvangfri Hefter. 2. Hefte. Overs. af *Theod. Schorn*. Kbh. Aug. 1851. (Jvnfr. S. 115.)
- Anti-Fragmente. Von *einem Friesen*. Kph. 1851.
- Nielsen*. Betstunden. Vorträge in Bezug auf die Schlesw.-Holstein. Landessache in der Klosterkirche zu Kiel. Kiel 1851.
- Ueber die Schlesw.-Holstein. Frage. *Eine Stimme aus Schweiz* (o: *C. R. Baggesen*). (Fort. dat. Kph. 1851). Kph. 1851.
- (*Valentiner*.) Erinnerungen aus Kriegs- u. Friedenszeiten geschrieben auf einer Reise von Hamburg nach Helgoland im Aug. 1851. Von *einem abgesetzten Schleswigschen Geistlichen*. Altona 1852.
- Laing, Sam.* Observations on the social and political state of Denmark and the duchies of Sleswick and Holstein in 1851. London 1852.
- Documente zur Zeitgeschichte 1851. I »Preussisches Wochenblatt Nr. 33, 15. Aug. 1857«.
- Wigand*. Conversations-Lexicon. 12. Bd. Lpz. 1851. (Heri Artikel »Schleswig-Holstein«. Bogen forbudt i Slesvig 2. Debr. 1853).
- Schleswig-Holsteinische Wehr-Zeitung. Nr. 53—57, 4.—8. März, 1851. Rendsburg. (Bladet forbudt i Slesvig 24. Marts 1851.)
- Helweg, Fr.* Opfordr. t. Slesvigs Geistlighed i Anl. af en Artikel i »Zeitschrift f. Prot. u. Kirche«. Aftrykt af »Dannevirke« Haderslev (Sptbr.) 1851.
- »Die kirchlichen Zustände im Herz. Schleswig«. I »Zeitschrift f. Protestantismus u. Kirche. Jan.—Febr. 1852«.

- »Deutsches Museum, Nr. 38, 18 Sptbr. 1856«. (Heri: Schleswig-Holstein 1851. Gedicht.)
- »Die Reform. Nr. 17, 28, 43, 49, 51, 69. 1851«. Hamburg.
- »Allgemeiner Anzeiger. Nr. 58, 4. Sptbr., 1851«. Rendsburg.
(Bladet forbudt i Slesvig v. Circulaire af 10. Oktbr. 1851).
- »Preussisches Wochenblatt zur Besprechung politischer Tagesfragen. Nr. 1.—5., 6. Debr.—3. Jan., 1851—52«. Berlin.
- »Nyhedsblad for Slesvig«. Redigeret af *Rud. Petersen*. Nr. 1. (Prøvenummer) 1851. (Beslaglagt og forbudt i Slesvig).
- Baurmeister, C.* Kerker-Buch. Rendsburg 1852.
- Lafaurie.* Schlesw.-Holsteins u. Dänemarks papiernes Recht. (Fort. dat. Sptbr. 1852). Hamburg 1852.
- Waitz, G.* Der neueste dänische Versuch in der Geschichte des Herz. Schleswig. (Aus den Gött. gel. Anz. bes. abgedruckt). 1852.
- Dänemark u. die Herzogthümer. Ein Wort zur Verständigung. (Abdr. aus der Reform). Hamburg 1852.
- Der »passive Widerstand« in den Herz. Schleswig u. Holstein. Kph. 1852.
- (*Berlin, J. H. F.*) Ein Wort des Ernstes an die Bewohner der Herz. Schleswigs u. Holsteins, an das dänische Volk u. an die Regierung. Hervorgerufen durch die in Kph. erschienene Broschüre »Der passive Widerstand in den Herz.« Hamburg 1853.
- (*Lüders, Th.*) Denkwürdigkeiten zur neuesten Schlesw.-Holstein. Geschichte. In 4 Büchern. Stuttgart 1851—53.
- Supplemente zu »Pierers Universal-Lexicon« 5. Bd. Oldenburg 1853. (Heri Artikel »Schleswig-Holstein«). (Forbudt i Slesvig 27. Aug. 1853).
- »Deutschland seit 1850«. I »Ergänzungsblätter zu allen Conversationslexiken 9. Bd.« Meiszen 1853. (Forbudt i Slesvig 27. Aug. 1843).
- Politisches Rundgemälde oder kleine Chronik des Jahres 1852. Von *r. Lpz. 1853.
- Zimmermann, Gust.* Das wahre Rechtsverhältnisz der Herz. Schleswig u. Holstein zu einander, zu Deutschland u. zu Dänemark. Hannover 1854.
- Schleswig-Holsteins Gegenwart im März 1854. Ein Erinnerungsblatt für Deutschland. Jena 1854.

- Er Ministeriets Politik bevislig slesvig-holsteinsk? og hvad Betydning har den for Danmarks Fremtid? Kbh. 1854.
- Ein Stück Dänisch-Deutsche Geschichte im Mai 1855. 2. Aufl. Weimar 1855.
- Die Weihnachtsfeier in London Tavern der Schleswig-Holsteiner am 28. Decbr. in Hamburg. (Autogr. Msr.) 1855. 4.
- Slesvigholstenismen og det constitutionelle Monarchi. I »Dannevirke d. 25., 26. 28. Juni 1856«.
- Slesvigholstenismens Udviklingsgang. I »Dannevirke d. 6. Juli 1856«.
- Besler, Wilh.* Zur Schlesw.-Holstein. Sache im August 1856. (Fort. dat. Aug. 1856). Braunschweig 1856.
- Busch, Moritz.* Schleswig-Holstein. Briefe. 1.—2 Bd. Lpz. 1856. Schleswig-Holstein u. Dänemark. I »Jahrezeiten Nr. 30, 1856«. Hamburg.
- Baumgarten, M.* Nothgedrungenes Wort in einer schleswigschen Sache. Eine theologische Appellation an das deutsche Volk Braunschweig 1856.
- Hjort, Peder.* Rüge einer Lüge in der Schrift des Prof. Baumgarten: Nothgedrungenes Wort in einer schleswigschen Sache. Kph. 1856.
- — Wohlwollender Anstosz zur Beantwort. der dringlichen Frage: Durch welches Mittel u. auf welchem Wege liesze sich eine hochver. Deutsche Lesewelt dahin bewegen ihre dänischen, respective schleswigschen Studien von vorne wieder anzufangen. Kph. 1857. — 2. mit neuen Actstücken verm. Aufl. Kph. 1858.
- Valentiner, Fr. W.* Hr. Prof. Hjort in Kopenhagen vor den Richterstuhl der Wahrheit u. Redlichkeit. Kiel 1859. Deutschland u. Dänemark im April 1857. (Fliegende Blätter aus Bayern III). Nördlingen 1857.
- Besler, W. H.* Zur Skandinavischen Frage u. zur Schleswig-Holstein. Frage im Juli 1857. Braunschweig 1857. (Forbudt i Slesvig v. Circ. 15. Sptbr. 1857.)
- (*Schultze, Th.*) Ein Beitrag zur Beantwortung der Prägravationsfrage zwischen dem Königreich Dänemark u. dem Hrz. Holstein. Kiel 1857. 4.
- Skulle Hrtgd. Holsteen og Lauenborg i Tilfælde af et fjendtligt Angreb fra Syden forsvares eller ej. En strategisk Skizze af T. Z. Kbh. 1857.

- Das Scheelsche Regiment u. dessen Nachwirkungen in Holstein.
Hamburg 1857.
- Reflections on the integrity of the Danish monarchy. London 1857.
- Wollheim da Fonseca, A. E.* Eine deutsche Antwort auf die
dänische Frage. Unpartheiische Betrachtungen u. Vor-
schläge. Hamburg 1857.
- Dänemark, Schleswig u. Holstein. Ein chronolog. Rückblick von
1846 bis 1858. »Neue preusz. Zeit. 6., 13., 17. og 20.
Febr. 1859«.
- Rechte Holsteins in Schleswig. Nach der allerh. Bekanntm. vom
28. Jan. 1852. Hamburg 1858.
- Koch, J.* Bidrag t. Bedømmelsen af den kirkelige Tilstand i
Nordslesvig før og nu. I »Dannevirke Nr. 91, 21. Apr.
1858«.
- Holsteins Rechte in Schleswig. M. ein. Vorwort von *E. M. Arndt.*
(Dat. Mitte des Vintermonats 1858). Frankf. a. M.
- Beseler, Willh.* Zur Schleswig-Holstein. Sache im Nvbr. 1858.
Braunschweig 1858.
- Freiheit u. Reaction. Schattenbilder aus Kph. Zur richtigen
Würdigung der jüngsten Ereignisse. Altona u. A. (1858).
- Petersen, Fr.* Sind Aufruhr u. Meineid im Dänischen oder im
Schlesw.-Holstein. Feldlager zu suchen. Sendschreiben
an den Bischof Thomander zu Lund in Schweden
Frankf. a. M. 1858.
- Paludan-Müller, C.* Wider das Sendschreiben des Herrn Pastors
F. Petersen an den Bischof Thomander zu Lund.
Flensburg 1858.
- (Om nogle slesvig-holstenske Foreninger og deres Ophævelse.
Aviser og Papirer m. m. 1858.)
- Om Stænderforsamlingen i Itzehoe 1859. I »Fyens Stiftstidende
7. Jan. 1859«.
- Festen p. Højskamling 1859. Udkl. af en Avis.
- Suum cuique. Eine Denkschrift über Preuszen. Lpz. 1859.
- Zwei Briefe (dat. 3. Aug. 1858 u. 18. Debr. 1859) aus dem Hrz.
Schleswig. Aus dem »Volksblatt für Stadt u. Land«.
Hamburg 1860.
- Beseler, Willh.* Ein Mahnruf an das deutsche Volk. Lpz. Jan.
1860. — 2. Abdr. Sst. s. A.
- Busch, Moritz.* Der Schmerzensschrei von der Eider. Ein Nachtrag
zu den »Schlesw.-Holsteinschen Briefen«. Lpz. 1860.
(Jvnfr. S. 119.)

- Hjort, Peder.* Schlichte Warnung gegen Stimmung u. Gesinnung gewisser Holsteiner der etwaigen Erwägung eines hohen Staats-Ministeriums öffentl. unterbreitet. Kph. 1868.
- Die natürlichen Grenzen u. Deutschlands Herstellung nebst einem Blick auf Europas Gleichgewicht von *einem Deutschen*. M. 2 Karten. Lahr. 1860.
- Der Schleswigholsteinismus an der Geschichte u. dem Staatsrecht geprüft, in einer kurzgefassten u. populären Zusammenstellung. Von *einem Freunde der Wahrheit*. Sonderburg 1860.
- Slesvigske Tilstande. I »Dagbladet 6. Marts 1860«.
- Der dritte März des Jahres 1460. Die Feststellung des Schlesw.-Holstein. Staatsrechts bei der Wahl Christians I vor 400 Jahren u. der Zustand rechtloser Willkür im Jahre 1860. Brannschweig 1860. (Beslaglagt i Slesvig 25. Apr. 1860).
- Berling.* Vier Osterlieder. Allen deutschen Männern gewidmet. Anclam 1860.
- Dirckinck-Holmfeld, C.* Recht u. Willkür in Schleswig. Ein Beitrag zur Sprachfrage. (Fort. dat. 16. Jan. 1861). 2. Aufl. Lpz. u. Hamb.
- Stephens, Geo.* To the director of the Saturday Review. I »Fædrelandet 29. Jan. 1861«.
- Om Forholdet til Tydskland. I »Dannevirke 7., 8., 12., 16., 19., 21., 22. Febr. 1861«.
- Wie ist die Stellung des schleswigschen Bürgers im Staate? Ein wohlgemeintes Wort dem vernünftigen nach wahrer Volksfreiheit strebenden Bürger gewidmet. (Fort. dat Husum, März 1861.) Flensburg 1861.
- Die Schleswig-Holsteinische Frage. I »Unsere Tage, 25. Hft. 1861«. (Beslaglagt i Slesvig 22. Maj 1861).
- Chopin, M.* La clef de la question des duchés Danois de Slesvig et de Holstein. Avec une carte. Paris (Mai) 1861.
- Folkefesten p. Dybbølbjerg. I »Den danske Slesviger, 7. og 8. Juni 1861«.
- Illustrirte Schleswigsche Zustände. I »Flensb. Zeit., Juni—Juli 1861«.
- Slesvigernes Besøg i Kbh. i Juli Maaned 1861. Udsn. af »Slesv. Provinsialefferrtn. Sptbr. 1861«.
- Richardt, Chr.* Sang den 30. Juli 1861. 2 Bl.

- Sange afsungne under Slesvigernes Besøg i Kbh. d. 27.—31. Juli 1861. Kbh. 4 Bl.
- (En Pakke Papirer vedrørende Kapskydningen i Rendsborg 1860).
Depescher af 29. Juli og 2. Aug. 1861. I »Danmark, 13. Aug. 1861«.
- Slesvigholstenske Fester i 1861. (En Pakke Udklip af Aviser).
(»Dannevirke Foreningen« og nogle Adresser fra 1861).
- Offene Unterredung zwischen einem Deutschen u. einem Dänen
oder Wer ist Schuld daran? Kph. 1861.
- Politische Lebensbilder aus Dänemark. I »Unsere Zeit«. Jahr-
buch zum Conversations-Lexikon. 59. Hft. Lpz. 1861.
- La Prusse et les traités de Vienne Paris 1861.
- Schleswig. London 1861.
- Schleswig. Aus d. Engl. übers. m. Vorwort u. Anmerkungen.
Hamburg 1861.
- v. Lijulen van Sandenburg, C. Th.* De strijd tusschen Duitsch-
land en Denemarken of het zoogenaamde Sleswijk-
Holsteinsche vraagstuk. I »Nieuwe Bijdragen voor
Rechtsgeleerdheid, 11. Deel 1861«, Amsterdam.
- Clausen, H. N.* Slesvig og de venskabelige Magter. Kbh. 1861.
Die deutsch-dänische u. skandinavische Frage. Berlin 1861.
- Duckett, W.* La question Danoise au point de vue des natio-
nalités. Paris 1861. (Svar p. foregaaende).
- (Om den slesvigholstenske Understøttelsessag). »Dannevirke, Nr.
304, 31. Decbr. 1861«.
- Sang for den tappre Landsoldat 1861. Kbh. 2 Bl.
- Giörup, Michael.* Sang for Landsoldater. Kbh. 1861.
- »Revue de la semaine« 31. Decbr. 1861 og 7. Jan. 1862. (Tilbage-
blik paa 1861). I »Dagbladet«.
- (Tysk Skyttefest i Frankfurt og slesvigske Skytteforeninger. I
»Dannevirke, Numre fra Febr. og Marts 1862«).
- Den Dansk-Tyska Frågan. (Fort. dat. Mai 1862). Af *en Svensk*.
Kph. 1862.
- Befæstningsarbejderne i Slesvig. I »Dannevirke Nr. 210 og 211
1861«.
- Sommer, W.* Et Par Alvorsord til dem, der gjøre Angreb paa
Dannevirke Stillingens Hensigtsmæssighed. Kbh. 1862.
- Polen u. Schlesw.-Holstein die Angelpunkte napoleonischer Poli-
tik. Ein Mahnruf an das deutsche Volk u. seine Für-
sten. Lpz. u. A.

- Die Todsünden gegen das Hrz. Schleswig oder das gemiszhandelte u. verhudelte Land. Ein Mahn- u. Warnungs-Ruf an Holstein's Stände u. Volk. Hamburg & Lpz. 1862.
- (Turnerfesten i Rendsborg 13. Juli 1862. Udkl. af »Dannevirke«).
- Løven i Flensborg. (Digt af) *J. P.* Kbh. (1862).
- (Sang ved) Højtideligheden p. Flensborg Kirkegaard d. 25. Juli 1862 ved Afsløringen af Mindesmærket. Kbh.
- Flugblätter des deutschen Nationalvereins. III. Die Bundes-Kriegsverfassung. 2. Aufl. Coburg 1862. — V. Die deutsche Flotte. 3. Ausg. Coburg 1862.
- Bollmann, Karl.* Dem Nationalverein. Kph., im Octbr. 1862.
- Der wieder auferstandene Eulenspiegel. 1. Jahrg. Nr. 1—3. Stuttgart 1862
- Lord John Russell og det dansk-tyske Spørgsmaal. I »Edinburgh Evening Courant, 31. Octbr. 1862«.
- Den dansk-tydske Strid. I »Dagbladet, 27. Nvbr. 1862«.
- Brinckmann, Rud.* Aus dem deutschen Rechteleben. Schilderungen des Kulturzustandes der letzten 3 Jahrhunderte auf Grund von Schl.-Holst.-Lauenb. Akten des keiserlichen Kammergerichtes Kiel 1862. (Hermed Bemærkninger i »Flensb. Zeit. 20. Dcbr. 1862«).
- Berliner Revue, redig. von *J. Moerner.* 31. Bd. Berlin 1862. (Heri en Artikel: »Schleswig-Holstein« og »Dänische Depeschen«.)
- (Preussens Erobringsplaner. Udclip og Afskrift af talrige Aviser fra 1858—62).
- »Für Holstein«, von *einem Holsteiner.* I—VII, X. I »Reform 1860—62«.
- Rasch, Gustav.* Vom verlassenen Bruderstamm. Das dänische Regiment in Schleswig-Holstein. 1.—3. Bd. (2. Bd. er 2. Opl.) Berlin 1862—63.
- (*Ripperda, Frhr. v.*) Herr Gustav Rasch u. sein Bruderstamm. Berlin 1862.
- Rasch, Gustav.* Meine Antwort auf die Schmähschrift der Kgl. dänischen Regierung »Hr. Gustav Rasch u. sein Bruderstamm«. Berlin 1863.
- Dansk Tidstavle for Aaret 1862. I »Fædrelandet 2. Jan. 1863«.
- Hjort, P.* En politisk Mening, som nok kunde fortjene at overvejes lidt. Fremst. efter tvende Breve fra Ejderen (af $\frac{8}{12}$ 1862 og $\frac{5}{1}$ 1863). Kbh. 1863.

- (Landstingsudvalgets) Betenkning over Forslag t. en Adresse t. Kongen. Afgivet 11. Jan. 1863.
- Grev Russell og den tyske Presse i Slesvig. I »Berlingske Tidende 2. Marts 1863«.
- Nogle Breve fra Kbh. om de nuværende politiske Tilstande der, skrevne af en Dansk til en Norsk (i Marts—April 1863). Christiania 1863.
- J. H.* Afgjørelsen, en politisk Betragtning. I Begynd. af April. Kbh. 1863.
- Die Deutsch-Dänische Frage. Eine Darstellung für die Mitglieder des englischen Parlaments. (April 1863). Hamburg 1863.
- Wollheim da Fonseca, A. E.* La question Danoise (Vienne, Avril 1863). 1. Cahier. Lpz. 1863.
- Hjort, Peder.* Et Brev fra Sydangel (dat. ²²/₄ 1863). Til Eftertanke for Mange, t. Advarsel for Somme m. Aum. og Tillæg. (1. Opl.) Kbh. 1863. — 2. forøg. Opl. Sst. s. A. — 3. forøg. Opl. Sst. 1865.
- Bollmann, Karl.* Die deutsch-dänische Frage (d. 25. Apr. 1863). Kph. (Mai) 1863.
- Le conflit Dano-Allemand. I »Dagbladet, Revue de la semaine, 28. Apr. 1863«.
- Bärens, Jul.* Schlesw.-Holstein u. Bundesreform. Vortrag gehalten im Groszdeutschen Verein zu Hannover am 6. Mai 1863. Hannover 1863.
- (Parlamentsforhandl. i Overhuset d. 15. Maj 1863. I »Dagbladet for 20. og 23. Maj 1863).
- Fliegende Blätter in zwanglosen Heften. Ausgeg. am 2. Juni. Hamburg 1863.
- Eckardt, Ludw.* Für Schlesw.-Holst. u. zur deutschen Lage. Oeffentl. Vortrag in der Volksversammlung vom 13. Juni 1863 zu Mannheim. Mannheim 1863.
- Aphorismen u. Betrachtungen. 13. Juni. Hamburg 1863.
- Aphorismen. 24. Juni. Hamburg 1863.
- Die Rechte u. Interessen Schleswig-Holsteins beim eintretenden Erbfall. Hamburg (Septbr.) 1863. (Beslaglagt i Slesvig 13. Octbr. 1863.)
- Die gute Sache Schlesw.-Holsteins in Vergangenheit u. Gegenwart von *einem Schlesw.-Holsteiner*. I »Deutsche Jahrbücher für Politik u. Literatur. 6. Bd.« Berlin 1863.

Segnungen der freien Verfassung im Königreiche Dänemark. Zur Beherzigung für seine Landsleute dargestellt von *einem Holsteiner*. Kph. 1863.

Haenle, S. Das gute Recht Schlesw.-Holsteins. Ansbach 1863.
Das Hz. Holstein u. seine Rechte. Eine Denkschrift für die holsteinische Stände-Versammlung. Von *einem Preuzen*. Berlin 1863.

Dänemarks Wehrkraft gegenüber Deutschland. Von *einem Nord-deutschen Offizier*. Berlin 1863.

Weck, Gustav. Für Schlesw.-Holstein, Mahnung in Liedern Nebst einem Anhang: Vor Leipzigs Thoren. Erinnerung an 1813. Lpz. 1813.

Woher? Wohin? An das Volk von Schlesw.-Holstein. Hamburg u. A. — 3. Aufl. Hamburg 1863.

Winterhoff, C. Die neueste Phase in der Schlesw.-Holsteinischen Frage. Hamburg 1863.

Einige Worte zur Verständigung in dem deutsch-dänischen Streite. M. einer Sprachenkarte. Wien u. Lpz. 1863.

Ein Wort über Holsteinische Verhältnisse von *einem Holsteiner*.
Martens, H. Wenn Deutschland thäte, was Deutschland müsste. Hamburg u. Lpz. 1863.

Winther, Chr. Til en vis Mand (Digte). I »Dagbladet Nr. 253, 1863«.

Til Chr. Winther i Anl. af Digtet »Til en vis Mand« fra *en dansk Skandinav*. I »Dagblaget 28. Octbr. 1863«.

Dänische Keckheit u. deutsche Schwäche. Ein Mahnruf an das deutsche Volk. Zum 18. Octbr. 1863. 2. Aufl. Co-
burg 1863.

**Forfatningsforsøg. — Helstater. — Ständer-
forsamlingerne. — Diplomatiske Forhandlinger. —
Fra 1851 til Frederik VII's Død.**

(*Lütken, J. C.*) Entwurf zu einem Vereins-Gesetze für die Lande des Königs von Dänemark. Ein Versuch von X. A. M. Zusätzen des dän. Verfassers. Kbh. 1850.

- Allen, C. F.* Skal Danmark være et selvstændigt Rige eller Tydskslands Vasal? Særtr., Kbh. 1851.
- (*Lütken, J. C.*) Forsvar for det, som C. F. Allen kalder Heelstaten. Af X. A. Kbh. 1851.
- Ueber den Föderativ-Staat, Gesamtstaat, das selbstständige Schleswig u. den dänischen Reichstag. Kph 1851.
- Plan t. det danske Monarchies Ordning forelagt de v. Reskr. af 28. Apr. 1851 til at raadslaae om Ordningen af Hrtgd. Slesvigs Forhold, fra de forskjellige Dele af Landet sammenkaldte ansete Mænd og Indstillingen af Notablernes Majoritet. Kbh. 1851.
- Betænkning afgiven d. 17. Juli 1851 af de i Flensborg i 1851 sammentraadte Notabler. Trykt som Msr. for Rigsdagen. M. 3 Bilag. Kbh. 1851.
- Das Gutachten der Holsteinischen Mitglieder der Flensburger Notabeln-Versammlung über den ihr vorgelegten Plan zur Organisation der Dänischen Monarchie von J. 1851. M. ein. Vorwort. 2. Aufl. Kiel 1858.
- Orum, P. S.* Den dansk-slesvigske Notabelmajoritets Gjendrivelse af Minoriteternes Forslag. Kbh. 1851.
- Meddelelse til Rigsdagen om Rigets politiske Stilling. D. 28. Octbr. 1851. Trykt som Msr. Kbh. 1851. 4. — Actstykker henhørende til Ministeriets Meddelelse af 28. Octbr. 1851 om Rigets polit. Still. Trykt som Msr. for Rigsdagen. Kbh. 1851.
- Le traité de Londres. (8. Mai 1852). Cph. 1863.
- Protest gegen die Theorie des Dänischen Gesamt-Staats u. den Versuch zu deren Verwirklichung durch den Londoner Vertrag vom 8. Mai 1852. Mannheim 1852.
- Besler, Georg.* Der Londoner Vertrag vom 8. Mai 1852 in seiner rechtlichen Bedeutung geprüft. M. Anlagen. 2. Aufl. Berlin 1863.
- Mommsen, Friedr.* Die Nichtigkeit des Londoner Vertrages vom 8. Mai 1852. Göttingen 1863.
- Lorentzen, Karl.* Der Londoner Traktat vom 8. Mai 1852. — 2. Aufl. Lpz. 1864.
- Overenskomsterne 1851 og 1852. (»Flyveposten Nr. 29, 1864«. »Flensb. Zeit. Nr. 105, 1863«).
- (*Lütken, J. C.*) Danmarks Riges Grundlov contra Holsteen i Heelstaten og Slesvig udenfor Danmarks Rige. Et Indlæg af X. A. Ringsted 1853.

- Boesen, U. S.* Prædiken v. Aabningen af den 7. Provindsialstænderforsaml. for Hrtgd. Slesvig i Flensborg den 5. Oktbr. 1853.
- Comitébetænkning over Udkastet til en Forandring ang. Hrtgd. Slesvigs Forfatning. Afgivet i Flensborg d. 12. Decbr. 1843. U. S. o. A.
- Ausschuszbericht betr. den Entwurf der Verfassung des Hrzs. Schleswig. Erstattet Flensburg den 12. Decbr. 1853. U. S. o. A.
- Forordning ang. Hrtgd. Slesvigs Forfatning. 15. Febr. 1854. Kbh. (P. Dansk og Tysk).
- Forordning om det Danske Monarchies Forfatning for dets Fællesanliggender. Eremitagen d. 26. Juli 1854. (P. Dansk og Tysk). Kbh. 4. 2 Bl.
- Patent for Hrtgd. Slesvig, hvorved Rigsraadet sammenkaldes. Eremitagen d. 26. Juli 1854. (P. Dsk. og Tysk). Kbh. 4. 2 Bl.
- (*Varberg, R. P. K.*) Ein Wort an die Holsteiner über den dänischen Verfassungskampf. Von *einem Holsteiner*.
- Die Hrzs. Schlesvig-Holstein u. Lauenburg in dem dänischen Gesamtstaat. Juli 1855. 2. Aufl. Weimar 1856.
- Die Holsteinische Provinzial-Ständeversammlung gegen den Minister! Der Minister aber für das Volk! Preetz 1856. — Die mündliche Verhandlung vor dem Kgl. Appellationsgericht in Sachen des Präsidenten d. Holstein. Provinzialstän­deversammlung Baron C. v. Scheel-Plessen wider den Minister ad interim L. N. v. Scheele am 25. Aug. 1856. Kiel 1856. — Zur Widerlegung der Bargum'schen Vertheidigungsschrift für den Minister von Scheele. Kiel 1856. — Erkenntnisz nebst Motiven des Kgl. Ober-Appell-Gerichts abgegeben am 1. Sptbr. 1856. Kiel 1856. — En anden Udgave. Oldenburg 1856. — Ein Wort über die Entscheidung des Oberappellationsgerichts. Kiel 1856.
- Die wichtigsten Vorträge während der Verhandlungen des dänischen Reichsraths über den sogenannten Elfer Antrag durch Carl Baron v. Scheel-Plessen. (Fort. dat. Kph. 10. Sptbr. 1856). Kph. 1856.
- Verhandlungen des dänischen Reichsraths über den Antrag des Oberpräsidenten Baron von Scheel-Plessen u. Genossen betr. die Rechte der Hrzs. Schleswig, Holstein u. Lauenburg. Kiel 1856.

- Thiesz, Willh.* Der König u. seine Getreuen. Stände-Predigt d. 15. Decbr. 1856. Flensburg 1856.
- Zur Belenchtung der dänischen Note vom 23. Febr, 1857. Hamburg 1857.
- Memorandum'et, der ledsagede den danske Udenrigsministers Note til det østerrigske Cabinet. I »Tillægsblad til Fædrelandet 16. Marts 1857«.
- Betrachtungen über den dänischen Gesamtstaat. März 1857. Hamburg 1857.
- Die Verhandlung des Herrenhauses über den Antrag des Herren v. Below u. Dr. Stahl in der Holstein-Lauenburgischen Angelegenheit nebst dem Commissionsberichte u. der Denkschrift zur Begründung des Antrags. Berlin (April) 1857.
- Den preussiske Regerings Note af 20. Mai 1857. »Dannevirke 10. og 11. Juni 1857«.
- Die preussische Depesche in der holsteinischen Frage. I »Preussisches Wochenblatt Nr. 24, 13. Juni 1857«.
- Dirckinck-Holmfeld, C.* Conflict m. Deutschland u. Einfluss auf die Debatte in Holstein u. m. der Ständeversammlung. (Skandinavische Hefte II). Kph. Juli 1857.
- Ueber die Regierungs Vorlage an die Holsteinischen Stände d. 15. Aug. 1857. Hamburg 1857.
- Vertrauliche Mittheilungen des Kgl. Dän. Bundessagsgesandten an die vereinigten Ausschüsse die Verfassungsangelegenheit der Hrz. Holstein u. Lauenburg betreffend (gem. am 13. Sptbr. 1858). Ein Nachtrag. Kph. u. A. 4.
- Vorstellung u. Bitte der Ritter- u. Landschaft des Hrz. Lauenburg betr. Schutz der verfassungsmässigen u. vertragsmässigen Verhältnisse des Hrz. Lauenburg. M. Anlagen I bis VIII. (Eingereicht in der Bundestagsitzung vom 29. Octbr. 1857).
- Zwei wichtige Actenstücke in der Sache der Hrz. Holstein u. Lauenb., nämlich I die dem Bundestage (29. Octbr. 1857) überreichte Beschwerdeschrift der Lauenburgischen Landstände, II der Antrag der Kgl. Hannoverschen Regierung vom 29. Octbr. 1857. Hannover 1857. 4.
- Det danske Cabinets Circulairnote ang. det holst.-laueborgske Anliggende. I »Fædrelandet, 2. Nvbr. 1857«.

EFTERRETNINGER

OM

AARHUS KATEDRALSKOLE

I

SKOLEAARET 1896--97

VED

SKOLENS REKTOR.

INDHOLD.

I	Skolens Lærere. Fag- og Timefordelingen	1
II	Disciplene. Afgangsprøverne i 1896	6
	Udenbys Disciple	26
III	Skolens Beneficier	28
IV	Oversigt over Indtægter og Udgifter	33
V	Undervisningen. Fordringerne ved Optagelsen. Aarets Arbejde. De opgivne Pensa	34
VI	Ministerielle Skrivelser	60
VII	Biblioteket	68
VIII	Den fysiske Samling	69
IX	Skolens Afgang- og Aarsprøver i 1897	70
X	Bøger og Læremidler i 1897—98	76

I.
Skolens Lærere. Fag- og Timefordelingen.

I Skoleaaret 1896—97 er der ingen Forandringer foregaaet i Lærerpersonalet.

Fag- og Timefordelingen har været følgende:

Rektor Dahlenborg: Oldtidskundskab i VI, V, IV og III Klasses matematiske Afdeling, Fransk i VI og V, 1 Time Dansk i I, I R A og I R B	14 Timer ugl.
Overlærer Kleisdorff: Engelsk i VI, V, IV R, Latin i II	22 —
Overlærer Engell: Historie i VI, V, IV, Matematik i IV R og II.....	24 —
Overlærer Hoffmeyer: Naturhistorie i alle Klasser og Geografi i alle Klasser, undtagen IV og IV R....	31 —
Overlærer Mylord: Naturlære i hele Skolen samt Matematik i I R A ..	25 —

Adjunkt Christensen: Matematik i VI, V, IV, I, geometrisk Tegning i VI, V, IV og III Klasesse matematiske Afdeling	35	Timer ugl.
Adjunkt Stegmann; Tysk i VI, V, II A og II B, Geografi i IV og IV R, Latin i V og IV	26	—
Adjunkt Brøndsted: Latin i III A, III B, Græsk i V, Historie i IV R og III R.	26	—
Adjunkt Lorentzen: Engelsk i III R, II R og I R A og B, Tysk i IV, IV R, III A og B, III R og I	25	—
Adjunkt Lund: Dansk og Oldnordisk i VI og V, Latin i VI og I, Græsk i IV	29	—
Adjunkt Sveinbjørnsson: Fransk i alle Klasser undtagen VI og V	31	—
Adjunkt Krag: Dansk i alle Klasser undtagen VI og V, Religion i III A, III B, III R, II og II R	33	—
Adjunkt Meldal: Græsk i VI og III, Historie i III A, III B, II, II R, I, I R A, I R B, Tysk II R, I R A, I R B.	35	—
Timelærer, Cand. mag. Ramm: Matematik i III A, III B, III R, II R og I R B.	29	—

Pastor Rützou: Religion i VI, V, IV og IV R	4	Timer ugl.
Kammerjunker, Kaptajn Baggesen; Skrivning	11	—
Tegnelærer, Cand. phil. Krarup: Tegning	7	—
Overlærer Müller: Sang med hele Skolen og Religion i I, I R A og I R B.	12	—
Kaptajn Kauffmann: Gymnastik . .	24	—
Gymnastikassistenterne Petersen og H. F. G. Larsen	40	—

Det hvert Fag i hver Klasse tillagte Timetal ses af omstaaende Tabel. Sp. betyder den sproglig-historiske Afdeling, M. den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling, St. den studerende Klasse og R Realklassen.

Tabellen viser, hvorledes Undervisningstimerne have været fordelt paa Fagene i de forskellige Afdelinger. Ved Kombinationer og derved, at flere Klasser have været delvis adskilte i enkelte Fag, fremkomme de i den sidste Række for hvert Fag angivne Summer af Læretimer.

Første Realklasse har været delt i 2 fuldkommen adskilte Afdelinger med samme Lærere.

Ligeledes 3die studerende Klasse.

2den studerende har været delt i Dansk, Latin, Tysk, Fransk og Matematik.

I tredje og fjerde Klasse har Undervisningen været fælles for M. og R. i Naturlære og geometrisk Tegning.

I femte Klasse har Undervisningen været fælles i Dansk, Oldnordisk, Fransk, Engelsk, Religion og Historie.

Sjette Klasse har været delt i 1 fransk Time.

I sjette Klasse har Undervisningen ellers været fælles i samme Fag som i femte Klasse.

	I		II		III		IV		V		VI		Sum af Lærer- timer		
	St.	R.	St.	R.	St. Sp.-M.	R.	St. Sp.-M.	R.	Sp.	M.	Sp.	M.			
Dansk	2	3	2	3	2	2	3	2	2	3	2	2	3	3	33
Oldnordisk	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	2	1	1	3
Tysk	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	(2)	(2)	(2)	(2)	28
Fransk	4	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	38
Engelsk	»	3	»	3	»	»	4	»	»	4	2	2	2	2	21
Latin	7	»	7	»	7	7	»	7	7	»	8	»	8	»	58
Græsk	»	»	»	»	5	»	»	5	»	»	6	»	6	»	22
Oldtidskundskab (Matematikerne)	»	»	»	»	1	1	»	»	1	»	»	2	»	1	4
Religion	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	19
Historie	2	2	3	2	2	2	3	2	2	3	3	3	3	3	29
Geografi	2	2	2	2	1	1	1	2	2	2	»	»	»	»	17
Naturhistorie	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	»	»	»	»	18
Naturkere	»	»	»	»	»	2	2	»	2	2	2	4	3	6	19
Matematik, geom. Tegning og Regning	5	6	6	6	5	7	7	5	7	8	1	11	»	10	86
Skrivning	2	3	1	2	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	11
Tegning	»	2	»	2	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	7
	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	24
	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	33	36	438

II. Disciplene.

Af de 154 Disciple, Skolen talte ved Udgivelsen af forrige Aars Indbydelsesskrift, dimitteredes 8 med VI Klasses Afgangseksamen (5 af den sproglig-historiske og 3 af den matematisk-naturvidenskabelige Retning) og 5 med almindelig Forberedelseseksamen.

Før og efter Eksamen udmeldtes 18 Disciple: J. V. Borup, A. Høyer, P. Høyer, A. Fischer-Jørgensen og J. J. C. Lottrup efter bestaaet IV Klasses Hovedeksamen, P. V. Larsen og H. Müller af V Klasse, E. Leschly af IV Klasse, A. F. P. Kofod af IV Realklasse, H. S. Plum af III Klasse, F. R. H. Bülow, A. Bødtker og O. P. Sørensen af II Klasse, C. Müllertz af II Realklasse, V. E. A. Bülow og H. A. B. Hoffmeyer af I Klasse samt C. E. Becker og E. Kjær af I Realklasse.

Der optoges i August 43 Disciple, saa at Disciplenes Antal ved Begyndelsen af Skoleaaret var 166.

Af disse udmeldtes senere 4: C. V. A. J. Fryd af III Realklasse, E. Christensen og A. Petersson af II Realklasse samt H. J. Kjær (opt. Aug. 1896) af I Realklasse.

Den 30. Jan. afgik ved Døden J. P. V. Abel (opt. Aug. 96). Han var en elskværdig Discipel, der savnedes af Lærere og Kammerater.

I November optoges H. B. Jensen i II Klasse og T. C. Andersen i I Realklasse, saa at Skolen nu tæller 163 Disciple.

I nedenstaaende Fortegnelse ere Disciplene i VI Klasse, IV Klasse og IV Realklasse opførte i alfabetisk Orden, Disciplene i de øvrige Klasser efter den Plads, de fik ved sidste Sammentælling. Et vedføjet (S) eller (M) betegner om en Discipel hører til den sproglig-historiske eller den matematisk-naturvidenskabelige Retning. Ved de med * betegnede Disciple, der ere optagne i dette Skoleaar, er meddelt fulde Navn og Fødselsdag. Faderens Navn og Hjemsted, naar dette ikke er i Aarhus, er vedføjet alle Disciplenes Navne.

VI Klasse.

C. A. Christensen (S) (Gaardejer C., Dallerup).
 J. C. Christoffersen (S) (Købmand C.). O. Gad (S) (Distriktslæge G., Ulfborg). F. M. Henriksen (S) (pens. Lærer H.). J. J. Jensen (S) (Entreprenør J.). N. M. P. Kivial (M) (Gaardejer Petersen, Bredstrup). O. Kirketerp (M) (afdøde Proprietær K., Drammelstrupgaard). N. P. Nielsen (S) (Lærer L., Rørth Elle). O. C. S. Preisler (S) (Fabrikant P.). J. G. F. Svindt (S) (Karetmager S., Hinnerup). J. C. Sørensen (M) (Togfører S.). K. G. K. Tage-Hansen (S) (Læge T.-II.). F. A. Thiele (S) (Byfoged T., Skanderborg). P. Viale (M) (Oberstløjtnant V.). C. E. A. Zwergius (M) (Overlæge Andersen).

V Klasse.

1. * Rasmus Andersen (S), f. 18. Decbr. 78. (Gaardejer A., Ondrup). 2. C. M. Kjær (M) (Overretssagfører K.). 3. A. Christensen (S) (Br. til C. A.

C. i VI Kl.). 4. V. M. Møller (S) (Bagermester M.). 5. N. P. Petersen (S) (Smedemester P.). 6. A. V. N. Verner (S) (Agent V.). 7. J. C. Thiele (S) (Br. til F. A. T. i VI Kl.). 8. G. P. B. M. Thomsen (S) (Sognepræst T., Brabrand). 9. C. J. T. Thomsen (M) (Hospitalsforstander T.). 10. S. Olsen (M) (Hestehandler O., Ugelbølle). 11. K. R. Kondrup (S) (Lærer K., Hasle ved Aarhus).

IV stud. Klasse.

N. Ahlmann (M) (Arkitekt A.). H. L. Bech (S) (Bogtrykker B.). C. R. Christensen (S) (Stiff. C. Jessen, Skejby). A. T. Jensen (M) (afd. Læge J., Vandrup). E. C. F. W. Koch (M) (Kaptajn K.). C. Krarup (S) (Sognepræst K., Hasle ved Aarhus). C. C. Langballe (S) (Købmand L.). P. J. Guldberg Møller (S) (afd. Købmand M., Horsens). A. Müller (S) (Overlærer M.). * Jean Sophus Tromholdt Nielsen, f. 11. Aug. 82, (Hattefabrikant N.). J. N. Thomsen (Br. til G. P. B. N. T. i V Kl.). J. A. Vilcken (Bankdirektør V.). P. C. O. Ørum (Læge Ø).

IV Realklasse.

N. A. Christensen (Skræddermester C.). C. A. A. Fryd (Telegrafbestyrer F., Thisted). C. E. Grumstrup (Oversergent G.). H. Dahl Hansen (Urmager H.). C. H. Jaster (Plejef. Købmand J.). R. Overgaard (Gaardejer O., Søften). P. V. Stampe (Fabrikant S.). N. E. Ørsnes (Købmand Ø.).

III stud. Klasse A.

1. C. A. Weis (M) (Møllejejer W.). 2. K. E. G. Levinsen (M) (Bankdirektør L.). 3. J. A. Hassel-

balch (S) (Proprietær H., Frederikshvile). 4. C. S. Brasen (S) (Stabsintendant B.). 5. O. L. D. Ross Christensen (S) (Lærer H. C. C.). 6. O. C. L. Hjelm (S) (Forretningsfører H.). 7. N. R. Aaby (S) (Gaardejer A, Hasle ved Aarhus). 8. V. O. la Cour Jansen (M) (afd. Fuldmægtig J., Svendborg). 9. H. B. Nielsen (S) (Alterdegn N.). 10. H. S. V. Larsen (M) (Kontorchef L.). 11. H. Høeg Christensen (M) (Sagfører C.). 12. L. G. O. C. Arntzen (S) (afd. Assistent A.).

III stud. Klasse B.

1. * Vagn Falkenstjerne (S), f. 27. Marts 82, (afd. Sognepræst F., Hornslet). 2. M. T. Nielsen (S) (afd. Gaardejer N., Knagstrup). 3. A. K. Lottrup (M) (Købmand H. D. L.). 4. H. V. Knudsen (M) (afd. Købmand K.). 5. L. B. Feilberg (M) (Distriktslæge F.). 6. J. L. Sønder (S) (Assistent S.). 7. N. L. Thiele (M) (Br. til F. A. T. i VI Kl. og J. C. T. i V Kl.). 8. J. E. W. Reeh (M) (Overretssagfører R.). 9. N. M. J. Schjødt (S) (Gaardejer S., Taarup). 10. * Rudolf August Hansen (S), f. 26. Novbr. 82, (Trafikchef H.). 11. C. Leschly (M) (Oberstløjtnant L.). 12. P. N. Sølling (S) (Overlods, Kommandør S.). 13. H. P. Carstensen (S) (Hotelejer C., Skanderborg). 14. E. L. Espensen (S) (Gaardejer L. E., Viby).

III Realklasse.

1. V. E. Petersen (afd. Bagermester P.). 2. A. Cornelius-Knudsen (Fabrikant C.-K., København). 3. E. Borup (Fuldmægtig, Kancelliraad B.). 4. P. J. Buchtrup (Købmand B.). 5. H. E. Becker (Bagermester B.). 6. O. C. S. P. Thorsen (Møbelfabrikant T.). 7. A. Holm (afd. Fabrikant H.). 8. C. M. Schmidt

(Proprietær S., Skæringmunkgaard). 9. A. K. Skovby (Købmand S.). 10. H. F. Weinschenk (Kaptajn W., Slagelse).

II stud. Klasse.

1. O. Engell (Overlærer E.). 2. A. G. Levin-
sen (Broder til K. E. G. L. i III A). 3. A. P. Kjeld-
sen (Gaardejer K., Vejlbj). 4. J. A. R. A. Søren-
sen (Lokomotivfører S). 5. * Hugo Beck Jensen,
f. 23. Febr. 84, (Agent J.). 6. P. Overgaard (Broder
til R. O. i IV R). 7. J. Fønss (Skolebestyrer, Or-
ganist F.). 8. H. Kampmann (Købmand K.). 9.
E. F. Rahr (Købmand V. R.). 10. C. A. V. F.
Gerdes-Hansen (afd. Læge II.). 11. A. M. V.
Christensen (Sæbefabrikant C.). 12. K. V. Ørum
(Broder til P. C. O. Ø. i IV Kl.). 13. J. M. Henrik-
sen (Broder til F. M. II. i VI Kl.). 14. G. W. Thom-
sen (Broder til C. J. T. T. i V Kl.). 15. H. C. Broge
(Proprietær B., Gammelgaard). 16. N. C. Nielsen
(Kommunebogholder N.). 17. R. A. Busch (Fuld-
mægtig B.). 18. C. E. Jensen (Broder til A. T. J. i
IV Kl.). 19. O. P. Schlichtkrull (Baneingeniør S.).
20. G. Knudsen (Sagfører K.).

II Realklasse.

1. H. K. Guldman (Grosserer G.). 2. J. Stampe
(Broder til P. V. S. i IV R.). 3. J. J. Krarup
(Broder til C. K. i IV Kl.). 4. P. T. Jaster (Broder
til C. H. J. i IV R.). 5. H. V. v. d. Hude (Mægler,
Konsul H.). 6. P. H. J. Thorup (Vinhandler T.).
7. L. O. Schmidt (afd. Kasserer S.). 8. H. Knud-
sen (Købmand K., Løgten). 9. R. R. Aaby (Broder
til N. R. A. i III A). 10. S. Christensen (Købmand
O. C.). 11. G. Møller (Isenkrammer M.). 12. N. C.
W. Jørgensen (Købmand W. J.).

I stud. Klasse.

1. * Niels Rohr Kristoffersen, f. 13. Marts 84, (afd. Plejef., Handelsrejsende Beck). 2. * Niels Georg Edslev, f. 20. Aug. 83, (afd. Landmand E., Lading). 3. Poul Peder Holst Knudsen (Inspektør K.). 4. Oscar Emil Meisner Wolff Reeh (Broder til J. E. W. R. i III B). 5. Holger Rodkjær (Prokurist R.). 6. * Viggo Meyer, f. 28. Febr. 1884, (Telegrafingeniør M.). 7. * Søren Rasmus Rasmussen, f. 3. Aug. 84, (Gartner R., Aaby). 8. * Alfred Manuel Sønder, f. 15. Marts 84, (Broder til J. L. S. i III B). 9. * Jacob Gabriel Krarup, f. 8. Marts 84, (Broder til C. K. i IV Kl. og J. K. i II R.). 10. * Carl Christian Marinus Laursen, f. 20. April 83, (Detallist L.). 11. * Hans Storm Munch Steensgaard, f. 10. Marts 80, (Lærer S., Elsted). 12. * Carl Bernhard Frank Olsen, f. 26. Debr. 84, (Bogholder O.). 13. * Hans Henrik Stegmann, f. 7. Juli 84, (Adjunkt S.). 14. * Vagn Walther Petersson, f. 24. Marts 85, (Arkitekt P.). 15. * Frederik Christian Schou, f. 24. Maj 84, (Købmand, Konsul S., Struer). 16. * Christian Østergaard, f. 28. Septbr. 84, (Købmand Ø., Hørning). 17. * Ejnar Borch, f. 12. Jan. 84, (Direktør B.). 18. * Anker Høxbro Kirkeby, f. 12. Septbr. 84, (Købmand V. K.). 19. * John Harry Hansen, f. 24. Maj 85, (Plejefader, Assistent Jørgensen). 20. * Christian Larsen, f. 6. April 83, (Konduktør L.). 21. * Vilhelm Bruhn, f. 20. Juni 84, (Overførster, Hofjægermester B.). 22. * Albert Stilling, f. 8. Oktbr. 83, (Direktør S.). 23. * William Frisch, f. 24. Febr. 84, (Læge F.). 24. * Andreas Gustav Ejnar Hald, f. 20. Oktbr. 83, (Fuldmægtig H.).

I Realklasse A.

1. E. B. Truelsen (Overintendant T.). 2. * Carl Christian Olsen, f. 16. Febr. 83, (Broder til S. O. i V Kl.). 3. * Thorvald Christian Andersen, f. 8. Septbr. 84, (Snedkermester A.). 4. * Vilhelm Kjer, f. 4. Septbr. 84, (Broder til C. M. K. V i Kl.). 5. * Viggo Christian Frederik Larsen, f. 21. Febr. 85, (Stabssergent L.). 6. * Knud Dynesen, f. 23. Debr. 83, (Vinhandler D.). 7. * Paul Olaf Halling, f. 12. April 84, (Sadelmagermester H.). 8. A. Sørensen (Oversergent S.). 9. C. F. Larsen (Købmand H. L.). 10. * Hans Frederik Isak Ulrich Betack, f. 18. Marts 83, (Stadsfæstemand B.). 11. * Magnus Christoffer Frederik Nielsen, f. 27. Febr. 83, (Frokurist N.). 12. * Søren Peter Møller, f. 11. Juli 84, (Broder til G. M. i II R.).

I Realklasse B.

1. * Carl Frederik v. d. Hude, f. 2. Juni 84. (Broder til H. V. v. d. H. i II R.). 2. * Andreas Termøhlen, f. 1. Novbr. 84, (Købmand T.). 3. K. R. Ollendorff (Købmand, Konsul O.). 4. * Carl Westergaard, f. 30. Septbr. 84, (Tandlæge, Kaptajn W.). 5. Paul Feilberg (Broder til L. B. F. i III B.). 6. H. J. R. Wilson (Kobbersmedemester W.). 7. * Hans Jacob Møller, f. 20. April 85, (Br. til V. M. M. i V. Kl.). 8. * Jens Frederik Nielsen, f. 4. Febr. 85, (Handelsgartner F. N.). 9. * Carl Gottlieb Møller, f. 7. Debr. 83, (afd. Tandlæge M.). 10. * Otto Matthiasen Duus, f. 5. Septbr. 84, (Købmand M. D.). 11. * Olaf Christiansen, f. 11. Juni 84, (Agent C.).

Ved den i Juni--Juli 1896 afholdte Afgangsprøve bestode 8 studerende Disciple samt 5 Realister med det nedenfor angivne Resultat. Derhos bestode 14 Disciple af IV Kl. Oprykningsprøven, af hvilke 10 opflyttedes i V Kl. og 4 forlod Skolen. Til Tillægsprøven ved IV Kl. Hovedeksamen indstillede sig 1 Privatist, der erholdt de Side 24 angivne Karakterer.

I. Afgangseksamen for Studerende.

Af den sproglig-historiske Retning.

1. Beck, Christian Peter, f. 7. Oktober 1877, Møllebygger B i Hadsund, optaget Juli 1890 i I st. Kl.
2. Hauch, Henrik Andreas Rosenover, f. 5. Januar 1877, Sognepræst H. i Knebel, optaget August 1889 i I st. Kl.
3. Jensen, Anker Jørgen. f. 22. Juli 1878, Lærer J. i Aaby, optaget Juli 1890 i I st. Kl.
4. Sørensen, Poul Johannes, f. 21. Marts 1878, Stiftsprovst S., optaget Juli 1890 i I st Kl
5. Thygesen, Hans Kristian, f. 19. April 1878, Sognepræst T. i Odder, optaget August 1893 i IV st. Kl.

Af den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

1. Hansen, Frederik Christian, f. 16. Maj 1878, Budformand H., optaget Juli 1890 i I st. Kl.
 2. Jørgensen, Kai Fischer, f. 31. Oktober 1877, Sognepræst F. J. i Svallerup, optaget August 1891 i II st. Kl.
 3. Speyer, Johan, f. 5. November 1877, Forretningsfører S., optaget August 1889 i I Kl.
-

II. Fjerde Klases Hovedeksamen.

1. Borup, Johan Valdemar, f. 15. November 1878, Kancelliraad B. i Aarhus, optaget August 1891 i I Kl., sp.-hist.
1. Christensen, Anders, f. 18. Marts 1880, Gaardejer C. i Dallerup, optaget August 1893 i II Kl., sp.-hist.
3. Høyer, Aage, f. 15. Juni 1880 i Kristrup, Trafikinspektør H., optaget 1. April 1894 i III Kl. sp.-hist.
4. Høyer, Poul, f. 23. April 1879 i Kristrup, Trafikinspektør H., optaget 1. April 1894 i III Kl., sp.-hist.
5. Jensen, Aage Thorvald, f. 21. Februar 1881 i Billum, afd. Læge J., optaget 1. August 1892 i I Kl., mat.-nat.
6. Jørgensen, Axel Fischer, f. 4. April 1880 i Skarrild, Sognepræst F. J. i Svallerup, optaget August 1891 i I Kl., sp.-hist.
7. Kjer, Christen Møller, f. 27. Maj 1879 i Aarhus, Overretssagfører K., optaget Juli 1890 i I Kl., sp.-hist.
8. Kondrup, Kristen Rudolf, f. 6. November 1880 i Hasle, Lærer K., optaget August 1892 i I Kl., sp.-hist.
9. Lottrup, Jens Johannes Christian, f. 7. Maj 1880 i Aarhus, Købmand L., optaget August 1892 i I Kl., mat.-nat.
10. Møller, Valdemar Marius, f. 31. Marts 1881 i Aarhus, Bager M., optaget August 1892 i I st. Kl., sp.-hist.
11. Olsen, Søren, f. 9. Januar 1879 i Ugelbølle, Hestehandler O., optaget August 1891 i I Kl., mat.-nat.

12. Pedersen, Niels Peder, f. 29. December 1879 i Aarhus, Smedemester P., optaget August 1892 i I Kl., sp.-hist.
 13. Thiele, Johan Christian, f. 2. November 1879 paa Fredriksberg, Borgmester T. i Skanderborg, optaget August 1891 i I Kl., sp.-hist.
 14. Thomsen, Gerhardt Peter Brammer Nordentoft, f. 18. Januar 1879 i Brabrand, Sognepræst T., optaget August 1891 i I Kl., sp.-hist.
 15. Thomsen, Carl Johan Thøger, f. 25. Juni 1880 i Aarhus, Hospitalsforstander T., optaget August 1892 i I Kl., mat.-nat.
 16. Verner, Albert Victor Nikolaj, f. 31. Marts 1880 i Aarhus, Cand. phil. V., optaget August 1892 i I Kl., sp.-hist.
-

Til **Præliminærprøven** var indmeldt:

Andersen, Rasmus Ondrup, sprogl.-hist. Retning.

III. Almindelig Forberedelseseksamen.

1. Diedrichsen, Walther Christian, f. 3. Februar 1878 i Aarhus, Landskabsgartner D., optaget August 1882 i I R. 3 Sprog.
2. Evert, Gustav Hermann, f. 3. September 1879 i Aarhus, afd. Kunstdrejer E., optaget August 1891 i I R. 3 Sprog.
3. Kjer, Axel, f. 29. April 1880 i Aarhus, Sagfører ved Overretten K., optaget August 1892 i I R. 3 Sprog.

4. Lund, Anton, f. 20. Oktober 1879 i Langaa, Skovrider L., Frijsenborg, optaget August 1891 i I R. 3 Sprog.
5. Petersen, Axel Gunder, f. 4. December 1879 i Aarhus, Stabssergent P., optaget August 1891 i I R. 3 Sprog.

Den skriftlige Prøve foretoges 10.—15. Juni i den af Ministeriet foreskrevne Orden, den mundtlige 19. Juni—13. Juli efter den med Indbydelsesskriftet følgende Tabel.

De fra Ministeriet sendte Opgaver til de skriftlige Prøver vare følgende:

A. Afgangseksamen.

1. Dansk Stil. (Bunden Opgave.) Den nationale Strid i Sønderjylland.

Dansk Stil. (Fri Opgave.) Om Dyrplageri og Dyrebeskyttelse.

2. Latinsk Version. Pulchrum facinus M. Cato in libris Originum de Q. Cædicio tribuno militum scriptum reliquit. Quum imperator Pænus in Sicilia bello Carthaginiensi primo obviam Romano exercitui progressus colles idoneos prior occupavisset, militesque Romani incauti in locum insidiis et perniciæ obnoxium devenissent, tribunus ad consulem accessit eique ostendit, exitum exercitui propter loci importunitatem et hostium circumstantium multitudinem certum impendere. »Itaque censeo«, inquit, »si rem servare vis, faciundum, ut quadringentos milites ad collem illum ire jubeas, eumque uti occupent imperes hortarisque. Hostes profecto, ubi id viderint, ad occurrandum pugnantumque in eos convertentur unoque illo negotio sese alligabunt, atque illi omnes quadringenti procul dubio obtruncabuntur; tu vero interea occupatis in ea cæde hostibus tempus exercitus ex hoc loco educendi habebis. Alia nisi hæc salutis via nulla est«. Consul respondit, consilium quidem istud providens¹⁾ sibi videri; »sed istos«, inquit, »milites quadringentos ad eum locum quisnam erit qui ducat?« — »Si alium«, inquit tribunus, »neminem

reperis, me licet ad hoc periculum utare; ego hanc tibi et rei publicæ animam do. Consul tribuno gratias laudesque agit; tribunus et quadringenti ad moriendum proficiscuntur. Hostes eorum audaciam demirantur, quorsum ire pergant, exspectantes; sed ubi apparuit, illos ad eum collem occupandum iter intendere, mittit adversum illos imperator Carthaginiensis peditatum equitatumque, quos in exercitu viros habuit strenuissimos. Romani milites circumveniuntur, circumventi repugnant; fit prælium diu anceps, tandem superat multitudo; quadringenti omnes ad unum perfossi gladiis aut missilibus operi cadunt. Consul interim, dum ibi pugnatur, se in locos tutos subducit. Sed di immortales tribuno militum fortunam ex virtute ejus dedere. Nam ita evenit, ut, quum saucius multifariam²⁾ ibi factus esset, tamen vulnus capitale nullum acciperet; eumque inter mortuos et sanguinem, qui eis defluerat, jacentem cognovere et sustulere, isque convalevit sæpeque postea operam rei publicæ fortem atque strenuam præbuit. Sed idem facinus egregium quo in loco gesseris, nimium interest: Leonidæ Laconis, qui simile apud Thermopylas fecit, virtutem et gloriam omnis Græciæ claritudinis inclitissimæ decoravit monumentis; at tribuno militum parva laus pro factis relicta, qui idem fecerat atque rem servaverat.

1) providens: velbetenkt. 2) multifariam: paa mangfoldige Steder.

3. Aritmetik.

1. Bevis, at Summen af to uforkortelige Brøker med forskellige Nævnere ikke kan være lig med et helt Tal.

2. Find den mindste og den største Værdi, som Brøken

$$\frac{x^2 - x + 1}{x^2 + x + 1}$$

kan faa for reelle Værdier af x .

3. I Polynomiet

$$ax^5 - bx^4 - cx^3 + 1$$

skal der i Stedet for a , b og c indsættes saadanne positive hele Tal, at $(x - 1)^2$ gaar op i det.

4. Geometri.

1. I $\triangle ABC$ er $\angle B$ stump. Paa Linien AB skal findes to Punkter X og Y saaledes beliggende, at $XA = AY$ og $\angle XCB = \angle BCY$.

2. MN er en Korde i Parablen $y^2 = px$ gennem et givet Punkt A af dens Akse. MP er vinklet paa Parablens Tangent

i N , NP vinkelret paa Tangenten i M . Find Stedet for Punktet P , naar MN drejer sig om A .

3. Højden fra A i Tetraedret $A - BCD$ er h , de tre fra B udgaaende Kanter forholde sig som tre givne Tal p, q og r , Topplansvinklen mellem ABC og DBC er α , $\sphericalangle ABC = \beta$, og $\sphericalangle DCB = \gamma$. Find Tetraedrets Volumen.

5. Projektionstegning.

Hjørnespidserne i et regulært Tetraeder ere A, B, C og D . A ligger i den vandrette Billedplan, Kanten BC er parallel med denne, men hverken parallel med eller vinkelret paa den lodrette, og Topplansvinklen mellem Sidefladen ABC og den vandrette Billedplan er 45° . Tegn

- 1) Tetraedrets Billeder;
- 2) Billederne af den indskrevne Kugles Røringspunkter med Sidefladerne;
- 3) det vandrette Billede af den Cirkel, der er bestemt ved de tre Røringspunkter med Sidefladerne DAB, DBC og DCA .

6. Beregningsopgave.

1. En Gæld afbetales paa den Maade, at der ved Slutningen af hvert af de første 12 Aar efter Gældens Stiftelse betales $5\frac{1}{2}$ pCt. af den oprindelige Gæld, og ved Slutningen af hvert af de næste 8 Aar en vis Sum. Hvor mange pCt. af den oprindelige Gæld maa denne Sum udgøre?

De 12 første Aar er Renten 4 pCt. pro anno, men derefter bliver den nedsat til $3\frac{1}{2}$ pCt. p. a.

2. I en Trekant er den ene Side $0,53207$ og de to hosliggende Vinkler henholdsvis $41^\circ 17''$ og $69^\circ 28' 37''$. Beregn Radierne i Trekantens ind- og omskrevne Cirkler.

7. Fransk Stil.

Efter at Napoleon var udraabt til Franskmændenes Kejser, afrejste han til Rhinprovinserne. De tyske Ministre flokkedes omkring ham i Aachen, Karl den Stores fordums Residensstad, hvor han optraadte som Efterfølger efter denne Frankernes store Kejser. Vesttysklands Fyrster ilede personlig til for at hilse paa¹⁾ ham i Mainz, som om han havde været deres Lensherre, og han begyndte at indgive dem den Tanke at danne en Gruppe af Østerrig uafhængige Stater.

Napoleon kom tilbage til Paris for der at fortsætte Karl den Stores Rolle, som han havde saa stor Forkærlighed for²⁾.

Det var blevet afgjort i hans private Raad, at han skulde krones af Paven i Paris. Men det var en vanskelig Sag for den hellige Fader at samtykke i saadan en ny Skik³⁾; thi aldrig var nogen Kejser bleven kronet udenfor Italien. Man virkede paa ham paa een Gang ved Frygt og Haab. Man lod ham føle, at hvis han gjorde sig Uvenner med⁴⁾ den almægtige Kejser, vilde Kejserdømmet lige saa let kunne lægge Haand paa Rom, som Republikken havde gjort; paa den anden Side smigrede man, uden at love ham noget bestemt⁵⁾, hans Ønske om at opnaa Tilbagegivelsen af Legationerne⁶⁾. Halvt skuffet, halvt skuffende sig selv bestemte Pius VII sig endelig til at følge Kejserens Vilje.

¹⁾ hilse paa: saluer. ²⁾ have Forkærlighed for: affectionner. ³⁾ ny Skik: nouveauté. ⁴⁾ gøre sig Uvenner med: se brouiller avec. ⁵⁾ bestemt positif. ⁶⁾ Legationerne: les Légations (∴ de nordlige Dele af den tidligere Kirkestat).

B. IV Klasses- og alm. Forberedelseseksamen.

1. Dansk Stil: En Skildring af de danske Skove og af det Fugleliv, som rører sig i dem.

2. Latinsk Stil.

Alle vide, hvor blodige¹⁾ Krige Romerne mange Aar igennem førte med Samniterne. I Aaret 321 før Christi Fødsel lede de et stort Nederlag. Samniterne havde den Gang til Felt-herre C Pontius, som var en Søn af Herennius, en for sin Klogskab meget berømt Olding. Pontius slog hemmelig Lejr nær ved Byen Caudium og indesluttede den romerske Hær, saaledes at der intet Haab var for dem om at undslippe²⁾. Da Sønnen havde meldt Herennius, at Romerne vare indesluttede, og havde raadspurgt ham om, hvad han mente der burde gøres, skal Oldingen have svaret, at de enten alle burde løslades³⁾ ukrænkede⁴⁾ eller alle dræbes. Disse to Raad syntes Samniterne besynderlige⁵⁾, som om de vare givne af forskellige Orakler. Skønt Sønnen endogsaa mere end de andre troede, at Faderen gik i Barndom⁶⁾, blev han dog ved alles enstemmige Mening⁷⁾ bevæget til at hente ham til Forsamlingen. Da altsaa Oldingen var kommen til Lejren, talte han saaledes, at han ikke forandrede sin Mening, men blot tilføjede Grundene. I Virkeligheden⁸⁾ vare begge hans Raad fornuftige⁹⁾, men

Pontius vilde hellere gaa en Middelvej¹⁰⁾. Faderen lod¹¹⁾ han bringe¹²⁾ hjem; dernæst bød han, at den romerske Hær skulde sendes under Aaget.

¹⁾ atrox. ²⁾ evado. ³⁾ dimitto. ⁴⁾ inviolatus. ⁵⁾ mirus. ⁶⁾ oversættes: »at Faderens Aand (animus) var bleven gammel (consenesco)«. ⁷⁾ consensus. ⁸⁾ re vera. ⁹⁾ sanus. ¹⁰⁾ viam mediam sequor. ¹¹⁾ euro. ¹²⁾ reveho.

3. Engelsk Version.

Death of Cæsar.

The conspirators¹⁾, having agreed on the death of Cæsar, fixed the ides of March²⁾, the day on which Cæsar was to be offered the crown, for the execution of their plan. In spite of several bad omens³⁾ Cæsar was prevailed upon to appear in the senate, and as he was going along the street, a slave, who hastened after him with information of the conspiracy, attempted to come near him, but could not for the crowd. A Greek philosopher, who had discovered the whole plot⁴⁾, delivered him a memorial⁵⁾ containing full information; but Cæsar handed it with other papers to his secretaries without reading it. Having entered the senate-house he met an augur⁶⁾, who had foretold his danger, and said smiling: »Well, the ides of March are come«. »Yes«, replied the augur, »but they are not yet over!« As soon as he had taken his place, the conspirators came near him under pretence⁷⁾ of saluting⁸⁾ him, and one of them approached in a suppliant posture⁹⁾, at the same time taking hold of the bottom of his robe¹⁰⁾ and holding him so as to prevent his rising. This was the signal agreed upon. Casca, who was behind him, stabbed¹¹⁾ him in the shoulder. Cæsar turned round against his assailant¹²⁾, but was instantly surrounded by all the conspirators, and received a second stab from an unknown hand in the breast. He still defended himself with great vigour¹³⁾, till he saw Brutus among the conspirators, who, coming up, struck him with his dagger. From that moment Cæsar thought no more of defending himself, but only cried out: »And you too, my son!« Then covering his head and spreading his robe before him, in order to fall with greater decency¹⁴⁾, he sank down at the foot of Pompey's statue, after receiving three-and-twenty wounds.

¹⁾ conspirator, sammensvoren. ²⁾ the ides of March (Flertalsord), d. 15de Marts. ³⁾ omen, Varsel. ⁴⁾ plot, Komplot.

5) memorial, Skrivelse. 6) augur, Augur (romersk Spaapræst).
 7) pretence, Paaskud. 8) to salute, at hilse paa. 9) a suppliant posture, en bønfaldende Holdning. 10) robe, Klædning.
 11) to stab, at stikke, støde. 12) assailant, Angriber.
 13) vigour, Kraft. 14) decency, Sømmelighed.

4. Aritmetik.

1. Reducer

$$\frac{1}{2} \frac{ab}{2(c+a)(c+b)} - \frac{ca}{2(b+c)(b+a)} - \frac{bc}{2(a+b)(a+c)},$$

og beregn dernæst Værdien for $a = 1,234$, $b = 0,1234$ og $c = 0,01234$.

2 Find en Kvotientrække paa 4 Led, i hvilken Summen af de 3 første Led er $\frac{1}{2}$, Summen af de 3 sidste Led 2.

3. Paa en ret Linie er afsat Punkterne A, O, M, B og N i den angivne Orden saaledes, at $AO = OB$ og $\frac{OM}{OB} = \frac{OB}{ON}$;
 bevis ved Hjælp af Sætninger fra Proportionslæren, at $\frac{AM}{MB} = \frac{AN}{BN}$.

5. Geometri.

1. Konstruer en Trekant af en Vinkel og den lige overfor liggende Side, naar der tillige er givet, at det ene af de to Stykker, hvori Siden deles af Vinklens Halveringslinie, er 3 Gange saa stort som det andet.

2. $ABCD$ er et Parallelogram, E er Midtpunktet af AB , og F Midtpunktet af CD . Bevis, at Firkanten $EBFD$ er et Parallelogram, og at Diagonalen AC deles i tre lige store Dele af Linierne ED og BF .

3. I et Kvadrat tegnes Diagonalerne, den indskrevne Cirkel og dennes Tangenter i Skæringspunkterne med Diagonalerne. Find den om Cirklen omskrevne Ottekants Vinkler, Sider og Areal, naar Kvadratets Side er a .

6. Praktisk Regning.

1. En Beholder, hvis indvendige Flade er

$$3,14 \cdot 1,2832 \cdot 3,125 \text{ Kvadratfod,}$$

og hvis udvendige Flade er

$$3,14 \cdot 1,4 \cdot 3,3 \text{ Kvadratfod,}$$

er fyldt med Damp. Beregn Forskellen mellem Dampens Tryk paa den indvendige Flade og Atmosfærens Tryk paa den ud-

vendige, naar det er givet, at Atmosfærens Tryk paa 1 Kvadrattomme er lig Vægten af 394 Kubiktommer Vand, at Dampens Tryk paa 1 Kvadrattomme er 3 Gange saa stort, og at 1 Kubikfod Vand vejer 62 f .

2. Ved Udgangen af Aaret 1878 modtager en Købmand 1 Oksehoved Vin fra Frankrig; med Fragt, Told og andre Udgifter staar det ham i 800 Kr. Han lader det ligge til 1892, og i Løbet af dette Aar sælger han Vinen flaskevis à 6 Kr. (heri ikke iberegnet Prisen for selve Flasken). Naar nu hele Salget betragtes som foregaaet midt i Aaret 1892, og Købmanden beregner sig 6 pCt. p. a. i Rente (Renter og Renteres Renter) af den i Forretningen anbragte Kapital, hvor stor er da hans Gevinst ved Salget? Hvor mange pCt. har han gennemsnitlig haft om Aaret af den oprindelige Kapital?

1 Oksehoved = 240 Potter à 4 Pægle; 1 Flaske = 3 Pægle.

Ved Afgangseksamen for Studerende samt almindelig Forberedelseseksamen og fjerde Klasses Hovedeksamen mødte som tilforordnede Censorer: Medlem af Undervisningsinspektionen Professor, Dr. Paludan i Tysk og Fransk, Overlærer, Dr. Bang i Græsk, Cand. mag. Rasmussen i Latin og Græsk, Overlærer Kieler i Engelsk, Dr. Poulsen i Geografi, Professor Ellinger i Naturlære, Adjunkt Kauffmann i Dansk, Oldnordisk og Historie, Dr. Crone i Matematik og Cand. Bokkenheuser i Dansk.

Afgangseksamen for Studerende.

Navne	Dansk Stil I	Dansk Stil II	Dansk og Oldnordisk	Fransk	Tysk	Engelsk	Historie	Latin (skriftlig)	Latin (mundtlig i det løste)	Latin (mundtlig ikke løst)	Gresk	Aritmetik (skriftlig)	Aritmetik (mundtlig)	Geometri (skriftlig)	Geometri (mundtlig)	Naturalære (mekan.)	Naturalære (kem.)	Points	Hovedkarakter
<i>C. P. Beck</i>	mg ÷	mg	ug ÷	mg ÷	»	mg +	mg ÷	mg	mg	mg ÷	mg ÷	»	»	»	»	mg	»	94	1. K.
<i>H. A. R. Hauch</i> . . .	mg ÷	mg ÷	mg ÷	»	»	» +	» ÷	»	»	» +	» +	»	»	»	»	mg	»	76	2. —
<i>A. J. Jensen</i>	mg	mg +	ug	ug ÷	»	mg +	mg +	mg ÷	mg	mg +	mg	»	»	»	»	mg	»	102	1. —
<i>P. J. Sørensen</i>	mg ÷	mg	ug ÷	mg ÷	»	mg	mg	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	»	»	»	»	mg	»	94	1. —
<i>H. K. Thygesen</i> . . .	mg	mg +	ug	mg +	»	ug	ug ÷	mg	mg +	ug ÷	ug ÷	»	»	»	»	ug	»	105	1. *)
<i>F. C. Hansen</i>	g +	g +	ug ÷	»	»	» +	mg +	»	»	ug ÷	»	mg ÷	ug	»	»	ug	»	88	1. —
<i>K. Fischer-Jørgensen</i>	mg ÷	mg	ug ÷	mg ÷	mg	»	»	»	»	»	»	ug ÷	mg +	mg +	» +	» +	» +	91	1. —
<i>J. Speyer</i>	g +	g +	mg ÷	»	»	tg +	»	»	»	»	»	tg +	» ÷	tg +	»	mg	»	59	3. —

*) Med Udmærkelse.

Fjerde Klasses Hovedeksamen.

Navne	Dansk	Fransk	Historie	Geografi	Naturhistorie	Tysk	Latin	Gresk	Aritmetik	Geometri	Naturlaere	Samlet Pointsantal	Points i Afslutnings- fagene
<i>J. V. Borup</i>	mg	mg+	mg÷	mg÷	g+	mg÷	tg+	g+	g+	mdl+	»	51	20
<i>A. Christensen</i>	mg	mg	mg+	mg	ug÷	mg+	mg÷	ug÷	mg	mg+	»	78	36
<i>A. Hoyer</i>	mg	ug÷	mg	ug÷	ug÷	mg÷	mg÷	mg	g+	ug÷	»	76	35
<i>P. Hoyer</i>	g	g÷	mg+	ug÷	ug÷	g+	g÷	g	g	mg÷	»	61	32
<i>A. T. Jensen</i>	mg	g+	g+	mg	tg	g÷	g÷	»	ug÷	mg÷	tg+	54	19
<i>A. Fischer-Jørgensen</i> ..	g+	mg	g÷	g+	tg	mg÷	mg÷	g	mg+	mg+	»	62	28
<i>C. M. Kjer</i>	mg+	mg+	ug÷	mg+	ug÷	g+	mg	mg	ug	ug	»	80	37
<i>V. R. Kondrup</i>	mg÷	ug÷	mg+	mg	ug÷	mg	g	mg÷	g÷	tg÷	»	61	24
<i>J. J. C. Lottrup</i>	g÷	tg+	g+	g÷	g+	mg÷	tg+	»	mg+	mg	mg÷	53	20
<i>V. M. Møller</i>	mg÷	mg	mg÷	ug÷	ug÷	mg+	mg	mg+	mg÷	g+	»	76	35
<i>S. Olsen</i>	mg	g+	ug÷	mg	ug	g+	tg+	»	mg	ug	mg+	68	25
<i>N. P. Pedersen</i>	mg÷	mg+	mg	ug÷	ug	mg	mg÷	mg÷	tg÷	mg÷	»	67	27
<i>J. C. Thiele</i>	g+	mg÷	mg÷	mg+	ug÷	mg	mg	mg	tg+	g+	»	69	30
<i>G. P. B. N. Thomsen</i> ..	g+	mg÷	mg÷	mg	mg	mg	mg÷	mg+	tg+	mg+	»	69	31
<i>C. J. T. Thomsen*</i>	g÷	mg	ug÷	mg+	mg+	mg÷	tg+	»	ug	ug÷	ug÷	67	26
<i>A. V. N. Verner</i>	mg	mg+	mg+	mg+	mg	mg	mg+	mg	ug	mg+	»	80	37
<i>R. O. Andersen (Pr.)</i> ..	»	»	»	»	»	»	g	mg	»	»	»	»	»
<i>E. J. Balslev (Pr.)</i>	»	»	»	»	»	»	mg÷	»	»	»	»	»	»
<i>H. Harpoth (Pr.)</i>	»	»	»	»	»	»	mg	»	»	»	»	»	»
<i>T. Leth (Pr.)</i>	»	»	»	»	»	»	mg+	»	»	»	»	»	»

* C. J. T. Thomsen skrev en dansk Omstil d. 22. August og fik Karakteren: g.

Almindelig Forberedelseseksamen.

Navne	Dansk		Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Naturhistorie	Naturfærd	Geometri	Regning	Aritmetik	Orden	Points
	mundtl.	skriftl.												
<i>W. C. Diedrichsen</i>	mg	og +	mg ÷	og +	og +	og +	tg ÷	og	og ÷	mg +	tg	mg ÷	mg	84
<i>G. H. Evert</i> ...	mg	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg	og	tg	mg ÷	og +	mg	98
<i>A. Kjer</i>	mg +	mg	mg ÷	og +	og	tg	og +	og +	og	og	mg	ug	mg +	97
<i>A. Lund</i>	mg ÷	mg ÷	mg	og +	mg ÷	og ÷	mg	ug ÷	mg +	ug ÷	mg	mg ÷	mg +	105
<i>A. G. Petersen</i>	mg	og +	mg ÷	mg	mg ÷	mg	mg +	ug ÷	mg +	ug ÷	mg	ug ÷	mg +	110

E. J. Balslev, Frk. Harriet Harpøth og Frk. Thrine Leth underkastede sig Prøven i Latin for Pharmaceuter og bestode henholdsvis med $mg\div$, mg og $mg+$.

Udenbys Disciple. Forældre eller Værger gøres opmærksomme paa, at det er af stor Betydning, hvor og hvorledes Drengene anbringes i Byen, naar de forlade deres egentlige Hjem. Det er ingenlunde nok, naar der sørges for deres legemlige Behov ved passende Bolig, Kost og Pleje, men der maa ogsaa være det tilbørlige Opsyn med deres Opførsel og Arbejde. I den Henseende maa Skolen, hvem alt dette i høj Grad er magtpaaliggende, ønske, at der hersker Enighed mellem den og Disciplenes Foresatte, og derfor indstændig anmode disse om at tage Hensyn til følgende Foranstaltninger angaaende Disciple, der ikke ligefrem ere satte i Huset hos Folk, der betragte dem som deres egne og have Vilje og Evne til at sørge for deres saavel aandelige som legemlige Vel.

1. Naar en udenbys Discipel optages i Skolen, meddeles det Rektoren, hvor han ønskes anbragt, og ligesom Anvisning i denne Henseende vil blive givet, saaledes forventes det, at Forældrene ville tage tilbørligt Hensyn til Rektors Misbilligelse af Valget.

2. Skolen bør altid være underrettet om, hvor saadanne Disciple bo, samt naar de flytte, hvilket ikke maa ske uden Forældrenes Vidende og Tilladelse.

3. Det fraraades indstændigt at sætte Disciple paa Steder, hvor de elene have Bolig med Kost, men mangle Tilsyn. Det gaar ikke an, at Port- eller Gadedørsnøgle stilles til deres vilkaarlige Raadighed.

4. Det forventes, at der ved Aftale mellem Rektor, Forældre og Værter tilvejebringes et saadant Tilsyn med slige Disciples Arbejdstid og Opførsel i deres Bolig, at Skolen kan være tilfreds dermed.

5. For Disciple, som ikke ere anbragte i Pension, bør der kunne angives en Værge i Byen, som kan repræsentere de fraværende Forældre. Om Overtagelse af saadant Hverv kunne Forældrene, naar de ikke kende nogen dertil skikket Person, henvises til at forhandle med en af Lærerne.

III.

Skolens Beneficier.

A. De Beneficier, som bortgives af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet efter Rektors Indstilling*) have i Beneficieaaret 1896—97 været tillagt følgende Disciple:

Fri Undervisning: Frants Mathæus Henriksen. Ingvard Gerhard Frederik Svindt. Jens Christian Christoffersen. Paul Viale. Christian Andersen Christensen. Niels Peder Nielsen. Jørgen Christian Sørensen. Albert Victor Nikolaj Verner. Aage Thorvald

*) Det meddeles herved til Forældres og Værgers Underretning, at Ansøgninger om fri Skolegang eller de dermed i Forbindelse staaende Stipendier, efter et trykt Skema, som udeliveres paa Forlangende, maa indgives til Rektor ved det ny Skoleaars Begyndelse, *senest til Begyndelsen af September*. Uagtet et Beneficium kun tildeles for et Aar ad Gangen, fra Oktober til Oktober, behøver den, der allerede har nydt et saadant, ikke fremdeles at ansøge derom, ligesom Skolen ogsaa selv indstiller dem, der ere værdige dertil, til Forhøjelse af et lavere Beneficium. De øvrige Legater søges ikke, men tildeles efter Indstilling og Bestyrelsens Beslutning. Ingen Discipel kan ansøge om Beneficium før efter et Aars Skolegang; dog har der i de senere Aar paa Finansloven været tilstaaet 12 Pladser for hele Landet til saadanne Disciple, hvis Evner gøre det ønskeligt, at de erholde Adgang til en højere Uddannelse, men hvis Forældres Formuestilstand ellers vilde udelukke dem derfra.

Jensen. Eugen Christian Fürschtegott Wardenburg Koch. Peter Johannes Guldberg Møller. Christian Krarup. Axel Müller. Axel Frederik Poscolan Kofod. Holger Dahl Hansen. Christopher Emil Grumstrup. Ludvig Georg Ole Christian Arntzen. Marius Theodor Nielsen. Ivar Lauritz Sønder. Johannes Fønss (fra 19. August). Carl Ejnar Jensen (fra 19. August). Ludvig Outzen Schmidt. Svend Christensen (fra 19. August).

Nedsat Betaling: Kristen Rudolf Kondrup. Ove Lorents Ditlev Ross Christensen. Niels Rasmussen Aaby. Axel Kaarsberg Lottrup. Edvard Villhelm Petersen. August Holm. Johannes Anton Richard Alexander Sørensen. Carl Axel Valdemar Fromberg Gerdes Hansen. Niels Christian Nielsen. Poul Overgaard (Rasmussen).

Mellemste Stipendium: Anders Christensen.

Laveste Stipendium: Henrik Stampe Valeur Larsen. Jacob Andreas Hasselbalch. Hakon Høeg Christensen. Niels Marius Jensen Schjødt.

Puggaards Legat: Christian Alfred Alexander Fryd.

Ekstraordinære Gratister: Ove Engell. Hans Henrik Stegmann.

B. Det grevelige Moltkeske Legat for Embedsmændssønner (2 Portioner, hver paa 78 Kr.), hvortil Lehnsbesidderen paa Grevskabet Bregentved udnævner, oppebares af J. N. Thomsen og E. C. F. W. Koch.

C. Rosenkrantz's Legat uddeles til 4 værdige og trængende Disciple af Biskoppen og Rektor, med Stadfæstelse af Stifteren, Rigsraad Rosenkrantz' Descendent, Besidderen af Stamhuset Rosenholm. Deraf fik Paul Viale 28 Kr. 50 Øre, Axel Müller 25 Kr., Ingvar Svindt 20 Kr. og Marius Theodor Nielsen 20 Kr.

D. Pastor Hertels Legat (henved 20 Kr. hvert andet Aar), navnlig bestemt til Flidsbelønninger af gode Bøger for Disciple af Mellemlklasserne, der gøre god Fremgang i Særdeleshed i Religion, latinsk og græsk Sprogkundskab. Rektor indstiller til Stiftsøvrighedens Approbation. Uddeltes ikke i 1896.

E. Student Davidsens Legat (2 Portioner hver paa 20 Kr.) tildeltes efter Rektors Indstilling af Stiftsøvrigheden til Anker J. Jensen og H. C. Thygesen.

F. Det Fogh-Wilsterske Legat (1 Portion paa 20 Kr.) tildeltes en Dimittend efter Rektors Indstilling af Ejeren af Ryomgaard, nu Godsejer Mourier-Petersen: Kai Fischer-Jørgensen.

G. Stougaards Legat (1 Portion paa 16 Kr. til en Dimittend) tildeltes efter Rektors Indstilling af Stiftsøvrigheden til C. P. Beck.

H. Pastor Schoubys Legat (1 Portion paa 80 Kr.) tildeltes af Rektor og Lærerne til en Dimittend: C. P. Beck. Legatet kan ogsaa gives til en Student af Testators Slægt.

I. Kantor Kabells Legat (1 Portion paa 80 Kr.) tildeltes af Rektor og Lærerne til en Dimittend: Anker J. Jensen.

K. Pastor A. L. Kabells Legat (1 Portion paa 80 Kr) tildeltes af Rektor og Lærerne til en Dismittend: H. C. Thygesen. Legatet kan ogsaa gives til en Realist, der har taget Adgangsksamen til polyteknisk Læreanstalt.

L. Nis Nissens Legat. Renterne for 1896 udgjorde 1053 Kr. 33 Øre, hvilket Beløb af Rektor og Lærerne kort før Juleferien blev saaledes fordelt:

1. De $\frac{4}{5}$ af de faste Renter (til uformuende Disciple, der vise god Opførsel) 842 Kr. 66 Øre: F. M. Henriksen 60 Kr., C. A. Christensen 60 Kr., J. C. Christoffersen 60 Kr., J. G. F. Svindt 60 Kr., Andr. Christensen 60 Kr., V. A. V. Verner 50 Kr., P. J. Guldberg Møller 50 Kr., Poul Viale 60 Kr., E. C. F. Koch 50 Kr., Axel Müller 30 Kr., C. Krarup 40 Kr., Marius Nielsen 40 Kr., Nielsen (VI Kl.) 50 Kr., Ross Christensen (III Kl.) 30 Kr., Sønder (III Kl.) 30 Kr., Lottrup (III Kl.) 30 Kr., Vagn Falkenstjerne 52 Kr. 66 Øre, Christoffersen (I stud. Kl.) 30 Kr.

2. Den $\frac{1}{5}$ (til Disciple, der uden egentlig at behøve Understøttelse udmærke sig ved Flid og Sædelighed) 210 Kr. 66 Øre: O. Gad 20 Kr., C. C. Zwergius 20 Kr., N. P. Petersen 15 Kr., V. M. Møller 15 Kr., F. A. Thiele (VI Kl.) 20 Kr., O. C. S. Preisler 20 Kr. 66 Øre, O. Kirketerp 20 Kr., Gerh. P. Thomsen 15 Kr., N. Ahlmann 15 Kr., J. Jensen (VI Kl.) 20 Kr., C. M. Kjer 15 Kr., Weis 15 Kr.

M. P. Th. Andersens Mindelegat uddeltes saaledes: Marius Nielsen 40 Kr., E. C. F. Koch 20 Kr., N. Ahlmann 20 Kr.

**Oplysninger om Beneficiefordelingen i de offentlige lærde Skoler
for Skoleaaret 1895—96.**

	Metropolitanskolen	Frederiksborg Skole	Roskilde Skole	Odense Skole	Nykøbing Skole	Aalborg Skole	Aarhus Skole	Ribe Skole	Viborg Skole	Randers Skole	Horsens Skole	Rønne Skole	Ialt	Procent af Fripladserne
Discipeltallet den 1. Oktbr. 1895 var	210	98	113	190	82	140	161	95	95	144	118	127	1573	»
Antallet af privilegerede Gratister udgjorde	»	»	2	3	2	»	2	1	3	5	3	2	23	»
Til Rest...	210	98	111	187	80	140	159	94	92	139	115	125	1550	»
Antallet af ordinære Fripladser*).	11	16	18	31	13	23	27	31	15	23	19	42	269	»
Disse ere saaledes fordelte med Hensyn til Forældrenes Livsstilling:														
1. Eiubeds- og Bestillingsmænd	1 ^{3/2}	4 ^{1/2}	6	13	2 ^{3/2}	9	10 ^{3/2}	10	3	6 ^{3/2}	4 ^{1/2}	9	77 ^{23/2}	32,00
2. Handlende og Næringsdrivende	1 ^{3/2}	1	3 ^{2/2}	3 ^{3/2}	3 ^{3/2}	3 ^{2/2}	2 ^{1/2}	3 ^{2/2}	2	2 ^{3/2}	1 ^{1/2}	8 ^{1/2}	25 ^{21/2}	13,20
3. Haandværkere	»	2 ^{1/2}	»	2	»	1 ^{1/2}	3	»	3	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	6 ^{1/2}	19 ^{6/2}	8,18
4. Kunstnere	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
5. Privatiserende Videnskabsmd., Literater, Journalister	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
6. Forretningsførere	»	»	1	»	»	1	1 ^{1/2}	1	1	»	1	»	6 ^{1/2}	2,42
7. Lærere ved private Skoler og Privatlærere	»	»	3	»	»	1	»	»	»	»	3	»	7	2,60
8. Læger	»	»	»	1 ^{1/2}	»	1 ^{1/2}	»	»	»	»	»	»	1 ^{3/2}	0,74
9. Sagførere	»	»	»	1	»	»	2	»	»	»	»	»	3	1,11
10. Jordbrugere	»	4	1 ^{1/2}	6 ^{3/2}	2 ^{1/2}	1	2	8	3 ^{1/2}	1 ^{2/2}	1 ^{1/2}	3 ^{4/2}	31 ^{13/2}	13,94
11. Sømand	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	4	1,49
12. Daglejere og Arbejds mænd	»	»	»	»	»	»	1	»	»	1 ^{1/2}	»	»	1 ^{1/2}	0,56
13. Mænd i andre Stillinger	»	»	»	»	2	1	1 ^{1/2}	»	»	»	»	1 ^{1/2}	5 ^{2/2}	2,23
14. Partikuliers og Pensionister	3 ^{2/2}	1 ^{1/2}	1	1 ^{1/2}	»	»	1	2	1	2 ^{1/2}	1	1 ^{1/2}	7 ^{8/2}	4,09
15. Enker	2 ^{5/2}	1	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3	3 ^{2/2}	5 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2 ^{5/2}	4 ^{2/2}	7	35 ^{19/2}	16,54
Ialt	4 ^{14/2}	13 ^{6/2}	16 ^{4/2}	27 ^{8/2}	9 ^{8/2}	21 ^{4/2}	23 ^{8/2}	29 ^{4/2}	14 ^{2/2}	11 ^{24/2}	16 ^{9/2}	38 ^{8/2}	221 ^{96/2}	100,00

NB. Brøkerne angive hvor mange halve Fripladser, der ere fordelte.

*) For Metropolitanskolen $\frac{1}{20}$, for Ribe og Rønne Skole $\frac{1}{3}$ og for de øvrige Skoler $\frac{1}{6}$ af Discipeltallet med Fradrag af de privilegerede Gratister.

IV.

Oversigt

over

Indtægter og Udgifter i Finansaaret 18⁹⁶/97.

Indtægter.

Overskud af Jordebogsindtægter	21231	Kr.	68	Øre
Renter af Skolens Formue	3818	—	94	—
Skolekontingenter	16152	—	40	—
Forskellige Indtægter	18	—	»	—
Sum	41221	Kr.	02	Øre

Udgift.

Lønninger til Lærere	40591	Kr.	67	Øre
Inspektør og Bibliotekar	600	—	»	—
Løn til Pedellen	650	—	»	—
Erstatning for Andel i Skolepenge	296	—	»	—
Timeundervisning	10717	—	»	—
Bibliotek	1352	—	16	—
Bygningsudgifter	1974	—	71	—
Lejeudgifter	400	—	»	—
Inventar	877	—	»	—
Brændsel og Belysning	1445	—	54	—
Skatter	363	—	83	—
Regnskabsføring	920	—	»	—
Forskellige Udgifter	1871	—	29	—
Undervisning i Skydevaabens Brug	234	—	33	—
Pension	708	—	69	—
Sum	63002	Kr.	22	Øre

V

Undervisningen.

Fordringerne ved Optagelsesprøven ere (ifølge Anordningerne af 5. August 1871, 16. Juni 1882 og 7. December 1893) følgende:

1. **I Modersmaalet:** Dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kendskab til det vigtigste af Grammatiken især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saavel en skriftlig med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven Gengivelse af et to Gange forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift.

2. **I Tysk:** Det vigtigste af Formlæren og en mundtlig Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Pensum, der mindst maa udgjøre 100 almindelige Oktavsider.

3. **I Fransk:** Det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog.

4. **I Geografi:** En Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog.

5. **I Historie:** En Oversigt over de vigtigste Begivenheder i den almindelige Verdenshistorie og Nordens Historie efter en fragmentarisk Lærebog.

6. **I Religion:** Bibelhistorien i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus.

7. **I Naturhistorie:** Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog.

8. **I Regning:** Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple Opgaver som dem, der pleje at henføres under Reguladetri.

A. Oversigt over, hvad der er læst i Skoleaaret, og hvad der opgives til Aarsprøven.

Dansk.

I Kl. (Rektor og Krag). *M. Matzens* Læsebog (Tredje Dels første Afdeling) er benyttet til Oplæsning og Analyse. Af Læsebogen er en Del Digte lærte udenad. *K. A. Schneekloths* Sproglære, forfra til Sætningslæren. 28 Stile. Enkelte større Digterværker ere forelæste.

I Realkl. A. og B. (Rektor og Krag). *M. Matzens* Læsebog benyttet til Oplæsning og Analyse. *K. A. Schneekloths* Sproglære læst og repeteret. En Del Digte lærte udenad. Enkelte Digterværker ere forelæste. 30 Stile.

II Kl. A. og B. (Krag). *Pio* og *Wimmers* Læsebog for Mellemklasserne er benyttet til Oplæsning og Analyse. *Arentzens* nordiske Mytologi. Enkelte Digterværker ere forelæste. *Schneekloths* Sproglære læst og repeteret. 28 Stile.

II Realkl. (Krag). *Pio* og *Wimmers* Læsebog for Mellemklasserne er benyttet til Oplæsning og Analyse. *Arentzens* nordiske Mytologi. *Schneekloths* Sprog-

lære repeteret. Udvalgte Stykker af danske Forfattere ere forelæste. 30 Stile.

III Kl. A. og B. (Krag). *Sigurd Müllers* Haandbog i den danske Litteratur, læst fra Side 22 til Side 300 med enkelte Forbigaaelser; Biografier af de vigtigste Forfattere fra Reformationstiden, det lærde Tidsrum og Holbergs Tidsalder ere dikterede; flere større Digterværker forelæste. 26 Stile.

III Realkl. (Krag). *Otto Borchsenius* og *Frederik Winkel Horns* Læsebog for Skolernes mellemste og højere Klasser benyttet til Oplæsning og Analyse. Enkelte større Digterværker ere forelæste, og Hakon Jarls Død af Oehlenschläger er lært udenad. *K. A. Schmeekloths* Sproglære læst og repeteret 2 Gange. 26 Stile.

IV sp. og m. Kl. (Krag). Den sidste Halvdel af *Flors* Haandbog er gennemgaaet med enkelte Forbigaaelser. Flere større Digterværker ere oplæste. 24 Stile.

IV Realkl. (Krag). Efter *Fengers* Læsestykker ere de vigtigste Forfattere gennemgaaede; enkelte større Digterværker ere forelæste. *K. A. Schmeekloths* Sproglære læst og repeteret.

V Kl. (Lund). *Rønnings* Litteraturhistorie S. 1—62 og S. 114—118. Prøver af Litteraturen før 1800 samt enkelte Værker fra dette Aarhundrede ere forelæste. 16 Stile.

VI Kl. (Lund). *Rønnings* Litteraturhistorie S. 63—110 samt en Del af Litteratur-Leksikon S. 126—152.

Det i denne og den foregaaende Klasse læste er repeteret. For Holbergs Vedkommende har Behandlingen været noget udførligere. En Del større og mindre Digterværker ere forelæste. 15 Stile. Svensk: 22 Sider Prosa, 7 Sider Poesi efter *Hammerichs* Læsestykker. Dertil er anvendt 4 Skoletimer; en Del af det er givet for til Læsning hjemme. -

Oldnordisk.

(Lund).

V Kl. *Wimmers* Læsebog S. 1—16 og S. 26—60; til Eksamen opgives S. 1—16 og S. 36—60. Det vigtigste af *Wimmers* mindre Formlære. Under Læsningen er der foretaget Analyse af de vigtigste Sprogformer med stadig Henførelse til Dansk og tilknyttede sproghistoriske Bemærkninger.

VI Kl. *Wimmers* Læsebog S. 16—26, 61—107. *Wimmers* mindre Formlære repeteret. Der opgives til Afgangseksamen; S. 45—53, 55—60 og 63—107, (Versene i Gunnlaugs Saga ere forbigaaede).

Tysk.

I Kl. (Lorentzen). *Kapers* Læsebog for Mellemklasserne, 6. Udg., S. 77—101, 104—124; af Poesi 210—216. Formlæren efter *Kaper*, med Undtagelse af Kønsreglerne og Stykket om de sammensatte Verber. Gloser efter *Schmidt-Phiseldecks* Samling. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere, 9. Udg., S. 5—15 og 17—20.

I Realkl. A. og B. (Meldal). *Kapers* Læsebog for Mellemklasserne, 6. Udg., S. 77—127. Formlæren efter *Kaper* til de sammensatte Verber med Undtagelse af Kønsreglerne.

II Kl. (Stegmann). *Kaper* og *Simonsens* Læsebog for højere Kl., 4. Udg., S. 36—69 og 109—119 samt af Poesi S. 382—392. Formlæren efter *Kaper*. Gloser efter *Schmidt-Phiseldecks* Samling, S. 13—23, *Kapers* Stiløvelser for Begyndere, 9. Udg., S. 17—26 og 29—36.

II Realkl. (Meldal). *Ipsen* og *Boviens* tyske Læsebog for Mellemlklasserne, S. 1—80. Formlæren er læst efter *Kapers* Grammatik. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere, 8. Udg., indtil Stk. 60.

III Kl. A. og B. (Lorentzen). *Kaper* og *Simonsens* Læsebog for de højere Kl., 4. Udg., S. 120—134, 208—218, 226—230, 329—339 samt af Poesi S. 367—370, 387—397. Ordføjningslæren til Verbet er gennemgaaet og Formlæren repeteret. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere, 8. Udg., S. 33—36, 39—45, 48—51. Gloser efter *V. Schmidt-Phiseldecks* Samling. Som Maanedslæsning: *Fr. Gerstäcker*: Im Busch S. 1—145.

III Realkl. (Lorentzen). *Ipsen* og *Bovien*: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne, S. 74—132. Formlæren er repeteret efter *Kapers* Grammatik; af Syntaksen er læst til Dativ. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere: stærke Verber. Gloser efter *V. Schmidt-Phiseldecks* Samling. Som Maanedslæsning: *Hauffs* Märchen, S. 25—181.

IV Kl. (Lorentzen). *Kaper* og *Simonsens* Læsebog for de højere Kl., 4. Udg., S. 78—84, 230—254, 329—339, 356—364 og af Digtene S. 372—382, 387—397, 399—407. Resten af Ordføjningslæren er gennemgaaet og hele Grammatiken repeteret. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere, 8. Udg., de stærke Verber.

Glosesamlingen læst ud. Kursorisk (Ekstemporal- og Maanedslæsning): *Schiller*: Wilhelm Tell, 1.—4. Akt og *R. Savage*: Wandelbilder, S. 5—28, 63—148.

IV Realkl. (Lorentzen). *Ipsen* og *Bovien*: Tysk Læsebog for Mellemlæseklasserne, læst eller repeteret, S. 50—164, 176—184. Kursorisk Læsning efter samme Bog. Som Maanedslæsning: *Gerstæcker*: Eine Hochzeitsreise, *Paul Heyse*: L'Arrabiata og *Sophie Junghans*: Ein Zweikampf. V. *Schmidt-Phiseldecks* Samling af Gloser læst ud. Resten af Ordføjningslæren gennemgaaet og hele Sproglæren repeteret. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere: Præpositioner.

V Kl. (Stegmann). *Hoffmann*: Meister Martin. *Schiller*: Wallensteins Lager og »Die Piccolomini«. Hjemme er læst efter eget Valg omtrent 400 Sider af forskellige Forfattere. Det meste af Grammatiken er gennemgaaet. *Kapers* tyske Stiløvelser for de højere Klasser S. 5—15.

VI Kl. (Stegmann). Noveller og Skitser samlede af *Mohr*. *Goethes* Faust, 1. Del med nogle Forbigaaelser. Som Maanedslæsning gennemsnitlig 600 Sider af forskellige Forfattere. *Kapers* Stiløvelser for de højere Klasser, S. 30—37, 39—53, 56—63, 65—69. Grammatiken er repeteret.

Fransk.

I Kl. (Sveinbjørnsson). *Jespersens* franske Begynderbog S. 1—89. *Victors* Tavle er benyttet ved Lydenes Forklaring. Samtaler ere knyttede til alle Stykkerne, hvoraf nogle ere lærte udenad, andre genfortalte. En Del Diktatøvelser under Overgangen til

Retskrivningen. Grammatiken fremstillet mundtlig og med Afbenyttelse af den sorte Tavle i Tilslutning til Læsebogens Tekst. Afsnittet *A l'école* i M. F.'s *Leçons de choses* er gjort til Genstand for Samtaleøvelser.

I Realkl. A og B. (Sveinbjørnsson). *Jespersens* franske Begynderbog S. 1—76; S. 68—76 opgives ikke. Iøvrigt som I Klasse.

II Kl. A. og B. (Sveinbjørnsson). *Jespersens* franske Begynderbog S. 89—109; hele Bogen repeteret. *Michelsens* Fransk for Mellemlklasser, *Enfants terribles*; Nr. 117—122, 124—139, 141—143, 146—160, 164—166. En Del Smaahistorier ere lærte udenad. Mundtlige og skriftlige Øvelser efter *Michelsens* Stiløvelser I, Stk. 1—28, det hele repeteret fra Begyndelsen af. Nogle Diktat- og Dialogøvelser. Formlæren efter *Jungs* Grammatik i Forbindelse med Stiløvelserne (ca. 25 Stile).

II Realkl. (Sveinbjørnsson). *Jespersens* Begynderbog: S. 63—109. *Michelsens* Fransk for Mellemlklasser Nr. 103—122, 124—139, 141—143, 146—153. Samtaler ere knyttede til en Del af Stykkerne. Iøvrigt som II stud.

III Kl. B. (Sveinbjørnsson). *Michelsen*: Franske Læsestykker, S. 1—7, 27—72; Fransk for Mellemlklasserne S. 56—67 opgives ikke; Kursorisk: *Daudet*: *Le nouveau maître, La figue et le paresseux*. Mundtlige og skriftlige Øvelser 1 Gang om Ugen efter *Michelsens* Stiløvelser, I, Stk. 47—61; de uregelmæssige Verber; senere alle Stykker repeterede mundtlig fra Nr. 28. *Jungs* Grammatik. — III A: *Michelsen*: Franske Læsestykker, S. 1—58. Iøvrigt som III B.

III Realkl. (Sveinbjørnsson). *Michelsens* Fransk for Mellemlasserne S. 52—55, 70—74 opgives ikke. Franske Læsestykker S. 1—58. Kursorisk: Nogle Smaahistorier. Formlæren repeteret efter *Jung*. Mundtlige og skriftlige Øvelser efter *Michelsens* Stiløvelser I, Stk. 40—61 samt Diktatøvelser.

IV Kl. (Sveinbjørnsson). *Michelsens* Franske Læsestykker S. 1—7, 73—160. Kursorisk: *Daudet*: Jarjaille, La figue et le paresseux, Les trois messes basses, Le nouveau maître. Formlæren repeteret efter *Jung*, det vigtigste af Syntaksen lejlighedsvis paapeget under Læsningen. Pronominer og uregelmæssige Verber indøvede i Forbindelse med *Michelsens* Stiløvelser.

IV Realkl. (Sveinbjørnsson). *Michelsens* Franske Læsestykker S. 44—113, 123—160. Kursorisk: *Daudet*: la Belle-Nivernaise, 164 S. Formlæren repeteret i Forbindelse med *Michelsens* Stiløvelser Stk. 1—61. Det vigtigste af Syntaksen lært i Forbindelse med Teksten.

V Kl. (Rektor). *Sarcey*: le Siège de Paris er benyttet til statarisk Læsning. Syntaksen efter *Garrigues* til relative Pronominer. *Francisque Sarcey*: le Siège de Paris og *Daudets* Smaastykker ere benyttede til Ekstemporallæsning. Stile efter *Giedes* Stiløvelser, de sproglige 54, Matematikerne 27. Mundtlig Stil efter *Jungs* Stiløvelser.

VI Kl. (Rektor). *Boissier*: Madame de Sévigné er benyttet til Ekstemporallæsning ligesom ogsaa *Sarcey*: le Siège de Paris. Statarisk *Nyrops* Lectures françaises II. Maanedslæsning efter frit Valg. Syntaksen efter *Garrigues* Grammatik. De sproglig-hist.

Disciple have skrevet 57 Stile, Matematikerne 26, og disse sidste have haft mundtlig Stil 1 Gang om Ugen.

Engelsk.

(Kleisdorff, undt. I R., II R. og III R., Lorentzen).

I Realkl. *Listovs* Ledetraad, 1. Afd. S. 1—63; 2. Afd. S. 1—11. De danske Stykker i 1. Afd. og Størstedelen af Stykkerne i 2. Afd. ere skrevne som Fællesstile.

II Realkl. *Brekkes* Læsebog for Begyndere S. 56—103. *A. Boysen*: Engelske Digte S. 1—14. 27 Hjemmestile efter de danske Stykker i Læsebogen. Gloser efter: Engelske Ord til Udenadslæren.

III Realkl. *Brekkes* Læsebog for Mellemlasserne S. 118—184, 198—227, 234—241. *Boysen*: Engelske Digte S. 1—25. Som Maanedslæsning: *Lady Barkers* Stories about S. 7—130. *Løkkes* mindre Grammatik. Formlæren og enkelte Afsnit af Syntaksen. Gloser efter: Engelske Ord til Udenadslæren. *Nissens* Opgaver til Versioner; 1 Version om Ugen, ialt 35.

IV Realkl. *Brekkes* Læsebog for Mellemlasser S. 184—283. *Boysens* Digte. Kursorisk: *Barker*: Stories about S. 207—288; *Miss Yonge*: Kings of England S. 1—123; 141—253. *Løkkes* Grammatik. En egentlig Version (c. 40) efter *Nissens* Opgaver foruden Afskrift og Diktatstile.

V Kl. *Listov*: The English Reader S. I—XXXII og 1—95. *Løkkes* Grammatik: Formlæren.

VI Kl. *Listovs* Udvalg af eng. Forfattere. 1. H. S. 38—102, 2. H. S. 3—64. Maanedslæsning og Eks-

temporallæsning: *Listovs* Udvalg 2. H. S. 90—101. *Kalisch*: Noveller og Skitser 2. H. S. 1—103. *Løkkes* Grammatik.

Latin.

I Kl. (Lund). *Hauchs* Lærebog i Latin I, S. 1—78. Det tilsvarende af Formlæren gennemgaaet efter *Linderstrøm-Langs* Bog.

II Kl. A. og B. (Kleisdorff). *Wellers* Lærebog. S. 1—37. *Madvigs* Grammatik: Formlæren repeteret og det vigtigste af Kasuslæren læst. 2 ugentlige Stile, skrevne hjemme eller paa Skolen; desuden hyppigt mundtlig Stil (efter *Iversen*).

III Kl. A. og B. (Brøndsted). *Cæsars* Gallerkrig I, c. 27 incl. *Ciceros* 4de catil. Tale. *Ovids* Metamorph. i *Blochs* Udvalg: Phaëthon 1—248, 259—68. Det vigtigste af Moduslæren; repeteret Kasuslæren og Bøjningslæren. Mundtlige Stiløvelser efter *Iversen*: ca. 40 Hjemmestile, ca. 15 Skolestile.

IV Kl. (Stegmann). *Cæsars* Gallerkrig III. V, 8—23. VI, 9—29. *Ciceros* 2.—4. katilinariske Tale. *Ovids* Forvandlinger ved *Bloch*: Pyramus og Thisbe, Niobe, Lycierne, Daedalus, Philemon og Baucis, Orpheus, Midas. 40 Stile. Mundtlige Øvelser efter *Iversen*. *Madvigs* Sproglære.

V Kl. (Stegmann). *Livius* XXI. *Cicero*: pro Milone. *Vergils* Aeneis I—II. *Thomsens* Antikviteter. 30 Versioner. Ekstemporallæsning: *Henrichsens* Versioner, Particula II, III, V, VI.

VI Kl. (Lund). *Cicero*: Cato major, og af Brevene (efter *Freys* Udvalg): ad Quintum I, 1, ad fam. XVI, 14, 15, 16, 1, 4, 5, 6, 9, 11, 12, ad Atticum II, 22, 23, III, 5, 6, 9, 10, 13, 19, 22, 26, IV, 1, 2, ad fam. IX, 16, 19, 17, 20, 23, 15, 24. *Horats's* Oder I Bog (undt. 12, 13, 15 25, 28), II Bog (undt. 1, 5, 9, 19), III Bog 8, 9, 11, 13, 17, 19, 21, 29, 30, IV Bog 3. *Horats's* Breve I og II Bog. Repetition af alt, hvad der opgives til Eksamen. Kursorisk: En Del af *Livius* X Bog. Efter *Flemmers* Udvalg: *Curtius*: Slaget ved Issus, *Svetonius*: Cæsar, *Tac. Ann.* I, Cap. 31—52. Nogle Stykker af *Seneca* efter *Henrichsens* Versioner og noget af *Cæsar* de bell. Gall. I Bog. *Thomsens* Antikviteter. *Rafns* Litteraturhistorie. 30 Versioner.

Græsk.

III Kl. (Meldal). *Bergs* Forskole. *Levy* og *Velschows* Læsebog: De 25 første Fabler. Formlæren efter *Berg* og *Hudes* Bog. Til Eksamen opgives Fablerne.

IV Kl. (Lund). *Levy* og *Velschows* Læsebog, S. 71—105. *Homers* Odyssé, IX Sang, V. 1—505. De vigtigste Afsnit af *Sechers* Mytologi.

V Kl. (Brøndsted). *Homers* Odyssé 16, 17, 18. *Herodot* VI, 31—39, 41—52, 56—75, 84, 94—140. *Platos* Apologi. Mytologi efter *Secher*, Kunsthistorie efter Lærerens Meddelelser, visse Afsnit af Litteraturhist. efter *Secher*, og af gr. Statsliv efter *Christensen*.

VI Kl. (Meldal). Læst og repeteret *Homers* Iliade 9. Bog og 10. B. (V. 1—420). *Platos* Apologi og Kriton. *Lukian*: Charon og Løgnhalsen. Forrige

Aars Pensum er repeteret. *Hudes* Syntaks er benyttet. Antikviteter og Litteraturhistorie efter *Christensens* og *Sechers* Bøger.

Oldtidskundskab (for Matematikerne).

(Rektor).

III studerende Kl. Mytologi efter *Secher* med særligt Henblik paa Kunstens Fremstillinger.

IV, V og VI Kl. Oplæsning i Oversættelse af klassiske Værker, hvoriblandt de fleste Stykker i *Borchsenius* og *Winkel Horns* græske Læsestykker; IV har desuden gennemgaaet den græske Kunsts Historie efter *Sechers* Bog og forskellige Billedværker; VI og V Kl. har i en ugentlig Fællestime læst 70 Sider af *Heuzet*: *Selectæ e profanis scriptoribus historiae*.

Religion.

I Kl. (Müller). Bibellhistorie: Det gamle Testamente efter *Assens* mindre Bibellhistorie indtil niende Afsnit. Lærebogen: Lovene og den første Artikel. Nogle Salmer.

I Realkl. A. og B. (Müller). Ligesom I Kl.

II Kl. (Krag). Bibellhistorie: *Assens* mindre Bibellhistorie fra 9. Afsnit (i det gamle Testamente) til Jesu Opstandelse. Lærebog: Andet Hovedstykke Troen. 10 Salmer.

II Realkl. (Krag.) Ligesom II Kl.

III Kl. A. og B. (Krag). Opstandelsen og Himmelfarten, Apostlenes Gerninger og Afsnittet om

det nye Testamentes hellige Skrifter læst og repeteret efter *Assens* Bibelhistorie; Pauli Rejser ere gennemgaaede med særligt Hensyn til Acta 13—28. Kap. Fadervor, Daaben og Nadveren læst og repeteret efter *Balslevs* Lærebog; enkelte Afsnit af *Monrads*: Fra Bønnens Verden ere forelæste. Nogle Salmer.

III Realkl. (Krag). Ligesom III Kl., kun noget mindre i Indhold, da denne Klasse kun har 1 Time ugentlig.

IV R., IV Kl., V Kl. og VI Kl.
(Pastor Rützou).

IV og IV Realkl. Indledning til Gl. og Ny Testamentes enkelte Skrifter, med Gennemgang af talrige udvalgte Skriftstykker.

V og VI Kl. Hovedpunkterne af Kirkens Hist. indtil Reformationen med Prøver af den kirkelige Litteratur.

Historie.

I Realkl. A. og B. (Meldal). Oldtidens Historie efter *Blochs* Lærebog for Realskoler.

I Kl. (Meldal). Oldtidens Historie efter *Bloch*.

II Realkl. (Meldal). Samme Bog: Middelalderen til Kalmarunionen.

II Kl. (Meldal). Middelalderens Historie samt Tysklands, Spaniens, Frankrigs og Englands Historie til 1660, efter *Blochs* Lærebog.

III Realkl. (Brøndsted). Nordens Historie fra Kalmarunionen, Verdenshistorie fra Reformationen. Tiden efter 1815 opgives ikke til Eksamen.

III Kl. A. og B. (Meldal). *Blochs* Lærebog for Realskoler II. Fra Ludvig den 14. til 1815.

IV st. Kl. (Engell). 1) Efter *Bloch*: Tiden efter 1815 (for Nordens Vedkommende efter 1797). 2) Efter *Thriges* Oldtiden: Roms Historie.

IV Realkl. (Brøndsted). Hele Verdenshist. efter *Blochs* Lærebog for Realskoler.

V Kl. (Engell). *Thrige*: Oldtidens Historie: Grækenland. Nordens Historie efter den sidste Udgave af *Thriges* Lærebog.

VI Kl. (Engell). *Thrige*: Nordens Historie og Oldtiden. *Bloch*: Middelalderen, den nyere og nyeste Tid, den nyeste Tid efter den større Lærebog.

Geografi.

I Kl. og I Realkl. (Hoffmeyer). Indledningen til Evropa, Danmark, Nordevropa, Østevropa og de britiske Øer efter *Hoffmeyers* Lærebog i Geografi.

II Kl. og II Realkl. (Hoffmeyer). Mellem- og Sydevropa samt Asien til Indien efter *Hoffmeyers* Lærebog.

III Kl. og III Realkl. (Hoffmeyer). Fra det asiatiske Rusland til Australien efter *Hoffmeyers* Lærebog.

IV Kl. og IV Realkl. (Stegmann). Amerika og Australien læste og hele Geografien repeteret efter *Erslevs* Geografi Nr. 2 ved Weitemeyer.

Naturhistorie.

(Hoffmeyer).

I Kl. og I Realkl. Mennesket. Koldblodige Hvirveldyr og Insekter efter *Boas'* Lærebog.

II Kl. og II Realkl. Tusindben, Edderkopper, Krebsdyr, Orme, Bløddyr og Straaledyr efter *Boas'* Lærebog. Indledning til Botaniken og enkelte Plantefamilier efter *Strøms* Lærebog.

III Kl. og III Realkl. Plantefamilierne samt Plantens Liv efter *Strøms* Lærebog.

IV Kl. og IV Realkl. Repetition af hele Zoologien efter *Boas* og *Strøm*.

Naturlære.

(Mylord).

III Kl. og III Realkl. Ligevægt, Varme og Magnetisme efter *K. Schmidts* mindre Lærebog i Fysik.

IV Kl. og IV Realkl. Læren om Bevægelse og Galvanisme samt Repetition af Resten af *Lorenz's* Lærebog.

V Kl. 1) Den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling: *Schmidts* Mindre Lærebog i Fysik § 1 til § 112 og § 127 til § 152 samt *Barmwaters* Lærebog i Mekanik, Fysik, Varme og Elektricitet § 1 til § 127.

2) Den sproglig-historiske Afdeling: *Schmidts* mindre Lærebog til Elektriciteten; *Jørgensens* Astronomi: Til Parallaxe.

VI Kl. 1) Den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling: *Schmidts* Lærebog i Eksperimentalfysiken, 2. og 3. Del med enkelte Forbigaaelser; repeteret hele det læste Pensum. 2) Den sproglig-historiske Afdeling: Fra Magnetismen til Lyden efter *Schmidts* mindre Lærebog. *Jørgensens* Astronomi fra Parallaxe; repeteret hele det læste Pensum.

Matematik.

I Kl. (Christensen). *Steens* Aritmetik til § 46. *Julius Petersens* Geometri til § 31. Regning: Blandede Opgaver, Procentregning.

I. Realkl. A. (Mylord). *Steens* Aritmetik til § 46. *Julius Petersens* Geometri til § 36. Regning: Blandede Opgaver, Procentregning.

I Realkl. B. (Ramm). *Steens* Aritmetik til § 46. *Julius Petersens* Geometri til § 36. Regning: Blandede Opgaver, Procentregning, Kursregning.

II Kl. (Engell). *Steens* Aritmetik læst ud. *Steens* Algebra til § 11. *Julius Petersens* Geometri til § 75. Hjemmeopgaver 32 Gange. Regning: Procentregning, Delingsregning og sammensat Reguladetri.

II Realkl. (Ramm). *Steens* Aritmetik læst ud. *Steens* Algebra til § 10. *Julius Petersens* Geometri til § 75. Hjemmeopgaver 32 Gange. Regning: Procentregning, Delingsregning og sammensat Reguladetri.

III Kl. A. og B (Ramm). *Steens Algebra* til § 26, §§ 45—61 samt §§ 63—64. *Julius Petersens Geometri* til § 88, §§ 95—106 og §§ 109—121. Hjemmopgaver 32 Gange.

III Realkl. (Ramm). *Steens Algebra: Polynomiers Division, Rod og Ligninger. Julius Petersens Geometri* til § 87, §§ 95—105, §§ 109—116. Hjemmeopgaver 32 Gange. Regning efter *Knud Christensens Regnebog*.

IV Kl. (Christensen). *Julius Petersens Geometri. Steens Algebra* samt Proportioner og Decimalbrøk efter *Steens Aritmetik*. Hjemmeopgaver 32 Gange.

IV Realkl. (Engell). *Steens Algebra* og *Aritmetik. Julius Petersens Geometri*. Hjemmeopgaver 30 Gange.

V Kl. (Christensen). *Julius Petersens Aritmetik* og *Algebra I: §§ 54—126, II: §§ 28—74* samt *III: §§ 1—38* og §§ 47—50. *Julius Petersens Trigonometri. Julius Petersens Stereometri §§ 1—47* samt §§ 69—89. *Julius Petersens analytiske Geometri til Ellipsen. Julius Petersens Metoder og Teorier* til 2. Kap. *Sejdelins Projektionskære* til 4. Kap. Hjemmeopgaver 64 Gange.

VI Kl. (Christensen). *Julius Petersens Aritmetik* og *Algebra I: §§ 54—126. Julius Petersens Stereometri. Julius Petersens analytiske Geometri §§ 45—67. Julius Petersens Metoder og Teorier* til Drejningsteorien. Repetition af hele det matematiske Pensum. Hjemmeopgaver 64 Gange.

Skrivning.

(Kaptajn Baggesen).

I Hovedsagen er Skrivningen ledet som de foregaaende Aar. Det har været under Overvejelse, hvorvidt lodret Skrift skulde indføres og dermed den skraa afskaffes. Skolen har bestemt sig for ikke at foretage nogen Forandring i den hidtil brugte Undervisning.

Tegning.

Cand. Krarup.

Ved Undervisningen i Frihaandstegning; som omfatter I, II og III Realkl., har i I og II R. været anvendt *Andersen & Dahlerups* «Væggetavler til Brug ved samlet Undervisning». III R. er bleven vejledet i Konturtegning efter fritstaaende Klodser.

Sang.

I dette Fag følges den i sin Tid fra Ministeriet fremkomne Plan for Sangundervisning.

Til Sang har der i det hele været anvendt 6 Timer om Ugen, nemlig 1 til Sammensang, 1 for VI og V Kl., 1 for IV Kl. og IV Realkl., 1 for III Kl. og III Realkl., 1 for II Kl. og II Realkl., 1 for I stud. og I Realkl.

Gymnastik.

I dette Skoleaar har der været anvendt 24 Timer om Ugen til denne Undervisning. Disciplene have været fordelt paa 7 Hold og have hver haft 4 Tim. Første Hold (VI og V Kl.) har indøvet Hugning og Gymnastik, enkelte Disciple tillige Fægtning, i Sommerhalvaaret en Gang om Ugen Salon- og Riffelskydning; andet Hold (IV og IV R.) Gymnastik og Hugning;

fredje og fjerde Hold (III Kl. og III Realkl.), femte Hold (II Kl. og II Realkl.) og sjette og syvende Hold (I stud. og I Realkl.) Gymnastik. Enkelte Hold have været paa over 30 Disciple. I Efteraars- og Foraarsmaanederne er der tillige øvet Fodboldt.

Skolens Præsentation i Gymnastik for Gymnastikinspektøren fandt Sted den 5. April 1897.

Skydeøvelserne begyndte den 2. Maj og ophørte den 5. September. Svømningen begyndte den 3. Juni og ophørte den 19. September.

Meddelelse om Skarpskydningen i Skydeåret 1896.

Afstand	Skytter	Skud	Træffere	Points	% Træffere	Gennemsnitsprocent
100 Alen	13	325	322	1057	99	3,3
200 —	13	325	306	878	91	2,7
300 —	13	390	369	1132	95	2,8
400 —	13	260	238	690	91	2,7
		1300	1235	3757	95	2,9

Sigte og Aftræk samt Skydning med Salonriffel er indøvet forud.

Det fri Anslag er fortrinsvis indøvet.

Skydningen foretoges med Bagladeriffel af Model 1867 mod ubevægeligt Maal og 10 Skud for hver Deltager mod forsvindende Maal.

2 Disciple udmeldtes af Skolen forinden Skydningen afsluttedes.

Den 5. Septbr. Præmieskydning, hvori samtlige Disciple deltog. Afstand 300 Alen, frit Anslag.

Præmietagere:

C. A. Christensen	5	Skud,	18	Points,	1.	Pr.	
J. C. Christoffersen	5	—	17	—	2.	—	} Omsk.
N. P. Nielsen	5	—	17	—	3.	—	

Frivillige Legemsøvelser og Adspredelser.

Aarhus Katedralskoles Kriket- og Fodboldforening talte i Maj 1897 69 Medlemmer, der vare fordelte i Klasserne paa følgende Maade:

VI Kl. 5, V Kl. 2, IV Kl. 5, III A 6, III B 4, III R 3, II Kl. 17, II R 7, I Kl. 6, I R A 6, I R B 8.

I Vintertiden have Disciplene af de tre ældste Klasser haft Lov til at samles til venskabelige Sammenkomster 2 Timer hver Lørdag Aften i et af Skolens Lokaler. Underholdningen har været af æstetisk Natur. Denne Tilladelse er dog kun givet paa to Vilkaar; nemlig 1) at *alle* Klassens Disciple have Ret til Deltagelse og 2) at det er forbudt Disciplene at staa i Forbindelse med *Foreninger* ved andre Skoler.

B. Til de offentlig gyldige Prøver opgives:

Til Afgangseksamen opgives de studerende Disciple:

Modersmaalet: Litteraturhistorie efter *Rønnings* Bog. Afsnittet om Holberg er behandlet udførligere. Som læst opgives: En Del Folkeviser og Prøver af den ældre Litteratur efter Flors Haandbog. *Holberg*: Jeppe, Erasmus, De usynlige, Stykker af Peder Paars og Niels Klim, Epistler og Prøver af Historieskrivningen efter Flors Haandbog. *Wessel* og *Ewald* efter Flor. *Baggesen*: Begyndelsen af Labyrinten, Kalundborgs Krønike og nogle lyriske Digte. *Oehlenschläger*: Romancer, St.

Haus Aftenspil, Væringerne. *J. L. Heiberg*: Kong Salomon, En Sjæl efter Døden, Kritiken af Væringerne. *Hauch*: Lyriske Digte. *Blicher*: Juleferierne. *Winther*: Romancer. *Hertz*: Kong Renés Datter. *Pal. Müller*: Danscrinden. *Hostrup*: Genboerne. *Goldschmidt*: Onkel og hans Hus. *H. C. Andersen*: Elverhøj, Springfyrene. Klokken. Digte og mindre Prosastykker af *Rakbek*, *P. A. Heiberg*, *Grundtvig*, *Ingemann*, *P. Møller*, *Bødtcher*, *Aarstrup* og flere.

Oldnordisk: *Wimmers* oldn. Læsebog S. 1—107 (med Forbigaaelse af Versene i Gunnlaugs Saga). *Wimmers* oldn. Formlære (med en Del Forbigaaelser). Heraf opgive Skolens Dimittender til Prøven i Følge kgl. Anordning af 16. Juni 1882 § 10: *Wimmers* Læsebog S. 45—53, 55—60, 63—107.

Fransk: Følgende Værker ere læste paa Skolen: *Boissier*: Madame de Sévigné. *Sarcey*: Le Siège de Paris. *Nyrop*: Lectures françaises II. *Michelsen*: Franske Læsestykker. *Jungs* Formlære, *Garrigues'* Syntaks.

Tysk (10 Eksaminander): Noveller, udg. af *Mohr*. *Goethes* Faust I. Som Maanedslæsning er benyttet: *Ebers*: Homo sum. *Eckstein*: Sturmnacht. *Freitag*: Soll und Haben. *Gerstäcker*: Im Busch. *Goethe*: Digte, Hermann und Dorothea, Iphigenia auf Tauris, Italienische Reise. *Hackländer*: Tannhäuser. *Hauß*: Lichtenstein, Bild des Kaisers, Sängerin, Jud Süß. *Heine*: Buch der Lieder. *E. T. A. Hoffmann*: Leiden eines Theater-Directors. *Lessing*: Minna von Barnhelm. *Schiller*: Digte, 30jähriger Krieg, Jungfrau von Orleans. Fem tyske Noveller, udg. af *Kaper*.

Engelsk (5 Eksaminander): *Listows* Udvalg af engelske Forfattere I H. S. 1—103. II H. 1—31.

Kursorisk: *Kulisch*: Noveller og Skitser II H.

Historie: Nordens og Oldtidens Historie efter *Thriges* Lærebog; Middelalderen og den nyere Tid efter *Blochs* Lærebog for Realskoler I og II, den nyeste Tid efter *Blochs* større Lærebog.

Latin, statarisk: *Livius* IX Bog. *Sallusts* *Catilina*. *Cicero*: pro Sex. Rosc., Cato major. *Breve* efter Freys Udvalg: ad Quintum I, 1, ad fam. XVI, 14, 15, 16, 1, 4, 5, 6, 9, 11, 12, ad Att. II, 22, 23, III, 5, 6, 9, 10, 13, 19, 22, 26, IV, 1, 2, ad fam. IX, 16, 19, 17, 20, 23, 15, 24.

Virgils Æneide, I Bog. *Carmina selecta*: Catul 1—8, Tibul 1, 2, Properts I, Ovide 1, 2, 3, Juvenal 1, Martial 1—20, ialt af Carm. sel. 848 Vers. *Horats* Oder. I Bog (undtagen 12, 13, 15, 25, 28), II (undtagen 1, 5, 9, 19), III, 8, 9, 11, 13, 17, 19, 21, 29, 30, IV 3. *Horats* Breve I og II Bog.

Heraf opgive Skolens Dimittender til den mundtlige Prøve ifølge kgl. Anordning af 16. Juni 1882 § 14 (jfr. Cirkul. 23. Decbr. 82):

Livius: IX Bog. *Cicero*: pro Sex. Rosc. Cap. 1—29 og 43—53, Cato major (undtagen Cap. 15). *Virgils* Æneide I Bog. *Horats* Oder (ovenstaaende Udvalg). *Horats* Breve I Bog.

Latin, kursorisk: *Livius* X Bog. *Cornelius Nepos*: Miltiades, Pausanias, Lysander, Agesilaus, Atticus. Efter *Flemmers* Udvalg: Curtius, Sl. v. Issus, Svetonius: Cæsar, Tacitus: Ann. I, Cap. 31—52. Det manglende

udfyldes ved Stykker af *Seneca* efter *Henrichsens* Versioner og noget af *Cæsars* Gallerkrig I Bog.

Græsk: *Homers* Odyssee 4de Bog, 5te Bog, 17de Bog og 18de Bog; *Iliaden*: 9de og 10de Bog V 1—422. *Herodots* 6te Bog. *Xenophons* Hellenica, 2. Bog. *Platons* Apologi og Kriton. *Lukians* Charon og Løgnhalsen.

Naturlære, sprogl.-hist. Retning: Det anordnede Pensum efter *Karl Schmidt*: Mindre Lærebog i Fysik.

Aritmetik: *Julius Petersen*: Aritmetik I, II og III; sammes Trigonometri.

Geometri: *Julius Petersen*: Stereometri I, Analytisk Geometri til § 9, Metoder og Teorier til Drejningsteorien.

Naturlære, matem.-naturv. Retn.: *Karl Schmidts* Eksperimentalfysik med adskillige Forbigaaelser.

Til fjerde Klasses Hovedeksamen 1897 opgives:

Tysk: *Kapers* Læsebog for Mellemklasserne samt *Kaper* og *Simonsens* Læsebog for de højere Klasser ere benyttede til statarisk Læsning. Kursorisk eller som Maanedslæsning er læst: *Gerstücker*: Eine Hochzeitsreise, *E. Eckstein*: Maria la Brusca, *R. Savage*: Wandelbilder og *Schiller*: Wilhelm Tell.

Fransk: *Michelsens* Franske Læsestykker S. 1—7, 73—160. Kursorisk: *Daudet*: La Belle-Nivernaise, Jarjaille etc.

Latin: *Cæsars* Gallerkrig II, III, V, 8—23 og VI, 9—29. *Ciceros* Taler mod Catilina. *Ovids* Matamorphoser, *Blochs* Udvalg, Stykkerne: Europa, Cadmus, Pyramus og Thisbe, Niobe, Lycierne, Daedalus, Philemon og Baucis, Orpheus og Midas.

Heraf opgive Skolens Disciple til Eksamination ifølge kgl. Anordning af 16. Juni 1882 § 4:

Cæsars Gallerkrig III samt VI, 9—29. *Ciceros* Taler mod Catilina II, III og IV, 1—5. *Ovids* Matamorphoser, Stykkerne: Pyramus og Thisbe, Niobe, Daedalus, Philemon og Baucis, Midas.

Græsk: *Levy* og *Velschows* græske Læsebog S. 71—105. *Homers* Odysse IX Bog V 1—505.

Historie: Efter *Blochs* Lærebog for Realskoler II: 1815—1878. Efter *Thrige* Oldtidens Historie: Rom.

Geografi: *Erslevs* Geografi Nr. 2 ved *Weitemeyer*.

Aritmetik: *Steens* Algebra og af *Steens* Aritmetik: Proportioner og Decimalbrøk.

Geometri: *Julius Petersens* Geometri.

Naturlære: Det anordnede Pensum efter *Lorenz*: Kortfattet Lærebog i Naturlære.

Naturhistorie: Det befalede Pensum efter *Boas'* og *Strøms* Lærebøger.

Til almindelig Forberedelseseksamen opgives:

Modersmaalet: *Holberg*: Den politiske Kandestøber og Jeppe paa Bjerget. *Oehlenschläger*: Hakon

Jarl, Hakon Jarls Død og Sankt Hansaften Spil (Fengers Udtog). *J. Wessel, Joh. Ewald og J. Buggesen*: Fengers Udtog 1ste Del. *St. St. Blicher*: Himmelbjerget og Høsekræmmeren. *Ingemann*: Vægterfamilien. *Hauch*: Søstrene paa Kinnekullen (Fengers Udtog). *J. L. Heiberg*: Kaninen og Aprilsnarrene (Fengers Udtog). *Poul M. Møller*: Glæde over Danmark. *Chr. Winther*: Henrik og Else og To Venner. *H. Hertz*: Kedelflikkeren, Den danske Soldat, Kong Renés Datter (Fengers Udtog) og Skriftemaalet. *H. C. Andersen*: Svinedrengen og Den grimme Ælling. *Fr. Paludan Müller*: Den ottende Kunst. *Carl Ploug*: Nordens Enhed og Slaget ved Slésvig. *Hostrup*: Genboerne. *M. Goldschmidt*: Tømmerpladsen. *Kaalund*: Et Fugleskjul. *Chr. Richardt*: Et romersk Æsel. *Holger Drachmann*: Den sidste Parade.

Engelsk, statarisk: *Brekkes* Læsebog for Mellemklasser S. 1—118, 184—283. *Boysens* Digte S. 1—60 (undt. S. 51—54, 56, 58—59).

Heraf opgives til mundtlig Prøve ifølge Cirkulære af 10. Marts 1882, 1:

Alt det læste, med Undtagelse af *Brekkes* Læsebog S. 242—258.

Kursorisk er læst: *Lady Barker*: Stories about S. 1—288. *Miss Yonge*: Kings of England S. 1—252.

Tysk (Eksaminandernes Antal 8) statarisk: *Prosa*: *Kapers* Læsebog for Mellemklasserne S. 77—132; *Ipsen* og *Boviens* Læsebog for Mellemklasserne S. 1—2, 3—9, 10—18, 22—25, 28—30, 35—50, 55—73, 80—140, 147—155. *Poesi*: *Ipsen* og *Boviens* Læsebog for Mellemklasserne S. 2—3, 9—10, 18—21, 25—28, 30—35, 56—54, 74—79, 140—147, 155—164, 176—184.

Heraf opgives til mundtlig Prøve ifølge nævnte Cirkulære:

Prosa: *Ipsen* og *Bovien*: Læsebog for Mellemklasserne S. 55—73, 80—140, 147—155. Poesi: *Ipsen* og *Bovien*: Læsebog for Mellemklasserne S. 50—54, 74—79, 140—147, 155—164, 176—184

Kursorisk: *Hauffs* Märchen. *Gerstücker*: Eine Hochzeitsreise. *Paul Heyse*: L'Arrabiata. *Sophie Jung-hans*: Ein Zweikampf.

Fransk (Eksaminandernes Antal 5) statarisk: *Michelsens* Fransk for Mellemklasserne S. 1—63, 74—94. Sammes Franske Læsestykker S. 1—113, 123—160.

Heraf opgives til mundtlig Prøve ifølge nævnte Cirkulære:

Michelsens Franske Læsest. S. 44—113, 123—160.

Kursorisk: *Daudet*: La Belle Nivernaise, Jarjaille, Le nouveau maître.

Historie: Det hele Kursus efter *Blochs* Lærebog for Realskoler.

Geografi: *Erslevs* Geografi Nr. 2 ved *Weitemeyer*.

Aritmetik: Det befalede Pensum efter *Steens* Bøger.

Geometri: Det befalede Pensum efter *Julius Petersens* Plangeometri.

Naturhistorie: Det befalede Pensum efter *Boas'* og *Strøms* Lærebøger.

Naturlære: Det anordnede Pensum efter *Lorenz*: Kortfattet Lærebog i Naturlære.

VI.

Ministerielle Skrivelser.

Cirkulære til samtlige Skoledirektioner om
Indførelsen af ordnede Lege for skole-
søgende Børn.

Under den vaagnende Erkendelse af den store og afgørende Betydning, som Legemsøvelser have for Ungdommens sunde og harmoniske Udvikling, har Interessen for Barnets og den unge Mands og Kvindes Beskæftigelse med saadanne ordnede Lege, der navnlig kræve Hurtighed, Smidighed og Kraft i Bevægelsen, mer og mere gjort sig gældende som en Sag, paa hvilken der fra Skolens og Hjemmets Side bør lægges den største Vægt. Man har forstaaet, at disse Lege ved den kraftige Bevægelse, hvori de sætte Legemet uden ensidigt at lægge Beslag paa enkelte Dele af dette, er en saa naturlig og heldigt virkende Form for Legemsøvelser, at de i saa Henseende, drevne paa rette Maade, staa over en hvilkensomhelst anden sportsmæssig Idræt (Roning, Ridning, Cykling osv.), og fuldt ved Siden af den mest rationelt udviklede Gymnastik. Man har tillige indset, at de, samtidig med at skaffe den unge en velset og tillige sund og forfriskende Underholdning i hans Fritid, ere i høj Grad udviklende for hans Evne til hurtigt at tage en Beslutning og med Energi at gennemføre den, endvidere at de vække en levende

Følelse hos ham af et Ansvar ikke blot overfor sig selv og den Stilling, han efterhaanden maatte have tilkæmpet sig blandt sine Kammerater, men navnlig overfor dem, med hvem han skal dele Sejren eller Nederlaget, og endelig at de skærpe hans Sans for Samarbejdets praktiske Betydning og for Nødvendigheden af i det givne Øjeblik at kunne underordne sig en andens Villie, kort sagt at disse Lege spille en Rolle ved Personlighedens Udvikling, som maa vurderes meget højt. Hertil kommer endelig det rent negative, at Beskæftigelsen med Legene afholder Barnet fra Lediggang og dens hyppige Konsekvenser: Ulydighed og daarlige Paafund.

Medens den ordnede Leg saaledes udvikler Evner og Egenskaber hos den unge, som Gymnastiken ikke særlig tager sig af, er der selvfølgelig paa den anden Side Udviklingsforhold, paa hvilke denne sidste anderledes bestemt tager Sigte, navnlig den rationelle Indøvelse af de enkelte Muskler og Nerver, den hurtige Efterkommelse af bestemte Ordre fra Læreren osv. Overhovedet vil det ses, at Gymnastiken og Legen ikke bør træde i Stedet for hinanden, men supplere hinanden.

Ministeriet er paa det rene med, at der her i Landet langtfra gøres tilstrækkeligt til at organisere og støtte den her omhandlede Art af Legemsøvelser, og at det navnlig altfor meget overlades til de unges eget Initiativ og gøres afhængigt af tilfældig tilstedeværende gunstige Forhold, hvor meget eller hvor lidet der i saa Henseende sættes i Værk. Bestræbelserne ere langt mere gaaede ud paa at skaffe den voksne unge Mand Underholdning og Udvikling, og de have kun i ringe Grad haft Hensyn til Børnene, hvilket gælder Hovedstaden saavel som Købstæderne og Landet.

Det bør her i første Række være Landets Skolebestyrelser, der tage denne Sag op ved hver inden for sit Omraade at sætte den i Gang og støtte den under dens Udvikling. Hvad der da navnlig maa sørges for, er en til saadanne Lege egnet Plads, der er stor nok, og som er tilstrækkelig bekvemt beliggende. Undtagelsesvis vil vel Legepladsen ved den paagældende Skole kunne gøre Fyldest i saa Henseende, men den vil som Regel være for lille, og der bør da ved Skolebestyrelsens Foranstaltning skaffes en passende Plads. Dernæst maa Skolens Lærer — ved større Skoler Gymnastiklæreren eller en anden dertil egnet Lærer — tage sig af Legene for dels at indøve dem med Eleverne, dels at føre Tilsyn med, at alt gaar til paa rette Maade under Udøvelsen, dels i det hele at sørge for en fast og blivende Ordning af Sagen.

Medens det vel vil være det almindelige og tillige det ønskelige, at saadanne Lege afholdes som en frivillig Beskæftigelse uden for Skoletiden, vil der i og for sig intet være til Hinder for, at de delvis træde i Stedet for den tvungne Gymnastikundervisning enten som en kortere Afbrydelse i Gymnastiktimen eller — i Sommermaanederne — som rene Friluftøvelser i Stedet for Gymnastiken.

Med disse Bemærkninger skal Ministeriet herved anbefale denne Sag til Skoledirektionernes videre Forsorg, idet Bestyrelserne saavel for de offentlige som for de private Skoler bedes gjorte bekendte med Indholdet af nærværende Cirkulære. — Ligesom man gør Regning paa, at der rundt i Landet vil blive taget fat paa denne vigtige Sag med den størst mulige Interesse for Opgaven og i Konsekvens deraf med den Offer villighed, der for de fleste Steders Vedkommende vil være en Betingelse for, at der overhovedet udrettes noget væsentligt i saa Henseende, saaledes er Ministeriet

ogsaa for sit Vedkommende rede til at yde sin Bistand til Sagens Fremme, foreløbig bl. a. ved under de aarlige Feriekursus for Lærere at optage Kursus i ordnede Lege, til hvilke Kursus der efter de gældende Regler skal kunne ydes de enkelte Deltagere Stipendier. Om hvad der af Skolerne i Provstiet er foretaget i denne Sag, bedes for Fremtiden Oplysning meddelt i de aarlige Gymnastikberetninger.

Man finder endelig Anledning til at henlede Opmærksomheden paa, at der i efternævnte Bøger gives Vejledning om forskellige af de paagældende Lege:

Love for Krieket og Fodbold, udgivne af Dansk Boldspilunion.

Haandbog i Krieket, Langbold og Fodbold, ved V. Hoskier, 4de Oplag 1895, 50 Ø.

Lawn-Tennis efter det engelske ved V. Hoskier, 2det Oplag 1884, 25 Ø.

Illustreret Idrætsbog Nr. 3, Boldspil ved Kommandør Hansen, 1893, 3 Kr. 50 Ø.

Gymnastiksystem. II De fri Øvelser, ved Poul Petersen, 1895, 5 Kr.

Fælleslege for Skoler efter L. M. Tjørngren, ved J. Reinhardt, 1882, 75 Ø.

Den danske Børnehave, ved H. Bagger, 1891, 3 Kr.

I øvrigt vil der af den for Tiden nedsatte Gymnastikkommission blive udarbejdet en kort, samlet Fremstilling af de heromhandlede Lege, til hvis Udgivelse man agter at søge den fornødne Bevilling, saaledes at den kan blive uddelt til samtlige offentlige og private Skoler.

Det til Fordeling blandt Sogneraadene, Skolekommissionerne og de private Skoler fornødne Antal Eksemplarer af nærværende Cirkulære vil blive Direktionen tilstillet.

Cirkulære til Rektorer og Bestyrere for
lærde Skoler og Realskoler.

Ved at fremsende 2 Eksemplarer af et af Dr. med. Victor Lange udgivet Foredrag »Om en hyppig forekommende Aarsag til Børns langsomme og mangelfulde aandelige Udvikling«*) skal Ministeriet, der maa anse det for ønskeligt, at Kendskaben til de i Foredraget omhandlede Forhold udbredes blandt Befolkningen, tjenligst henlede Opmærksomheden paa Indholdet af det paagældende Skrift.

Cirkulære til samtlige Skoledirektioner.

Fra Pædagogisk Selskab i København har Ministeriet modtaget en Betænkning vedrørende Skriveundervisningens Tilstand i Landet, udarbejdet af et af Selskabet nedsat Udvalg af Lærere og Læger. Betænkningen gaar ud paa dels at paavise de væsentlige Mangler, under hvilke denne Undervisning paa mange Steder lider, navnlig med Hensyn til Barnets Holdning af Legemet under Ovelserne, Lysforhold, Bordets og Bænkenes Stilling o. s. v. — i det hele en Række Forhold, der samtidig med at have en ikke uvæsentlig Indflydelse paa Barnets Sundhedstilstand i forskellig Retning, ere af største Betydning for Opnaelsen af en smuk og tydelig Haandskrift — dels at bringe i Forslag en Række Bestemmelser sigtende til at fremkalde en rationel Ordning af de paagældende Forhold, i hvilken Forbindelse Udvalget tillige kommer ind paa det i de senere Aar oftere drøftede Spørgsmaal, hvor vidt den lodrette Skrift er at foretrække for den skraa.

Den Række af Spørgsmaal, der i den foreliggende Betænkning saaledes ere gjorte til Genstand for Under-

*) Ovennævnte Bog findes til Udlaan i Skolens Bibliotek.

søgelse, ere efter Ministeriets Opfattelse saa betydningsfulde, og de Resultater, hvortil Betænkningen er kommen, saa rigtige, at man finder Anledning til at ønske disse sidste kendte i den videst mulige Kreds af Landets Skoler i den Skikkelse, i hvilken de efter en nøje Prøvelse i Ministeriet og derefter foretagne mindre Ændringer formentlig kunne fremtræde som Normer for de paagældende Forhold.

Disse Regler for Skriveundervisningen ere følgende:

1. Lyset bør komme fra venstre Side eller, hvis dette ikke kan opnaas, ovenfra.

2. Skolebordet bør passe til Barnets Størrelse, saaledes at Bordpladen er i Højde med Barnets Albue, naar det sidder ved Bordet. En svagstigende Bordplade (med Stigningen 1 paa 4 eller 5) er ubetinget at foretrække for en vandret.

3. Bænkens forreste Kant bør være omtrent lodret under Bordets bageste Kant, og Bænkens Højde en saadan, at Barnet, naar det sidder med Knæerne bøjede i ret Vinkel, naar Gulvet (eller Fodbrædtet) med hele Fodsaalen.

4. Legemets Stilling.

- a. Barnet skal sidde lige foran Bordet, Rygsøjlen holdes ret, Skuldre og Øjne parallelle med Bordkanten, Hovedet — ikke Kroppen — let foroverbøjet; Brystet maa ikke røre Bordet, men skal være mindst 1 Tomme fra dette.
- b. Albuerne skulle være i en Haandsbrede Afstand fra Kroppen og maa ikke føres ud til Siderne; Underarmene maa ikke lægges længere frem paa Bordet, end at højst to Trediedele af dem kunne hvile paa dette. Fingrene maa omfatte Penne-skaftet paa en let og utvungen Maade; Haand-

ledet maa ligge frit og ikke vrides til nogen af Siderne.

e. Fødderne støttes mod Gulvet (Fodbrættet) og maa navnlig ikke vedvarende lægges over Kors, holdes bagud eller til Siderne.

5. Til lodret Skrift lægges det Blad af Skrivebogen, hvorpaa der skrives, midt for Brystet parallelt med Bordkanten.

6. Til skraa Skrift lægges det Blad af Skrivebogen, hvorpaa der skrives, midt for Brystet, men saaledes at Underkanten skraaner lidt opad til højre, svarende til Skriftens Hældning. Det maa nøje paases, at Bogen ikke skydes ud til nogen af Siderne. Skraa Skrift bør ikke helde mere end Diagonalen i et Skrivebogsblad af halv Bredde.

7. Under Skrivningen skydes Bogen efterhaanden opad paa Bordet.

8. Ved Skrivning efter løs Forskrift eller ved Afskrivning bør Forskriften eller det, som skal afskrives, om muligt ligge ovenfor Skrivebogen.

9. De ovennævnte Regler bør overholdes ved alle skriftlige Arbejder baade i Skolen og saa vidt muligt i Hjemmet. Eleverne maa derfor indtrængende opfordres til i Hjemmet at indtage den paa Skolen lærte Stilling. Hovedvægten bør i de første Timer lægges paa at indøve Børnene i at indtage den rigtige Stilling.

I Forbindelse med ovenstaaende finder Ministeriet Anledning til med Hynsyn til Spørgsmaalet om Anvendelse af lodret Skrift fremfor skraa Skrift at udtale at den lodrette Skrift formodentlig for saa vidt bør foretrækkes, som den læres og læses lettere end den skraa, ligesom ogsaa en god Stilling lettest lader sig vedligeholde under Anvendelsen af den. Medens man derfor i det

hele maa give denne Skrift Fortrinet, finder man paa den anden Side ikke tilstrækkelig Anledning til, forinden dette Spørgsmaal foreligger klarere belyst og er nøjere overvejet, at give noget Paalæg i saa Henseende, men maa henstille til de paagældende Lærere og stedlige Skolebestyrelser selv at træffe deres Valg.

Idet man meddeler Direktionen ovenstaaende til behagelig Efterretning, skal man anmode om, at det medfølgende Antal trykte Eksemplarer af nærværende Skrivelse maa blive omsendt til de Direktionen underlagte Skolekommissioner til egen Benyttelse og videre Fordeling blandt Lærerne.

VII. Biblioteket.

Biblioteket er i det forløbne Aar blevet forøget med 1259 Numre og tæller nu ca. 60,000 Bind foruden Dubletsamlingen. Det kan saaledes antages at være det tredje største Bibliotek i Danmark. Ullaanet har været stadig stigende, 3120 Bind i sidste Aar. 221 Laanere udenfor Skolen have faaet Bøger. Fra mange Sider har Biblioteket modtaget Gaver. Større Boggaver ere sendte fra Kultusministeriet, Pastor Malta Müller i Grundfør, Redaktør Funch Thomsen og Grosserer Wærum. Følgende Institutioner sende aarlig deres Publikationer: Videnskabernes Selskab, Aarhus Kommune, Polyteknisk Læreanstalt, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Laboratorium for landøkon. Forsøg, Tekniske Skole i Aarhus, Bestyrelsen af Frederik den VII Stiftelse, Det danske Hedeselskab, Meteorologisk Institut, Magnetisk Observatorium i København og Aarhus Privatbank. Enkelte Bøger ere modtagne som Gaver af Bogtrykker Bech, Skoleinspektør Bertelsen, Redaktør Findling, Discipel O. Gad, Boghandler Hagerup, Overlærer J. Hoffmeyer, Stud. med. N. V. Hoffmeyer, Discipel A. Holm, Kapt. Jenssen-Tusch, Overlærer Mylord, Musikdirektør C. Møller, Generalkonsul Pontoppidan, Frk. Thyra Sehested, Boghandler

J. Zeuner, Stud. med. & chir. L. Zoëga. Fra Forlæggerne er modtaget nogle Frieksemplarer af udkomne Skolebøger, og én Bogtrykker, A. Jensen, i Aarhus har sendt alle sine Smaatryk fra sidste Aar. Alle disse Givere bedes modtage Skolens Tak for deres Velvilje mod Biblioteket.

VIII.

Den fysiske Samling

har i Aar modtaget følgende Forøgelse:

En ny Centrifugalmaskine.

En Rotationsmekanisme til Lysrør.

Et Crookes Rør.

Et Amperemeter.

Tre Glødelamper.

IX.

Skolens Afgang- og Aarsprøver i 1897.

(De foran satte Bogstaver betegne Værelserne, hvori Prøverne afholdes: a. Solennitetssalen, b — e. de andre Klasseværelser paa første Sal i Skolebygningen, n. Naturhistorieklassen i Sidebygningen.)

De skriftlige Prøver ved Afgangseksamen, alm. Forberedelseseksamen og 4. Kl. Hovedeksamen afholdes efter Ministeriets Bestemmelse den 10.—15. Juni. Skriftlig Eksamen for Skolens øvrige Disciple afholdes den 21.—23. Juni.

De mundtlige Prøver afholdes fra den 18. Juni til den 13. Juli i følgende Orden:

Fredag den 18. Juni.

- a. Kl. 8. VI. Latin.
- b. — 8. V. Historie.
- n. — 8. I R. Naturhistorie.
- c. — 8. I. Aritmetik.
- e. — 9. II R. Fransk.
- a. — 4. VI. Latin.
- b. — 4. III R. Dansk.
- c. — 4. I. Geometri
- a. — 6. Tillægseksamen i Græsk.

Lørdag den 19. Juni.

- a. Kl. 8. IV. Latin.
- b. — 8. III. Geografi.
- c. — 8. I. Fransk.
- b. — 4. III R. Geografi.
- a. — 4. IV. Latin.

Mandag den 21. Juni.

- e. Kl. 8. VI spr. Græsk.
- c. — 8. II R. Geografi.

Tirsdag den 22. Juni.

- e. Kl. 8. } VI. Fransk.
- e. — 4. }
- c. — 4^{1/2}. II. Geografi.

Onsdag den 23. Juni.

- n. Kl. 8. } IV. Naturhistorie.
- n. — 4. }

Fredag den 25. Juni.

- a. Kl. 8. V spr. Latin.
- b. — 8. V m. Matematik.
- c. — 8. III A. Latin.
- c. — 8. II R. Religion.
- d. — 11. III R. Tysk.
- e. — 12. III B. Latin.
- e. — 3. II. Latin.

Lørdag den 26. Juni.

- a. Kl. 8. VI. Tysk.
- b. — 8. IV m. Naturlære.
- c. — 8. III spr. Græsk.
- e. — 11. II. Fransk.

- a. Kl. 4. VI. Engelsk.
- b. — 4. III m. † R. Naturlære.

Mandag den 28. Juni.

- a. Kl. 8. VI m. Matematik.
- b. — 8. V spr. Græsk.
- n. — 8. III. Naturhistorie.
- e. — 8. I R. Dansk.
- e. — 8. I (a). Historie.
- d. — 11. II R. Engelsk.
- b. — 4. V m. Naturlære.
- a. — 4. IV R. Matematik.
- n. — 4. III R. Naturhistorie.
- e. — 4. I (b). Historie.

Tirsdag den 29. Juni.

- a. Kl. 8. IV. Matematik.
 - e. — 8. IV R. Fransk.
 - b. — 8. III A. Tysk.
 - n. — 8. II. Naturhistorie.
 - e. — 8. I (a). Latin.
 - d. — 8. I R. A. Matematik.
 - b. — 10. III B. Tysk.
 - n. — 11. II R. Naturhistorie.
 - e. — 4. I (b). Latin.
- Kl. 1—3, 4—6: Skriftlig Optagelsesprøve.

Onsdag den 30. Juni.

Kl. 8—3: Mundtlig Optagelsesprøve.

Torsdag den 1. Juli.

- b. Kl. 8. V. Fransk.
- a. — 8. IV. Tysk.
- e. — 8. III A. Historie.
- e. — 8. I R. B. Matematik.

- c. Kl. 11. III B. Historie.
- e. -- 11. III R. Historie.
- a. — 4. IV R. Tysk.
- b. — 4. II. Aritmetik.
- c. — 4. I. Dansk.

Fredag den 2. Juli.

- a. Kl. 8. IV. Geografi.
- b. — 8. II. Geometri.
- c. — 8. I R. A. Historie,
- c. — 10. I R. B. Historie.
- a. — 3. IV R. Geografi.
- b. — 4. III R. Engelsk.
- e. — 4. I. Religion.

Lørdag den 3. Juli.

- a. Kl. 8. VI. Historie.
- e. · 8. IV R. Engelsk.
- b. — 8. III A. Fransk.
- c. — 8. II. Tysk.
- b. — 10. III B. Fransk.
- d. — 11. II R. Matematik.
- c. — 12. III R. Religion.
- e. — 3. I R. A. Engelsk.
- a. — 4. VI. Historie.
- b. — 4. II R. Matematik.
- e. — 5. I R. B. Engelsk.

Mandag den 5. Juli.

- a. Kl. 8. VI. Dansk og Oldnordisk.
- b. — 8. V. Engelsk og Tysk.
- c. — 8. III A. Aritmetik.
- e. — 8. I. Tysk.
- c. — 11. III B. Aritmetik.
- d. — 11. II. Historie.

- a. Kl. 4. VI. Dansk og Oldnordisk.
- c. — 4. III R. Aritmetik.
- a. — 6. IV R. Dansk (4 Disciple).

Tirsdag den 6. Juli.

- e. Kl. 8. VI m. Naturlære.
- a. — 8. IV R. Dansk (4 Disciple).
- b. — 8. IV. Fransk.
- c. — 11. II R. Historie.
- e. — 4. VI spr. Naturlære.
- b. — 4. I R. Religion.

Onsdag den 7. Juli.

- a. Kl. 8. IV spr. Græsk.
- b. — 8. III A. Geometri.
- c. — 8. I. Geografi.
- e. — 8. I R. A. Fransk.
- e. — 10. I R. B. Fransk.
- b. — 10. III B. Geometri.
- a. — 2. IV R. Historie.
- b. — 4. III R. Geometri.
- e. — 4. II. Religion.

Torsdag den 8. Juli.

- e. Kl. 8. VI spr. Naturlære.
- a. — 8. V. Dansk og Oldnordisk.
- b. — 8. IV. Historie.
- c. — 8. I R. Geografi.
- e. — 10. IV R. Naturlære.
- c. — 3. III. Religion.
- d. — 3. II R. Tysk.

Kl. 6. Dimission for VI, IV R. og IV.

Tirsdag den 13. Juli.

- e. Kl. 8. V spr. Naturlære.
- c. — 8. III R. Fransk.
- n. — 8. I. Naturhistorie.
- d. — 8. I R. A. Tysk.
- d. — 10. I R. B. Tysk.

Onsdag den 14. Juli.

Kl. 8. Translokation.

Optagelsesprøve for ny Disciple afholdes, som oven for angivet, Tirsdag den 29. Juni Kl. 1 og Onsdag den 30. Kl. 8.

Hvis nogen er forhindret i at møde ved denne Prøve, vil han kunne blive prøvet Torsdag den 19. August Kl. 8.

Skolen sluttet Onsdag den 14. Juli og begynder igen Torsdag den 19. August Kl. 12.

Dimission for Studenter, 4. Klasse og 4. Realklasse foregaar Torsdag den 8. Juli, Em. Kl. 6.

Translokation for de øvrige Disciple af Skolen Onsdag den 14. Juli, Kl. 8 Fm.

Til at overvære de mundtlige Prøver samt Dimission og Translokation indbydes herved Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der ellers maatte have Interesse for Skolen.

Aarhus Katedralskole, den 1. Juni 1897.

Dahlenborg.

IX.

I Skoleaaret 1896—97 ville følgende Bøger og
Læremidler blive benyttede.

I. Realklasse.

Ny dansk Læsebog ved M. Matzen, 3dje Dels første Afdeling,
Nr. 5.
K. A. Schneekloth, Dansk Sproglære 1890.
Kaper, Tysk Læsebog for Mellemklasserne.
Kaper, Tysk Formlære.
Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
Kaper, Tyske Stiløvelser for Begyndere.
O. Jespersen, Fransk Begynderbog.
Listov, Ledetraad.
Balslevs Lærebog.
Assens mindre Bibellhistorie.
Bloch, Lærebog for Realskoler I.
Hoffmeyer, Lærebog i Geografi.
Erslevs Skoleatlas.
Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
Steen, Elementær Aritmetik.
Julius Petersens Geometri.
Bokkenhuser, Regnebog for Mellemklasser.
Karakterbog (for Latinskolen).
Ugekarakterbog.
Gymnastiksko og -Trøje.
Lovsangsbog.

I stud. Klasse.

Ny dansk Læsebog ved M. Matzen, 3dje Dels første Afdeling,
Nr. 5.
K. A. Schneekloth, Dansk Sproglære 1890.
Kaper, Tysk Læsebog for Mellemklasserne.
Kaper, Tysk Formlære. Kapers Stiløvelser for Begyndere.
Schmidt Phiseldeck, Tyske Ord.
O. Jespersen, Fransk Begynderbog.
Latinsk Læsebog, efter Aftale.
Madvig, Latinsk Formlære.
Assens, Mindre Bibellhistorie.
Balslevs Lærebog.
Bloch, Lærebog for Realskoler I.
Hoffmeyer, Lærebog i Geografi.
Erslevs Skoleatlas.
Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
Steen, Elementær Aritmetik.

Julius Petersen, Geometri.
 Bokkenheuser, Regnebog for Mellemklasserne.
 Karakterbog (for Latinskolen).
 Ugekarakterbog.
 Gymnastiksko og -Trøje.
 Lovsangsbog.

II Realklasse.

Ny dansk Læsebog ved M. Matzen, 3die Dels første Afdeling,
 Nr. 5.
 Arentzen, Nordisk Mytologi.
 Schneekloth, Dansk Sproglære.
 Ipsen og Bovien, Tysk Læsebog for Mellemklasserne.
 Kaper, Tysk Grammatik.
 Kaper, Tyske Stiløvelser for Begyndere.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 C. Michelsen, Fransk for Mellemklasserne.
 Brekkes Læsebog for Begyndere.
 Engelske Ord til Udenadskæren.
 Balslevs Lærebog.
 Assens, Mindre Bibelhistorie.
 Bloch, Lærebog for Realskoler I.
 Hoffmeyer, Lærebog i Geografi.
 Erslevs Skoleatlas.
 Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Julius Petersens Geometri.
 Steen, Elementær Aritmetik.
 Steens Algebra.
 Gymnastiksko og -Trøje.
 Lovsangsbog.

II stud. Klasse.

Ny dansk Læsebog ved M. Matzen, 3dje Dels første Afdeling
 Nr. 5.
 Arentzen, Nordisk Mytologi.
 Schneekloth, Dansk Sproglære.
 Kaper og Simonsen, Læsebog for d. h. Kl
 Kaper, Stiløvelser for Begyndere.
 Kaper, Tysk Formlære.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 C. Michelsen, Fransk for Mellemklasserne.
 Latinsk Læsebog efter Aftale.
 Madvig, Latinsk Formlære.
 Iversen, Latinske Stiløvelser.
 Balslevs Lærebog.
 Assens, Mindre Bibelhistorie.
 Bloch, Lærebog for Realskoler I.
 Hoffmeyer, Lærebog i Geografi.
 Erslevs Skoleatlas.
 Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
 Strøm, Mindre Botanik.

Julius Petersens Geometri.
 Steen, Elementær Aritmetik.
 Steens Algebra.
 Gymnastiksko og -Trøje.
 Lovsangsbog.

III Realklasse.

Otto Borchsenius og Fr. Winkel-Horn, Læsebog for Skolernes mellemste og højere Klasser.
 Schneekloth, Dansk Sproglære.
 Ipsen og Bovien, Tysk Læsebog for Mellemklasserne.
 Kaper, Tysk Grammatik.
 Kaper, Stiløvelser for Begyndere.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 Michelsen, Fransk for Mellemklasserne.
 Jung, Fransk Grammatik.
 Franske Stiløvelser (efter Aftale).
 Brekke, Engelsk Læsebog for Mellemklasserne.
 Løkke, kortfattet engelsk Grammatik.
 Engelske Ord til Udenadslæren.
 Nissens Opgaver til engelsk Version.
 Bloch, Lærebog for Realskoler I og II
 Hoffmeyer, Lærebog i Geografi.
 Erslevs Skoleatlas.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
 Karl Schmidt, Mindre Lærebog i Fysik. 6. Udg. Kbhvn. 1895.
 Julius Petersens Geometri.
 Steen, Elementær Algebra.
 Knud Christensen, Regnebog for Realskolers øverste Klasser.
 Fransk Leksikon.
 Gymnastiksko og -Trøje.
 Lovsangsbog.

III stud. Klasse.

Sigurd Møller, Haandbog i den danske Litteratur. 1891.
 Schneekloth, Dansk Sproglære.
 Arentzen, Nordisk Mytologi.
 Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog for de h. Kl.
 Kaper, Tysk Formlære.
 Kaper, Tyske Stiløvelser for Begyndere.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 Michelsen, Franske Læsestykker.
 Jung, Fransk Grammatik.
 Franske Stiløvelser (efter Aftale).
 Cæsars Gallerkrig I; Ciceros Taler (Mdv.).
 Bloch, Udvalg af Ovids Forvandleringer.
 Madvig, Latinsk Sproglære.
 Iversen, Latinske Stiløvelser.
 Berg, Græsk Forskole.
 Levy og Velschow, Græsk Læsebog.
 Berg, Græsk Formlære.

Græsk Mytologi, efter nærmere Aftale.
 Balslevs Lærebog.
 Assens, Mindre Bibelhistorie.
 Bloch, Lærebog for Realskoler II.
 Hoffmeyer, Lærebog i Geografi.
 Erslevs Skoleatlas.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
 Karl Schmidt, Mindre Lærebog i Fysik. 6. Udg. Kbhvn. 1895.
 Julius Petersens Geometri.
 Steens Algebra.
 Latinsk-Dansk, Dansk-Latinsk Leksikon.
 Fransk Leksikon.
 Gymnastiksko og -Trøje.
 Lovsangsbog.

IV Realklasse.

Otto Borchsenius og Fr. Winkel-Horn, Læsebog for Skolernes mellemste og højere Klasser.
 K. A. Schmeekloth, Dansk Sprogkære. 1890.
 Ipsen og Bovien, Tysk-Læsebog for Mellemklasserne.
 Kaper, Tysk Grammatik.
 Kaper, Tyske Stiløvelser for Begyndere.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 C. Michelsen, Franske Læsestykker.
 Jung, Fransk Grammatik.
 Engelske og franske Forf. efter Aftale.
 Boysen, Engelsk Digtsamling.
 Brekke, Engelsk Læsebog for Mellemklasserne.
 Løkke, Engelsk Grammatik.
 Nissen, Opgaver til engelsk Version.
 Hoffmeyer, Lærebog i Geografi.
 Erslevs Skoleatlas.
 Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Steen, Elementær Algebra og Aritmetik.
 Julius Petersens Geometri.
 Knud Christensen, Regnebog for Realskolers øverste Klasser.
 Lorenz, Naturkære.
 Gymnastiksko og -Trøje.
 Lovsangsbog.

IV stud. Klasse.

Sigurd Møller, Haandbog i den danske Litteratur 1891.
 Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog for d. h. Kl.
 Kaper, Tysk Formulære.
 Kaper, Tyske Stiløvelser for Begyndere.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 Jung, Fransk Grammatik.
 Franske Forfattere til Ekstemporallæsning efter nærmere Aftale.
 Whitte, Caesar de bello Gallico.
 Madvig, Ciceros Taler.
 Bloch, Udvalg af Ovids Forvandlinger.

Madvig, Latinsk Sproglære.
 Levy og Velschow, Græsk Læsebog.
 Homers Iliade eller Odysseé (efter Aftale).
 Berg, Græsk Formlære.
 Græsk Mytologi efter Aftale.
 Bloch, Lærebog for Realskoler II.
 Thrige, Lærebog i Oldtidens Historie.
 Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
 Hoffmeyer, Lærebog i Geografi.
 Erslevs Skoleatlas.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Lorenz, Naturlære
 Steen, Algebra og Aritmetik.
 Julius Petersens Geometri.
 Lovsangsbog.

V og VI Klasse.

Flors Haandbog.
 Rønnings Litteraturhistorie.
 Wimmers oldnordiske Læsebog.
 Wimmer, Mindre Formlære.
 Kaper, Tyske Stiløvelser for d. h. Kl.
 Fransk Grammatik (efter Aftale).
 Giede, Franske Stiløvelser.
 Løkke, Engelsk Grammatik.
 Henrichsen, Latinske Versioner.
 Madvig, Latinsk Grammatik.
 Thomsen, Antikviteter.
 Rafn, Latinsk Litteraturhistorie.
 Secher, Græsk Litteraturhistorie.
 Sechers Mytologi.
 Christensen, Statsliv.
 Berg, Græsk Formlære.
 Bloch, Lærebog for Realskoler, I og II.
 Bloch, Lærebog i den nyeste Historie.
 Thrige, Lærebog i Oldtidens Historie.
 Thrige, Lærebog i Nordens Historie, II Udg. ved J. P. B. Thrige.
 Schmidt, Lærebog i Eksperimentalfysik eller
 Schmidt, Mindre Lærebog i Fysik.
 Barnwater, Lærebog i mekanisk Fysik, Varme og Elektricitet (Vm).
 J. Petersen, Aritmetik I og II.
 J. Petersen, Stereometri.
 J. Petersen, Trigonometri.
 J. Petersen, Konstruktionsopgaver.
 J. Petersen, Analytisk Geometri.
 Franske, latinske og græske Forfattere efter Aftale med Lærerne.
 Gymnastiksko og Trøje.
 Lovsangsbog.

Disciplene bør ikke skrive deres Navne i de ny anskaffede
 Bøger, før disse ere foreviste for Lærerne.